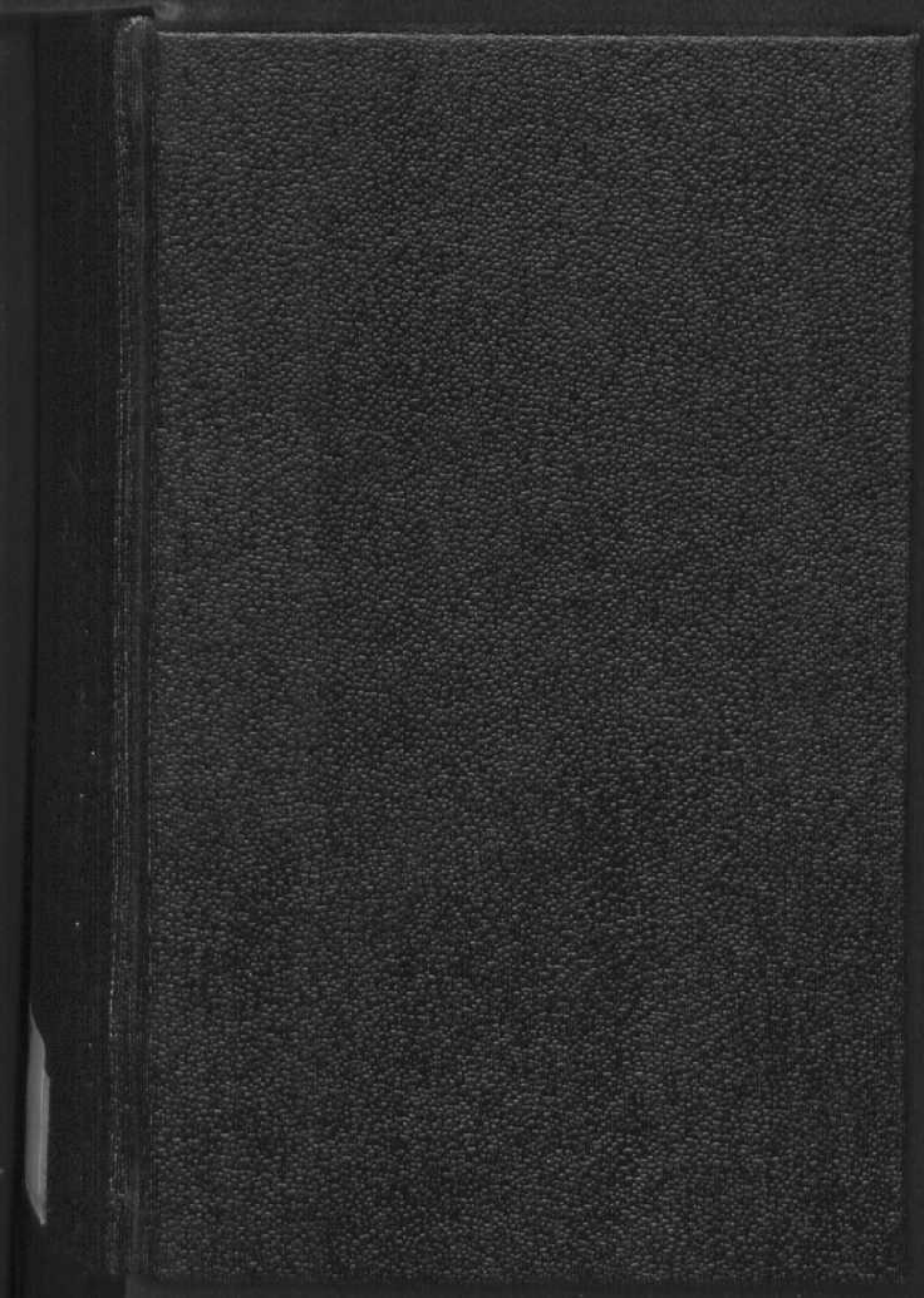
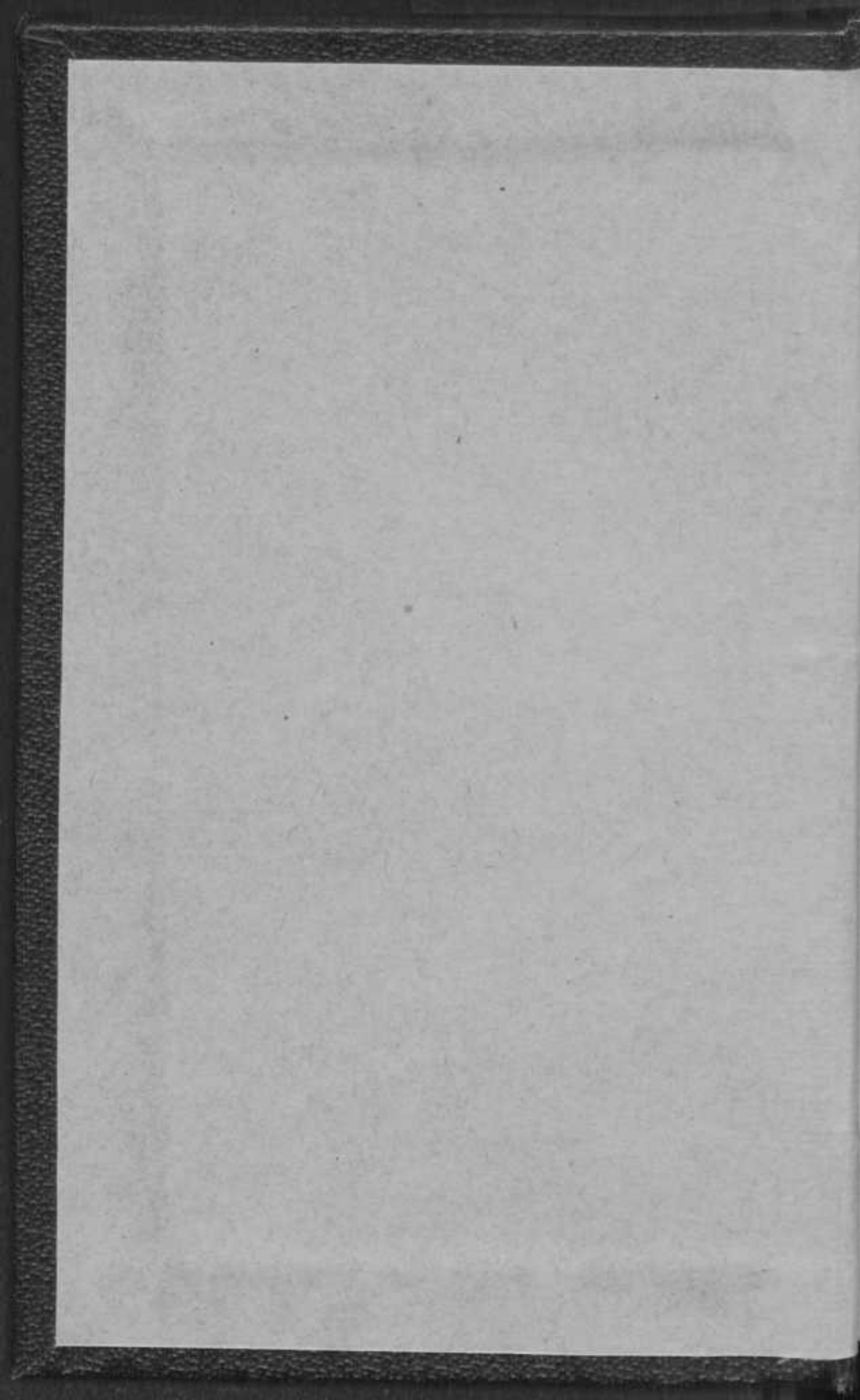
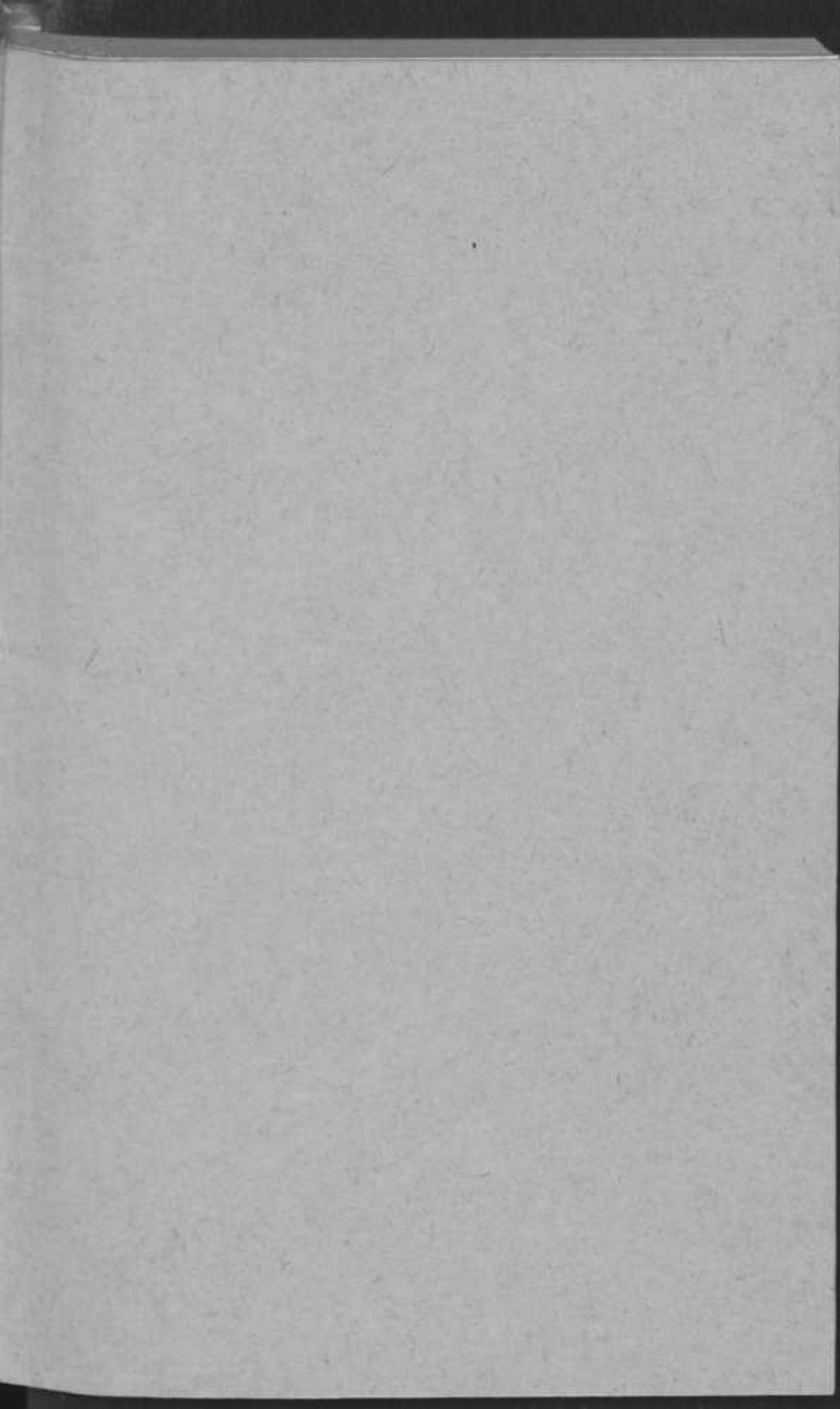
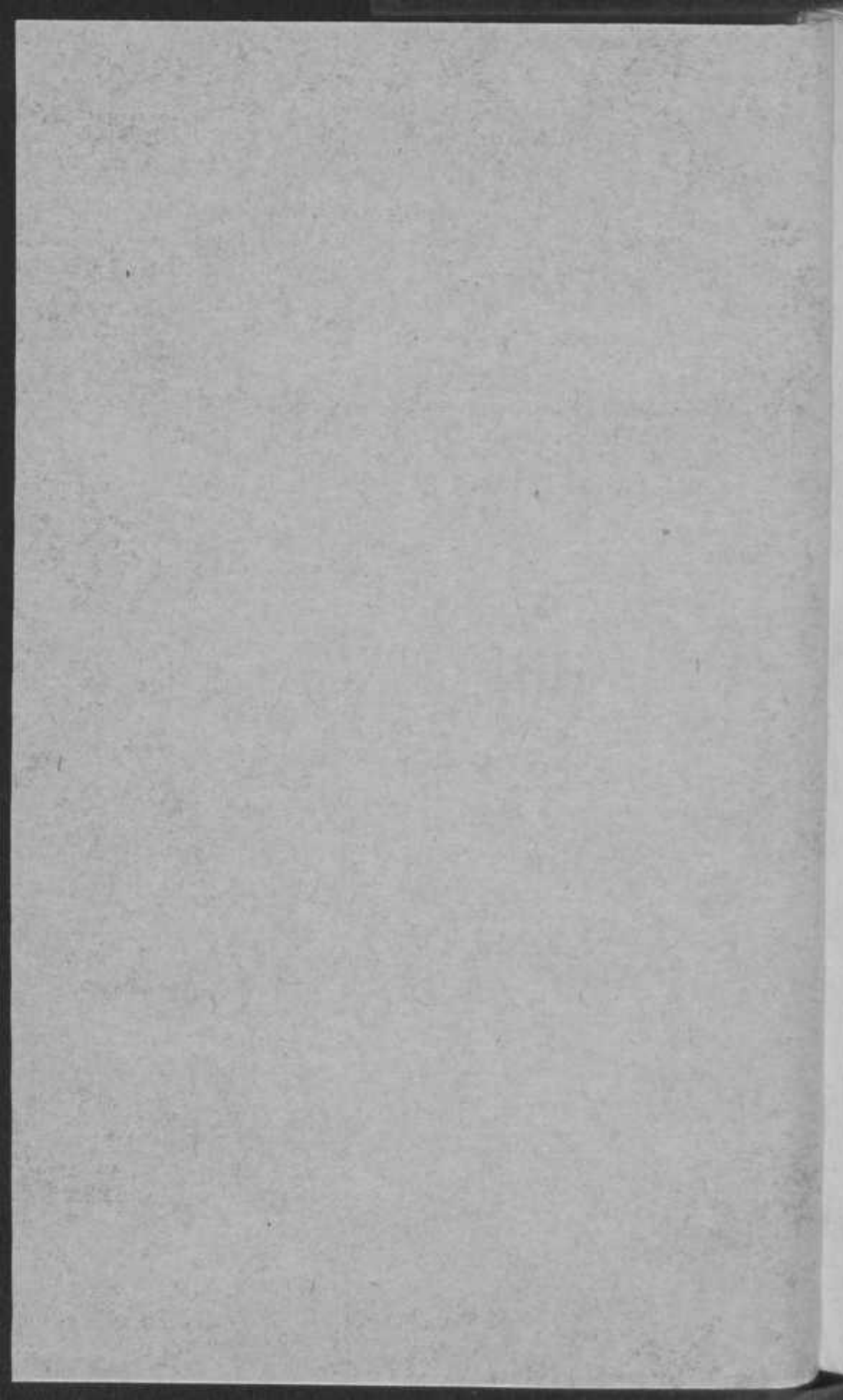

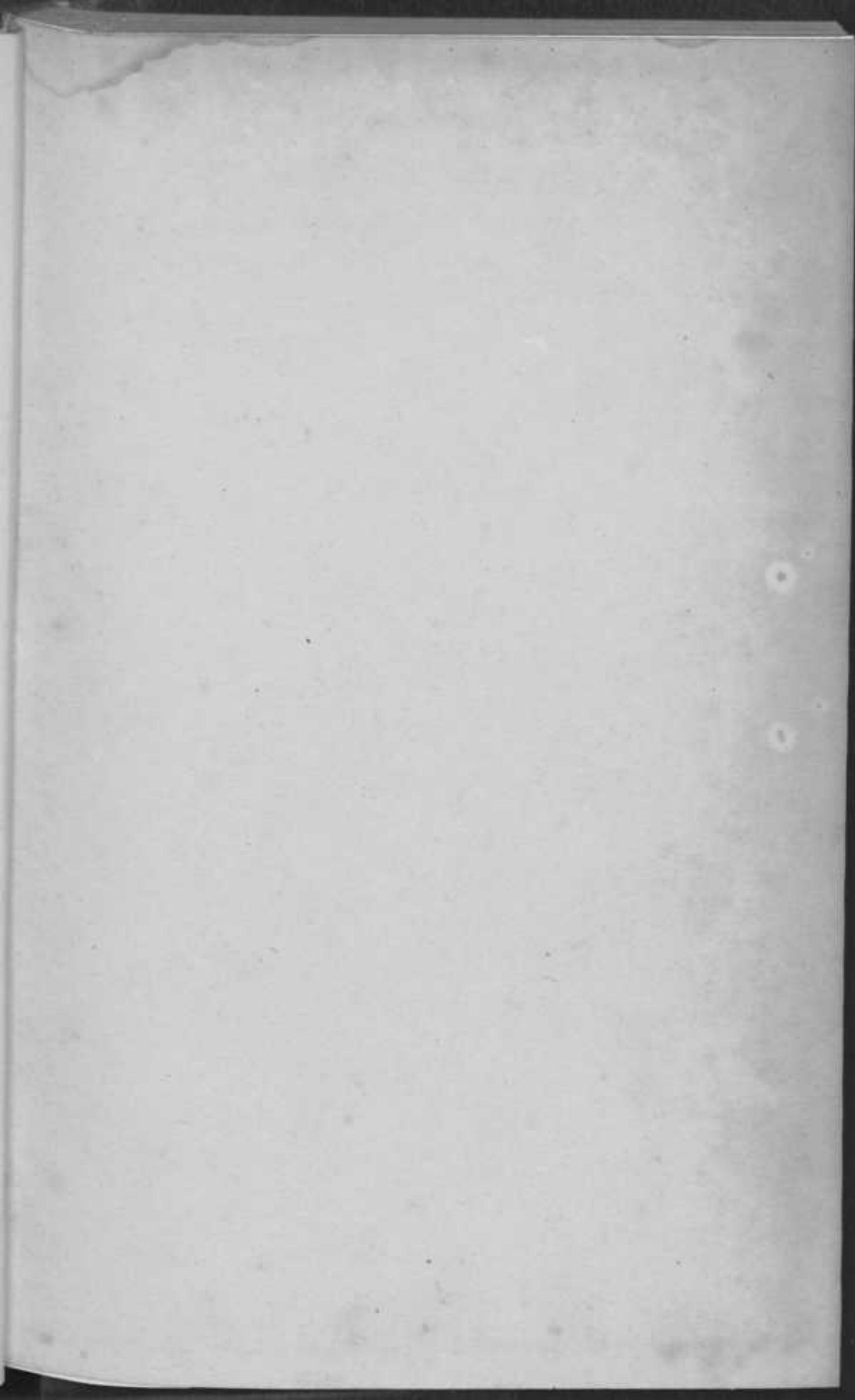

BIBLIOTHEEK
DER
TECHNISCHE HOGESCHOOL
DELFT

DELFTSCHE
STUDENTEN-ALMANAK.

20/3
815F

Dr. Alexander.

Delftsche

STUDENTEN PENALMANUAL

T. H. S.
BIBLIOTHEEK
DELFT.

INSPICE ET CAUTUS ERIS.

J. L. Blewett.

Delftsche

STUDIEN EN ALMANAK

Stands. van L. Syonier, a Hage.

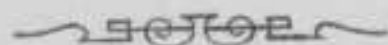
INSPICE ET CAUTUS ERIS.

DELFTSCHE
STUDENTEN-ALMANAK

VOOR

HET JAAR 1857.

TE DELFT, BIJ W. BEETS.

—
1857.

THE UNIVERSITY

STORRETT-ATKIN

THE UNIVERSITY

THE UNIVERSITY

THE UNIVERSITY

VOORWOORD VAN DE REDACTIE.

Terwijl wij het publiek en voornamelijk U, medestudenten! dezen zevenden Jaargang van den Delftschen Studenten-Almanak aanbieden, meenen wij een enkel woord voorop te moeten stellen.

De uitgave, die ditmaal zooveel vroeger is geschied dan vele vorige jaren, zal, hopen wij, den lust aanwakkeren, om voortaan de verschillende stukken vóór November in te zenden. Zonder dat toch is het voor een Redactie bijna onmogelijk, om met haar werk op den behoorlijken tijd gereed te zijn.

Wat het eerste stuk van het mengelwerk aan-

gaat, meenen wij u uitdrukkelijk naar den titel te moeten verwijzen.

Verder brengen wij onzen dank toe aan de weinige inzenders voor hun bijdragen, en hopen, dat ook deze Jaargang, even als de vorige, gunstig ontvangen worde.

De Redactie.

DELFT, December 1856.

INHOUD.

Kalender.

Tijdperken	Bladz.	3
Zons- en Maansverduisteringen	„	4
Verjaardagen van het Koninklijke Huis	„	5
Akademische gedenkdagen	„	6
Kalender	„	7
Tafel van het lengen en korten der dagen	„	19
Schijngestalten der Maan	„	21

Voornaamste reisgelegenheden in Nederland.

Vertrek der Posten	Bladz.	23
Opgaaf der Uren ter bezorging der brieven aan het Postkantoor	„	25
Vertrek der Spoortreinen	„	26
„ „ Diligencees	„	33
„ „ Trek- en Marktschuiten	„	35
Post- en Voetboden	„	39
„ „ Dorpsschuiten	„	41
Verdere reisgelegenheden in Nederland	„	43

Delftsche Akademie.

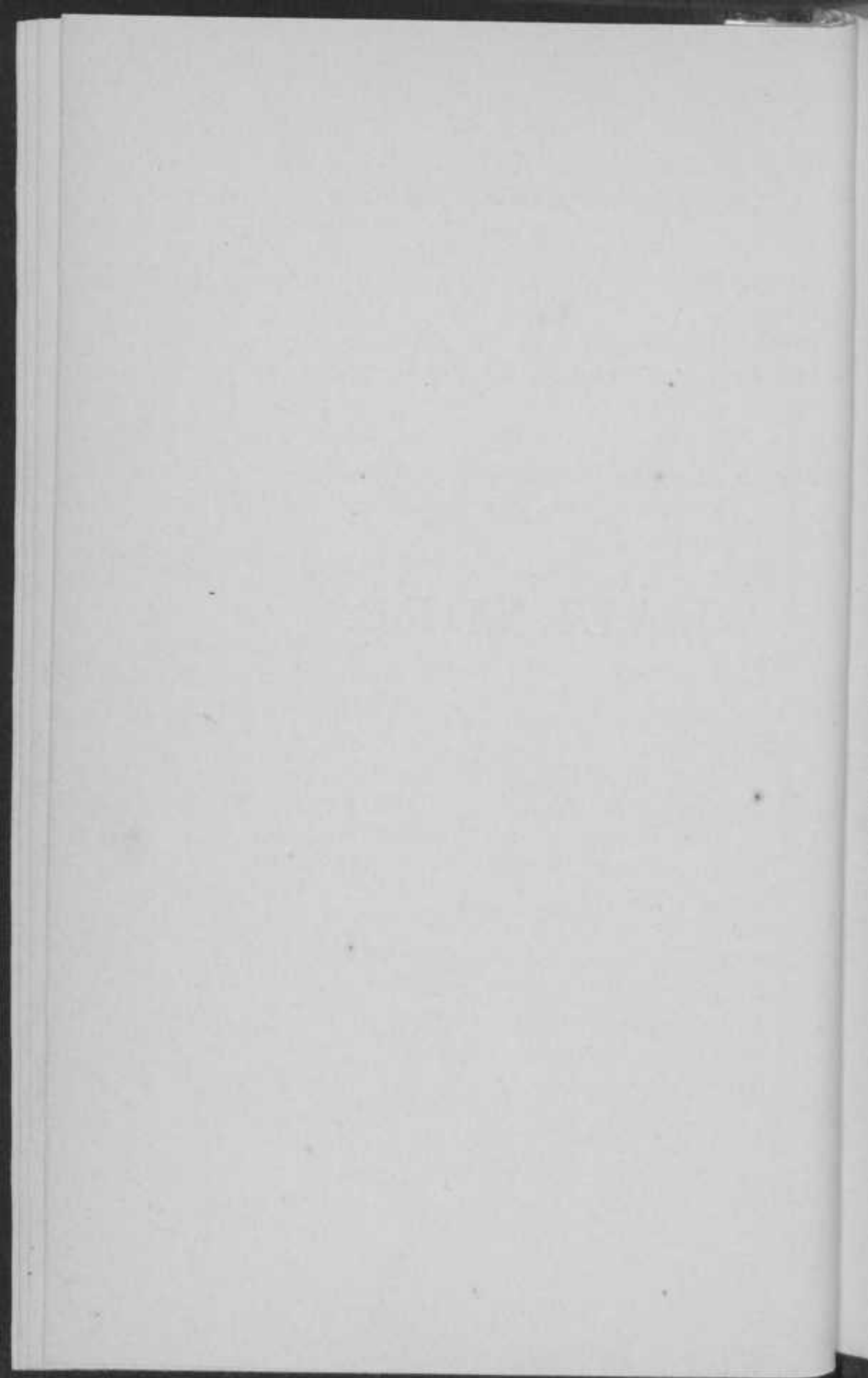
Hoogleeraren, enz.	„	68
Studenten, Leden van het Studenten Corps	„	70

Ingeschrevenen op de rollen der Akademie, geen	
Leden van het studenten corps	Bladz 79
Naamlijst van hen, die voor Ambtenaren 1e	
klasse aan deze Akademie studeren	" 80
Getal der ingeschrevenen op de rollen der Delft-	
sche Akademie	" 82
Commissiën uit de Studenten	" 83
Lijst der Disputen	" 86
Promotiën	" 87
Opgave der Collegie-uren	" 89
Vervolg op de Geschiedenis der Delftsche Akademie	" 97

Mengelwerk.

Indrukken op mijn terugreis naar Delft	" 109
Een Interessant bezoek	" 118
Onschuld	" 129
Wat gebeuren kan	" 130
Spelen	" 151
La solitude. Revêrie	" 157
Douleur et espoir	" 161
Dieriks	" 166
Wat Louis, Mie, Emilie en de knecht op een	
zelfden tijd dachten	" 191
Zoölogische en Physiologische opmerkingen. . . .	" 195
Zijn er zoo?	" 197
O wereld! o wereld!	" 213
Een heel alledaagsche geschiedenis	" 218
Fragment van het boek Jan, hoofdstuk DCVII—	
DCXIV. Uit het Sanskrits, vrij vertaald naar	
een Palimpsest	" 233
Uit het leven	" 252
Varia	" 262

KALENDER.

T I J D P E R K E N.

- Het jaar 1857 der Christelijke jaartelling is het jaar
 7365—7366 volgens de hedendaagsche Grieken.
 6570 der Juliaansche periode.
 5618 der schepping, volgens de Israëlitcn (aanvangende 19
 Sept. 1857).
 2610 van de stichting van Rome, volgens Varro.
 2604 der jaartelling van Nobonassar.
 1785 der jaartelling van Adji Saka (aanv. 1 Sept. 1856).
 1273 der Hegira (aanv. 1 Sept. 1856).
 44 na de herstelling van Nederland.

	<i>Gregoriaansche Kalender</i>	<i>Juliaansche Kalender.</i>
Het Guldengetal.	XV.	XV.
De Epacta	IV.	XV.
De Zonnecirkel.	XVIII.	XVIII.
De Romeinsche Indictie	XV.	XV.
De Zondagsletter	D.	F.

J A A R G E T I J D E N.

- De Lente begint den . . . 20 Maart.
 De Zomer „ „ . . . 21 Junij.
 De Herfst „ „ . . . 23 September.
 De Winter „ „ . . . 21 December.

ZONS- EN MAANSVERDUISTERINGEN,

VOOR HET JAAR 1857.

Er zullen dit jaar twee zonsverduisteringen plaats hebben, een totale en een ringvormige, maar geen van beiden in Nederland zichtbaar. De maan zal in het geheel niet verduisterd worden.

De eerste zonsverduistering is op 25 Maart, en zichtbaar in het grootste gedeelte van Noord-Amerika, Midden-Amerika en het grootste gedeelte van Australië. De lijn der centrale verduistering loopt door het Zuiden van Nieuw-Holland, Noord-Oostwaarts door den Stillen Oceaan, en verder door Mexico en Cuba.

De tweede en ringvormige vindt plaats op 18 September, en is zichtbaar in het grooter en Oostelijk gelegen deel van Europa, in het grootste gedeelte van Azië en Australië, en een klein Noord-Oostelijk deel van Afrika. De lijn der centrale verduistering loopt door Italië, Griekenland, Klein-Azië, Perzië, Indië, Borneo en Australië.

VERJAARDAGEN

DER

LEDEN VAN HET KONINKLIJKE HUIS.

- 19 Januarij. ANNA PAULOWNA, Koningin-Moeder geb. 1795.
1 Februarij. LOUISA AUGUSTA WILHELMINA AMELIA van Pruisen, gemalin van Prins Frederik, geb. 1808.
19 " Z. M. WILLEM ALEXANDER PAUL FREDERIK LODEWIJK, Koning WILLEM III, geb. 1817.
28 " WILLEM FREDERIK KAREL, Prins der Nederlanden, geb. 1797.
8 April. WILHELMINA MARIA SOPHIA LOUISA, Erf-Groot-Hertogin van Saxon-Weimar Eisenach, geb. 1824.
3 Mei KAREL LODEWIJK EUGENIUS, Hertog van Scandinavie, Kroonprins van Zweden en Noorwegen, Schoonzoon van Prins FREDERIK, geb. 1826.
9 " WILHELMINA FREDERIKA LOUISA CHARLOTTA MARIANNA, Prinses der Nederlanden, geb. 1810.
20 " AMALIA MARIA DA GLORIA AUGUSTA, Hertogin van Saxon-Weimar Eisenach, Gemalin van Prins HENDRIK, geb. 1830.
13 Junij. WILLEM FREDERIK HENDRIK, Prins der Nederlanden, geb. 1820.

- 17 Junij. H. M. SOPHIA FREDERIKA MATHILDA, van Wurtemberg, Koningin, geb. 1818.
- 24 „ KAREL ALEXANDER AUGUST JAN, Erf-Groot-Hertog van Saxon-Weimar Eisenach, schoonbroeder des Konings, geb. 1818.
- 5 Junij. WILHELMINA FREDERIKA ANNA ELISABETH MARIA, tweede dochter van Z. K. H. Prins Frederik, geb. 1841.
- 5 Augustus. WILHELMINA FREDERIKA ALEXANDRINA ANNA LOUISA, Kroonprinses van Zweden en Noorwegen, geb. 1828.
- 25 „ WILLEM ALEXANDER KAREL FREDERIK HENDRIK, Prins der Nederlanden, geb. 1851.
- 4 Septemb. WILLEM NICOLAAS ALEXANDER FREDERIK KAREL HENDRIK, Kroonprins der Nederlanden, geb. 1840.

AKADEMISCHE GEDENKDAGEN.

- 26 Mei 1832. Oprigting van het Instituut voor Javaansche taal te Soerakarta.
- 1 Febr. 1843. Opheffing van het Instituut te Soerakarta.
- 13 Junij 1820. Geboortedag van Prins Willem Frederik Hendrik, Beschermheer der Akademie.
- 4 Jan. 1843. Oprigting der Akademie.

JANUARIJ , 31 dagen.

1 Donderdag.	Nieuwjaarsdag.
2 Vrijdag.	
3 Zaturdag.	
4 Zondag.	
5 Maandag.	
6 Dingsdag.	Drie Koningen.
7 Woensdag.	
8 Donderdag.	
9 Vrijdag.	
10 Zaturdag.	
11 Zondag.	
12 Maandag.	Koppermaandag.
13 Dingsdag.	
14 Woensdag.	
15 Donderdag.	
16 Vrijdag.	
17 Zaturdag.	
18 Zondag.	
19 Maandag.	
20 Dingsdag.	
21 Woensdag.	
22 Donderdag.	
23 Vrijdag.	
24 Zaturdag.	
25 Zondag.	
26 Maandag.	
27 Dingsdag.	
28 Woensdag.	
29 Donderdag.	
30 Vrijdag.	
31 Zaturdag.	

FEBRUARIJ, 28 dagen.

1 Zondag.	
2 Maandag.	Maria Ligtmis.
3 Dingsdag.	
4 Woensdag.	
5 Donderdag.	
6 Vrijdag.	
7 Zaterdag.	
8 Zondag.	Septuagesima.
9 Maandag.	
10 Dingsdag.	
11 Woensdag.	
12 Donderdag.	
13 Vrijdag.	
14 Zaterdag.	
15 Zondag.	Sexagesima.
16 Maandag.	
17 Dingsdag.	
18 Woensdag.	
19 Donderdag.	
20 Vrijdag.	
21 Zaterdag.	
22 Zondag.	Quinquagesima.
23 Maandag.	
24 Dingsdag.	
25 Woensdag.	Aschdag.
26 Donderdag.	
27 Vrijdag.	
28 Zaterdag.	

MAART, 31 dagen.

1 Zondag.	Quadragesima.
2 Maandag.	
3 Dingsdag.	
4 Woensdag.	Quatertemper.
5 Donderdag.	
6 Vrijdag.	Quatertemper.
7 Zaturdag.	Quatertemper.
8 Zondag.	Remeniscere.
9 Maandag.	
10 Dingsdag.	
11 Woensdag.	
12 Donderdag.	
13 Vrijdag.	
14 Zaturdag.	
15 Zondag.	Oculi.
16 Maandag.	
17 Dingsdag.	
18 Woensdag.	
19 Donderdag.	
20 Vrijdag.	
21 Zaturdag.	
22 Zondag.	Lactare.
23 Maandag.	
24 Dingsdag.	
25 Woensdag.	Maria Boodschap.
26 Donderdag.	
27 Vrijdag.	
28 Zaturdag.	
29 Zondag.	
30 Maandag.	
31 Dingsdag.	

APRIL, 30 dagen.

1	Woensdag.	
2	Donderdag.	
3	Vrijdag.	
4	Zaterdag.	
5	Zondag.	
6	Maandag.	
7	Dinsdag.	
8	Woensdag.	
9	Donderdag.	Witte Donderdag.
10	Vrijdag.	Goede Vrijdag.
11	Zaterdag.	Vastendag.
12	Zondag.	Paschen.
13	Maandag.	2 ^e Paaschdag.
14	Dingsdag.	
15	Woensdag.	
16	Donderdag.	
17	Vrijdag.	
18	Zaterdag.	
19	Zondag.	Quasimodo.
20	Maandag.	
21	Dingsdag.	
22	Woensdag.	
23	Donderdag.	
24	Vrijdag.	
25	Zaterdag.	
26	Zondag.	
27	Maandag.	
28	Dingsdag.	
29	Woensdag.	
30	Donderdag.	

MEI, 31 dagen.

1 Vrijdag.	
2 Zaterdag.	
3 Zondag.	Kruisdag.
4 Maandag.	
5 Dingsdag.	
6 Woensdag.	
7 Donderdag.	
8 Vrijdag.	
9 Zaterdag.	
10 Zondag.	
11 Maandag.	Haagsche Kermis.
12 Dingsdag.	
13 Woensdag.	
14 Donderdag.	
15 Vrijdag.	
16 Zaterdag.	
17 Zondag.	
18 Maandag.	
19 Dingsdag.	
20 Woensdag.	
21 Donderdag.	Hemelvaartsdag.
22 Vrijdag.	
23 Zaterdag.	
24 Zondag.	
25 Maandag.	
26 Dingsdag.	
27 Woensdag.	
28 Donderdag.	
29 Vrijdag.	
30 Zaterdag.	Vastendag.
31 Zondag.	Pinksteren.

JUNI, 30 dagen.

1 Maandag.	2 ^e Pinksterdag.
2 Dingsdag.	
3 Woensdag.	Quatertemper. Delftsehe Paardenmarkt.
4 Donderdag.	
5 Vrijdag.	Quatertemper.
6 Zaterdag.	Quatertemper.
7 Zondag.	H. Drievuldigheid.
8 Maandag.	
9 Dingsdag.	
10 Woensdag.	
11 Donderdag.	H. Sacramentsdag.
12 Vrijdag.	
13 Zaterdag.	
14 Zondag.	Delftsche Kermis.
15 Maandag.	
16 Dingsdag.	
17 Woensdag.	
18 Donderdag.	
19 Vrijdag.	
20 Zaterdag.	
21 Zondag.	
22 Maandag.	
23 Dingsdag.	Vastendag.
24 Woensdag.	H. Johannes de Dooper.
25 Donderdag.	
26 Vrijdag.	
27 Zaterdag.	
28 Zondag.	Vastendag.
29 Maandag.	H. Petrus en Paulus.
30 Dingsdag.	

JULIA, 31 dagen.

- 1 Woensdag.
- 2 Donderdag.
- 3 Vrijdag.
- 4 Zaturdag.
- 5 Zondag.
- 6 Maandag.
- 7 Dingsdag.
- 8 Woensdag.
- 9 Donderdag.
- 10 Vrijdag.
- 11 Zaturdag.
- 12 Zondag.
- 13 Maandag.
- 14 Dingsdag.
- 15 Woensdag.
- 16 Donderdag.
- 17 Vrijdag.
- 18 Zaturdag.
- 19 Zondag.
- 20 Maandag.
- 21 Dingsdag.
- 22 Woensdag.
- 23 Donderdag.
- 24 Vrijdag.
- 25 Zaturdag.
- 26 Zondag.
- 27 Maandag.
- 28 Dingsdag.
- 29 Woensdag.
- 30 Donderdag.
- 31 Vrijdag. *

Begin der Hondsdagen.

AUGUSTUS , 31 dagen.

1	Zaturdag.	
2	Zondag.	
3	Maandag.	
4	Dingsdag.	
5	Woensdag.	
6	Donderdag.	
7	Vrijdag.	
8	Zaturdag.	
9	Zondag.	Vastendag.
10	Maandag.	H. Laurentius.
11	Dingsdag.	
12	Woensdag.	
13	Donderdag.	
14	Vrijdag.	Vastendag.
15	Zaturdag.	Maria Hemelvaart.
16	Zondag.	Rotterdamsche Kermis.
17	Maandag.	
18	Dingsdag.	
19	Woensdag.	Einde der Hondsdagen.
20	Donderdag.	
21	Vrijdag.	
22	Zaturdag.	
23	Zondag.	Vastendag.
24	Maandag.	H. Bartholomeus.
25	Dingsdag.	
26	Woensdag.	
27	Donderdag.	
28	Vrijdag.	
29	Zaturdag.	
30	Zondag.	
31	Maandag.	

SEPTEMBER, 30 dagen.

1 Dingsdag.	
2 Woensdag.	
3 Donderdag.	Delftsche Kleine kaasmarkt.
4 Vrijdag.	
5 Zaterdag.	
6 Zondag.	
7 Maandag.	
8 Dingsdag.	Maria geboorte.
9 Woensdag.	
10 Donderdag.	
11 Vrijdag.	
12 Zaterdag.	
13 Zondag.	
14 Maandag.	Kruisverheffing.
15 Dingsdag.	
16 Woensdag.	Quatertemper.
17 Donderdag.	
18 Vrijdag.	Quatertemper.
19 Zaterdag.	Quatertemper.
20 Zondag.	Vastendag.
21 Maandag.	H. Mattheus.
22 Dingsdag.	
23 Woensdag.	
24 Donderdag.	
25 Vrijdag.	
26 Zaterdag.	
27 Zondag.	
28 Maandag.	
29 Dingsdag.	H. Michael.
30 Woensdag.	

OCTOBER, 31 dagen.

1	Donderdag.	
2	Vrijdag.	
3	Zaterdag.	
4	Zondag.	
5	Maandag.	
6	Dingsdag.	
7	Woensdag.	
8	Donderdag.	
9	Vrijdag.	
10	Zaterdag.	
11	Zondag.	
12	Maandag.	
13	Dingsdag.	
14	Woensdag.	
15	Donderdag.	
16	Vrijdag.	
17	Zaterdag.	
18	Zondag.	
19	Maandag.	
20	Dingsdag.	
21	Woensdag.	
22	Donderdag.	
23	Vrijdag.	
24	Zaterdag.	
25	Zondag.	
26	Maandag.	
27	Dingsdag.	Vastendag.
28	Woensdag.	H. Simon en Judas.
29	Donderdag.	Delftsche groote kaasmarkt.
30	Vrijdag.	
31	Zaterdag.	Vastendag.

NOVEMBER, 30 dagen.

1 Zondag.	Allerheiligen.
2 Maandag.	Allerzielen.
3 Dingsdag.	
4 Woensdag.	
5 Donderdag.	
6 Vrijdag.	
7 Zaterdag.	H. Willebrordus.
8 Zondag.	
9 Maandag.	
10 Dingsdag.	
11 Woensdag.	H. Maarten.
12 Donderdag.	
13 Vrijdag.	
14 Zaterdag.	
15 Zondag.	
16 Maandag.	
17 Dingsdag.	
18 Woensdag.	
19 Donderdag.	
20 Vrijdag.	
21 Zaterdag.	
22 Zondag.	
23 Maandag.	
24 Dingsdag.	
25 Woensdag.	
26 Donderdag.	
27 Vrijdag.	
28 Zaterdag.	
29 Zondag.	1e Advent.
30 Maandag.	H. Andreas.

DECEMBER, 31 dagen.

1 Dingsdag.	
2 Woensdag.	Vastendag.
3 Donderdag.	
4 Vrijdag.	Vastendag.
5 Zaterdag.	
6 Zondag.	2 ^e Advent. H. Nicolaas.
7 Maandag.	
8 Dingsdag.	Maria Ontvangen.
9 Woensdag.	Vastendag.
10 Donderdag.	
11 Vrijdag.	Vastendag.
12 Zaterdag.	
13 Zondag.	3 ^e Advent.
14 Maandag.	
15 Dingsdag.	
16 Woensdag.	Quatertemper. Vastendag.
17 Donderdag.	
18 Vrijdag.	Quatertemper. Vastendag.
19 Zaterdag.	Quatertemper.
20 Zondag.	4 ^e Advent.
21 Maandag.	H. Thomas.
22 Dingsdag.	
23 Woensdag.	Vastendag.
24 Donderdag.	
25 Vrijdag.	1 ^e Kersdag.
26 Zaterdag.	2 ^e Kersdag.
27 Zondag.	H. Johannes Evangelist.
28 Maandag.	H. Onnoozele kinderen.
29 Dingsdag.	
30 Woensdag.	
31 Donderdag.	Oudejaarsdag. H. Silvester.

TAFEL

VAN HET LENGEN EN KORTEN DER DAGEN,
GEDURENDE HET JAAR 1857.

			<i>Opkomst der zon.</i>		<i>Ondergang der zon.</i>
Jan.	1	's morgens	8 u. 13 min.	's avonds	3 u. 55 min.
"	11	"	8 u. 9 min.	"	4 u. 8 min.
"	21	"	8 u. 0 min.	"	4 u. 24 min.
"	31	"	7 u. 46 min.	"	4 u. 42 min.
Febr.	9	"	7 u. 31 min.	"	5 u. 0 min.
"	19	"	7 u. 11 min.	"	5 u. 19 min.
Maart.	1	"	6 u. 50 min.	"	5 u. 37 min.
"	11	"	6 u. 27 min.	"	5 u. 56 min.
"	21	"	6 u. 3 min.	"	6 u. 13 min.
"	31	"	5 u. 40 min.	"	6 u. 30 min.
April.	9	"	5 u. 18 min.	"	6 u. 46 min.
"	19	"	4 u. 56 min.	"	7 u. 4 min.
"	29	"	4 u. 35 min.	"	7 v. 21 min.
Mei.	9	"	4 u. 16 min.	"	7 u. 38 min.
"	19	"	4 u. 0 min.	"	7 u. 54 min.
"	29	"	3 u. 48 min.	"	8 u. 7 min.
Junij.	8	"	3 u. 40 min.	"	8 u. 17 min.
"	18	"	3 u. 38 min.	"	8 u. 24 min.
"	28	"	3 u. 41 min.	"	8 u. 24 min.
Julij.	8	"	3 u. 48 min.	"	8 u. 20 min.
"	18	"	4 u. 0 min.	"	8 u. 11 min.
"	28	"	4 u. 14 min.	"	7 u. 57 min.
Aug.	7	"	4 u. 30 min.	"	7 u. 40 min.
"	17	"	4 u. 46 min.	"	7 u. 20 min.
"	27	"	5 u. 3 min.	"	6 u. 58 min.

			<i>Opkomst der zon.</i>		<i>Ondergang der zon.</i>
Sept.	6	's morgens	5 u. 20 min.	's avonds	6 u. 36 min.
"	16	"	5 u. 37 min.	"	6 u. 12 min.
"	26	"	5 u. 53 min.	"	5 u. 48 min.
Oct.	6	"	6 u. 10 min.	"	5 u. 25 min.
"	16	"	6 u. 28 min.	"	5 u. 2 min.
"	26	"	6 u. 46 min.	"	4 u. 41 min.
Nov.	5	"	7 u. 4 min.	"	4 u. 22 min.
"	15	"	7 u. 22 min.	"	4 u. 6 min.
"	25	"	7 u. 40 min.	"	3 u. 53 min.
Dec.	5	"	7 u. 55 min.	"	3 u. 46 min.
"	15	"	8 u. 6 min.	"	3 u. 44 min.
"	25	"	8 u. 12 min.	"	3 u. 48 min.

SCHIJNGESTALTEN DER MAAN,

GEDURENDE HET JAAR 1857.

Januarij	3	's Namiddags	0 u. 31 min.	E. K.
"	10	's Morgens	9 u. 25 min.	V. M.
"	17	's Morgens	5 u. 8 min.	L. K.
"	25	's Avonds	11 u. 43 min.	N. M.
Februarij	1	's Avonds	8 u. 38 min.	E. K.
"	9	's Morgens	0 u. 10 min.	V. M.
"	17	's Morgens	2 u. 37 min.	L. K.
"	24	's Namiddags	0 u. 15 min.	N. M.
Maart	3	's Morgens	4 u. 48 min.	E. K.
"	10	's Namiddags	4 u. 35 min.	V. M.
"	18	's Avonds	9 u. 21 min.	L. K.
"	25	's Avonds	10 u. 46 min.	N. M.
April	1	's Namiddags	1 u. 51 min.	E. K.
"	9	's Morgens	9 u. 46 min.	V. M.
"	17	's Namiddags	0 u. 17 min.	L. K.
"	24	's Morgens	7 u. 32 min.	N. M.
Mei	1	's Morgens	0 u. 35 min.	E. K.
"	9	's Morgens	2 u. 28 min.	V. M.
"	16	's Avonds	11 u. 28 min.	L. K.
"	23	's Namiddags	3 u. 5 min.	N. M.
"	30	's Namiddags	1 u. 29 min.	E. K.
Junij	7	's Namiddags	5 u. 40 min.	V. M.
"	14	's Morgens	7 u. 27 min.	L. K.
"	21	's Avonds	10 u. 21 min.	N. M.
"	29	's Morgens	4 u. 37 min.	E. K.
Julij	7	's Morgens	7 u. 1 min.	V. M.
"	14	's Namiddags	1 u. 14 min.	L. K.
"	21	's Morgens	6 u. 30 min.	N. M.

Julij	28	's Avonds	9 u. 31 min.	E. K.
Augustus	5	's Avonds	6 u. 46 min.	V. M.
"	12	's Namiddags	5 u. 59 min.	L. K.
"	19	's Namiddags	4 u. 43 min.	N. M.
"	27	's Namiddags	3 u. 22 min.	E. K.
September	4	's Morgens	5 u. 25 min.	V. M.
"	10	's Avonds	11 u. 8 min.	L. K.
"	18	's Morgens	5 u. 51 min.	N. M.
"	26	's Morgens	9 u. 17 min.	E. K.
October	3	's Namiddags	3 u. 26 min.	V. M.
"	10	's Morgens	5 u. 11 min.	L. K.
"	17	's Avonds	9 u. 56 min.	N. M.
"	26	's Morgens	2 u. 23 min.	E. K.
November	2	's Morgens	1 u. 15 min.	V. M.
"	8	's Namiddags	4 u. 32 min.	L. K.
"	16	's Namiddags	4 u. 12 min.	N. M.
"	24	's Namiddags	5 u. 50 min.	E. K.
December	1	's Morgens	11 u. 15 min.	V. M.
"	8	's Morgens	6 u. 55 min.	L. K.
"	16	's Morgens	11 u. 19 min.	N. M.
"	24	's Morgens	6 u. 54 min.	E. K.
"	30	's Avonds.	9 u. 51 min.	V. M.

NEDERLANDSCHE RIJNSPOORWEG.

Winterdienst.

Van Amsterdam naar Utrecht, Rotterdam, Arnhem en Emmerik.

STATIONS.		Personen-Treinen.					STATIONS.		Personen-Treinen.			
		1	2	3	4 Snel-trein.	5			1	2	3	4
		^{'s nachts.}	^{'s morg.}	^{'s morg.}	^{'s nam.}	^{'s avonds.}			^{'s nachts.}		^{'s nam.}	
Amsterdam. Vertr.		11.—	7.36	11.40	12.40	5.50	Utrecht. Vertrek.		12.15	8.46	12.50	7.—
Abcoude.		door	7.53	11.57	door	6. 7	Driebergen.		door	9. 4	1. 8	7.18
Vreeland.		door	8. 3	12. 7	door	6.17	Maarsbergen.		door	9.20	1.24	7.34
Nieuwersluis.		11.37	8.13	12.17	1. 5	6.27	Veenendaal.		1.18	9.40	1.44	7.54
Breukelen.		door	8.21	12.25	door	6.35	Ede.		door	9.52	1.56	8. 6
Maarssen.		door	8.30	12.34	door	6.44	Wolfhezen.		door	10. 7	2.11	8.21
Utrecht. Aank.		12. 5	8.41	12.45	1.25	6.55	Arnhem. Aank.		2.—	10.2	2.25	8.35
							Arnhem. Vertrek.		2.15	10.31	2.35	8.45
Utrecht. Vertr.	^{'s morg.}	7.—	8.56		1.33	7.10	Westervoort.		door	10.40	2.44	8.54
Harmelen.	door		9.17		door	7.30	Duiven.		door	10.47	2.51	9. 1
Woerden.	7.21		9.25		1.59	7.37	Zevenaar. Aank.		2.45	10.55	2.59	9. 9
Oudewater.	7.29		9.34		2. 9	7.46	Zevenaar. Vertr.		2.55	11.—	3. 4	9.14
Gouda.	7.47		9.56		2.30	8. 7	Elten. Aank.		3. 7	11.12	3.16	9.26
Moordrecht.	door		10. 5		door	8.16	Elten. Vertr.		3.18	11.22	3.26	9.36
Nieuwerkerk.	7.59		10.11		2.43	8.22	Emmerik. Aank.		3.30	11.34	3.38	9.48
Capelle.	8. 7		10.20		door	8.31	Emmerik. Vertr.		4.—	12.—	4.—	^{'s morg.} 8. 5
Rotterdam. Aank.	8.15		10.30		3.—	8.40	Oberhausen. Aank.		5.45	2.—	5.45	10.—

Winterdienst.

Van Rotterdam naar Amsterdam, Utrecht, Arnhem en Emmerik.

STATIONS.	Personen-Treinen.				
	1	2		3	4 Snel-trein.
	's morg.	's morg.		's avonds.	's nachts.
Rotterdam V.	7. 5	11.10		5.20	10.—
Capelle.	7.15	door		5.30	door
Nieuwerkerk.	7.24	11.28		5.39	10.15
Moordrecht.	7.30	door		5.45	door
Gouda.	7.43	11.44		5.58	10.29
Oudewater.	8. 1	12. 2		6.16	door
Woerden.	8.10	12.12		6.25	10.50
Harmelen.	8.17	door		6.32	door
Utrecht. A.	8.36	12.37		6.51	11.10
Utrecht. V.	6.15	8.51	12.45	1.28	7. 5
Maarssen.	6.29	9. 4	door	1.40	7.17
Breukelen.	6.40	9.14	door	1.49	7.26
Nieuwersluis.	6.52	9.25	1. 8	2.—	7.37
Vreeland.	6.59	9.31	door	2. 7	7.44
Abcoude.	7.10	9.41	door	2.17	7.54
Amsterdam. A.	7.30	10.—	1.30	2.33	8.10

STATIONS.	Personen-Treinen.			
	1	2 Snel-trein.	3	4 Snel-trein.
	's morg.	's morg.	's avonds.	's nachts.
Utrecht. V.	8.46	12.50	7.—	12.15
Driebergen.	9. 4	1. 8	7.18	door
Maarsbergen.	9.20	1.24	7.34	door
Veenendaal.	9.40	1.44	7.54	1.18
Ede.	9.52	1.56	8. 6	door
Wolfhezen.	10. 7	2.11	8.21	door
Arnhem. A.	10.21	2.25	8.35	2.—
Arnhem. V.	10.31	2.35	8.45	2.15
Westervoort.	10.40	2.44	8.54	door
Duiven.	10.47	2.51	9. 1	door
Zevenaar. A.	10.55	2.59	9. 9	2.45
Zevenaar. V.	11.—	3. 4	9.14	2.55
Elten. A.	11.12	3.16	9.26	3. 7
Elten. V.	11.22	3.26	9.36	3.18
Emmerik. A.	11.34	3.38	9.48	3.30

NEDERLANDSCHE RIJNSPOORWEG.

Winterdienst.

Van Emmerik naar Arnhem, Utrecht, Amsterdam en Rotterdam.

STATIONS.	Personen-Treinen.					STATIONS.	Personen-Treinen.					
	1	2	3	4	5 Snel-trein.		1	2	Snel-trein.	3	4	5 Snel-trein.
	's nachts.	's morg.	's morg.	's nam.	's avonds.		's morg.		's namidd.			's nachts.
Oberhausen. Vert.	11.30		8.20	1.35	7.—	Utrecht. V.	6.15	8.51	12.45	1.28	7. 5	11.15
Emmerik. Aank.	2.—		10.15	3.25	8.30	Maarssen.	6.29	9. 4	door	1.40	7.17	door
Emmerik. Vert.	2.30	5.45	10.30	4.—	8.50	Breukelen.	6.40	9.14	door	1.49	7.26	door
Elten.	2.44	6.—	10.44	4.15	door	Nieuwersluis	6.52	9.25	1. 8	2.—	7.37	11.38
Zevenaar. Aank.	2.55	6.12	10.55	4.27	9. 9	Vreeland.	6.59	9.31	door	2. 7	7.44	door
Zevenaar. Vertrek	3.20	6.37	11.20	4.52	9.34	Abcoude.	7.10	9.41	door	2.17	7.54	door
Duiven.	door	6.46	11.29	5. 1	door	Amsterd. A.	7.30	10.—	1.30	2.33	8.10	12.—
Westervoort.	door	6.53	11.35	5. 7	door	Utrecht. V.	7.—	8.56		1.33	7.10	
Arnhem. Aank.	3.50	7. 1	11.43	5.15	9.51	Harmelen.	door	9.17		door	7.30	
Arnhem. Vertrek.	4. 5	7.11	11.53	5.25	10.—	Woerden.	7.21	9.25		1.59	7.37	
Wolfhezen.	door	7.26	12. 7	5.40	door	Oudewater.	7.29	9.34		2. 9	7.46	
Ede.	4.41	7.41	12.21	5.55	door	Gouda.	7.47	9.56		2.30	8. 7	
Veenendaal.	4.58	7.56	12.34	6.10	10.37	Moordrecht.	door	10. 5		door	8.16	
Maarsbergen.	door	8.13	12.51	6.27	door	Nieuwerkerk	7.59	10.11		2.43	8.22	
Driebergen.	5.41	8.30	1. 7	6.44	10.59	Capelle.	8. 7	10.20		door	8.31	
Utrecht. Aank.	6.—	8.46	1.23	7.—	11.12	Rotterd. A.	8.51	10.30		3.—	8.40	

Winterdienst.

Van Antwerpen naar Rotterdam.

STATIONS.	1	3	5	7
Antwerpen . Vertrek . . .	6.30	9.50	3.50	6.30
Eeckeren ongeveer	6.40	10.—	4.—	6.45
Cappelle	6.45	10. 5	4.05	6.55
Calmpthout	7.—	10.20	4.20	7.10
Esschen	7.15	10.35	4.35	7.30
Roosendaal . Aankomst . .	7.25	10.45	4.45	7.45
Roosendaal . Vertrek ongeveer	7.40	11.20	5.	8.15
Oudenbosch	7.55	11.30	5.15	8.30
Zevenbergen*	8.05	11.45	5.25	8.50
Moerdijk	8.30	12.—	6.—	9.—
Dordrecht	9.15	12.45	6.45	
Rotterdam . Aank. Rijnsp.	10.45	2.15	8.15	
Pontegat	11.—	2.30	8.30	

Van Rotterdam naar Antwerpen.

STATIONS.	2	4	6	8
Rotterdam.Vert. Pontegat		8.15	11.30	3.30
Rijnsp.		8.30	11.45	3.45
Dordrecht		9.30	12.45	5.—
Moerdijk ongeveer	6.30	10.50	2.15	6.20
Zevenbergen	6.40	10.55	2.20	6.25
Oudenbosch	6.55	11.10	2.35	6.40
Roosendaal Aank.	7.10	11.20	2.45	6.50
Roosendaal Vert.	7.30	11.30	2.55	7.10
Esschen ongeveer	8.20	11.50	3.30	7.45
Calmpthout	8.35	door	3.40	7.55
Cappelle	8.50	door	3.55	8.10
Eeckeren	9.—	door	4.—	8.15
Antwerpen Aank.	9.15	12.25	4.10	8.25

Van Breda naar Roosendaal, Antwerp. en Rotterd.

Breda Vertrek	6.40	10. 5	4.10	6.15
Etten ongeveer	6.55	10.20	4.25	6.30
Roosendaal Aankomst	7.20	10.45	4.50	6.55
Antwerpen Aankomst	9.15	12.25	„	8.30
Moerdijk	8.15	11.50	5.30	9.—
Rotterdam	11.—	2.30	8.30	„

Van Rotterd., Antwerp., Roosendaal naar Breda.

Rotterdam Vertrek		8.15	11.30	3.30
Moerdijk ongeveer	6.30	10.50	2.15	6.20
Antwerpen	6.30	9.50	3.50	6.30
Roosendaal Vertrek	7.40	11.35	5.15	8.20
Etten ongeveer	8.05	12.—	5.40	8.45
Breda Aankomst.	8.20	2.15	5.55	9.—

AKEN-LANDENSCHESPOORWEG.

Winterdienst.

Van Aken naar Landen.

Van Landen naar Aken.

STATIONS.	1	3	5	7	9	Goed. trein.	STATIONS.	2	4	6	8	10	Goed. trein.
	VOORH.	VOORH.	VOOR H.	RRH.	RRH.	VOOR H.		VOORH.	VOORH.	RRH.	RRH.	RRH.	RRH.
Aken. { Marschierthor. { Pruis. Templerbend. { Tijd.		6.55	10.55	3.35	7.31	5.15	Landen. Belgische tijd.		9.30	1.45		7.15	2.30
		7. 3	11.—	3.42	7.38	5.38	St. Truiden.		9.49	2. 4		7.34	3. 9
Simpelveld. { Belg. tijd.		7.24	11.13	3.59	7.55	6. 6	Alken.		10. 7	2.22		7.52	3.45
		7. 9	10.58	3.44	7.40	5.51	Hasselt. { Halte. Station.						
Wijlre.		7.22		3.54	7.50	6. 8		10.17	2.32			8. 2	4.15
Valkenburg.		7.35	11.16	4. 4	8.—	6.27	Diepenbeek.		10.33	2.48		8.18	4.43
Meerssen.		7.45		4.12	8. 8	6.40	Lanaeken.		11. 6	3.21		8.51	6. 3
Maastricht, Wijk. { Aank. Vertr.		7.55	11.31	4.20	8.16	6.52	Maastricht. Boschpoort.		11.15	3.30		8.57	
			11.39	4.30		7.22						(Aank.	6.25
Maastricht. Boschpoort.	6.22		11.44	4.37		7.31	Maastricht, Wijk. { Aank. Vertr.		11.19	3.34			6.30
Lanaeken. { Aank. Vertr.	6.28		11.50	4.43		7.39		8. 5	11.34	3.49	5.45		7.15
	6.43		12.—	4.58		8. 9	Meerssen.	8.12	11.41	3.56	5.54		7.33
Diepenbeek.	7.13			5.28		9. 1	Valkenburg.	8.21	11.50	4. 5	6. 6		7.53
Hasselt. { Station. Halte.	7.24					9.50	Wylre.	8.30	11.59	4.14	6.18		8.16
			12.28	5.39			Simpelveld.	8.42	12.11	4.26	6.33		8.39
Alken.	7.39			5.54		10. 7	Aken. Templer- { Aank. { Pruis. bend. { Vertr { tijd.	9. 5	12.40	4.55	7. 3		9.17
St. Truiden.	7.59		12.51	6.14		10.44		9.10	12.50	5. 5	7.10		9.25
Landen. Aank.	8.15		1. 3	6.30		11.10	Aken. Marschierthor. Aank.	9.15	12.55	5.10	7.15		9.30

Sneltreinen bestaan alleen uit rijtuigen der 1e en 2e klasse. — De goederen-treinen rijden niet op Zon- en Feestdagen.

Van Antwerpen naar Brussel.

VERTREK VAN	1	2 ^{Exp.} 1. kl.	3	4 ^{Exp.} 1, 2 kl.	5 ^{Exp.} 1 kl.	6	7	8
Antwerpen	6.30	9.15	11.—	12.40	2.50	4.30	7.30	8.45
Mechelen	7.10	9.40	11.40	1. 5	3.15	5.10	8.25	9.10
Brussel. Aank.	7.40	10. 5	12.15	1.30	3.40	5.45	9.—	9.40

Van Brussel naar Antwerpen.

VERTREK VAN	1	2 ^{Exp.} 1 kl.	3	4 ^{Exp.} 1 kl.	5	6	7	8
Brussel	6.30	8.30	10.45	2.45	4.—	6.15	8.—	9.30
Mechelen	6.55	8.50	11.15	3. 5	4.30	6.40	8.25	9.55
Antwerpen A.	7.40	9.20	12.—	3.35	5.15	7.25	9.10	10.30

BRUSSEL-PARIJSSCHE SPOORWEG. (Winterdienst.)
Van Brussel naar Parijs.

VERTREK VAN	Expr. 1 en 2 kl.	Expr. 1 kl.	1, 2 en 3 kl.
Brussel	8.15	2.—	7.—
Mons	9.30	3.15	8.40
Valenciennes. Aankomst . .	10.20	4.—	9.45
Valenciennes. Vertrek . .	10.45	4.15	10. 5
Douai	11.50	5.20	11.20
Arras	12.26	5.53	12. 5
Amiens	1.35	6.55	1.50
Parijs. Aankomst	5. 5	10.20	5.30

Van Parijs naar Brussel.

VERTREK VAN	Expr. 1 en 2 kl.	1, 2 en 3 kl.	Expr. 1 kl.
Parijs	's av. 8.—	's av. 11.—	's morg. 8.—
Amiens	11.—	3.10	10.25
Arras	12.58	5.55	12. 8
Douai	1.45	7. 5	12.43
Valenciennes. Aank. . .	2.36	8. 5	1.25
Valenciennes. Vertrek . .	2.46	8.30	1.40
Mons	4.—	10.20	2.40
Brussel	5.30	12.—	4.—

DILIGENCE-DIENSTEN.

DIENST VAN VAN GEND EN LOOS.

Van Amsterdam op Antwerpen door Delft, dagelijks des morgens ten half 3 uur van Delft.

Van Antwerpen naar Amsterdam door Delft, des avonds ten 10 uur van Delft.

Rijden af van het logement de Gouden Molen, bij P. A. Hesse, nabij de Haagpoort.

STOOMBOOT- EN SPOORWEG-EXPEDITIE.

DE VRIENDSCHAP, ONDERNEMING VAN J. P. KOENS & Co.

Nachtdienst tusschen Rotterdam door Delft naar Amsterdam, dagelijks des avonds ten 11 ure van Delft.

Van Amsterdam door Delft naar Rotterdam, des morgens ten vier ure van Delft.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij Mej. van Heyningen, Heeren-Logement bij de Haagpoort, en het Hulpkantoor der Onderneming op de Binnen-Watersloot.

Van Monster over 's Gravenhage naar Delft, en terug, alle Donderdagen des 's morgens ten half 6 ure; en van de herberg de Vink, te 's Gravenhage, ten acht ure naar Delft eene Diligence; terug des middags ten 1 ure van Delft, en ten 2 ure van de herberg de Vink.

Van 's Gravenzande naar Delft en terug, alle Donderdagen des morgens ten 6 ure van 's Gravenzande, en des namiddags ten 1 ure terug.

Kantoor dezer diensten te Delft, bij Mej. van Heyningen, Heeren-Logement nabij de Haagpoort.

ONDERNEMING VAN H. O. VAN MUNSTER, J. P. KOENS
EN H. S. VAN HEUMEN.

Verzending van Goederen door het geheele rijk, Engeland, geheel Duitschland en België, over de Spoortreinen, Diligences en Stoombooten.

De Onderneming belast zich voortdurend met het incasseren van Wissels, verzending van Gelds-waarden en Effecten, verrigten van commissiën, alles tegen een zeer verminderd tarief.

Het hulpkantoor der onderneming te Delft, bij W. Koens, Binnen-Watersloot.

ALGEMEENE EXPEDITIE-MAATSCHAPPIJ VAN
TIMMERMANS EN COMP.

Deze Maatschappij belast zich met de Expeditie van alle Goederen, Geldspeciën, Effecten enz. dagelijks op en van alle Spoortreinen, op geheel Noordelijk- en Zuidelijk Duitschland en langs den Rijn, in correspondentie met de Keulsche Stoomboot-Maatschappij; naar Zwitserland, Italië, Oostenrijk, Beijeren en Wurtemberg; alsmede Maandag en Vrijdag 's namiddags van Amsterdam naar Oldenburg, Bremen, Hamburg, Osnabruck, Lubeck en verder geheel Hanover, Denemarken en Zweden.

Informatiën zijn te bekomen aan het kantoor dezer Onderneming, gevestigd te Delft, bij G. A. de Haak, Binnen-Watersloot, bij de Koorubeurs.

ORDE OP HET VERTREK DER TREK- EN MARKTSCHUITEN.

van Delft op 's Gravenhage.

Van 1 April tot 30 September 's morgens ten 7, half 8, half 9 en 9 ure, en van half 10 tot 's avonds half 9, alle uren op het half uur. Van 1 October tot 31 Maart, 's morgens ten 7, 8 en 9 ure, en van half 10 tot 's avonds half 8 ure, op het half uur. De pakschuit Maandag en Vrijdag 's morgens ten 6 ure.

van 's Gravenhage op Delft.

Van 1 April tot 30 September, van 's morgens half 6 tot 's avonds half 9 ure, alle uren op het half uur. Van 1 October tot 31 Maart, van 's morgens half 7 tot 's avonds half 8, op alle half uren.

De pakschuit, Maandag, Dingsdag, Woensdag en Zaterdag 's morgens ten 9 ure, en Donderdags in den Zomer 's morgens ten 5, en 's Winters ten 6 ure.

van Delft op Rotterdam

Van 1 April tot 30 September alle uren, van 's morgens 7 tot 's avonds 8 ure, uitgezonderd 's namiddags ten 1 en 4 ure. Van 1 tot 30 October, alle uren van 's morgens 7 tot 's avonds 7 uur, uitgezonderd 's namiddags ten 1 en 4 ure. Van 1 November tot 31 Maart 's morgens ten 8, 10 en 12 uur, 's namiddags 3, 5 en 's avonds ten 7 uur.

De pakschuit dagelijks, uitgezonderd des Zondags en de maanden November—Februarij, des namiddags ten 2 uur en het geheele jaar door behalve de maanden November—Februarij alle Dingsdagen, 's morgens ten half 9 ure, een marktschuit, behalve de gewone marktschuit der vroegbeurt.

van Rotterdam op Delft.

Van 1 April tot 31 October van 's morgens ten 7 ure tot 's avonds ten 7 ure, uitgezonderd ten 8 ure 's morgens, en van 1 November tot 31 Maart van 's morgens ten 7, 9 en 12 ure en des namiddags 1, 4 en 6 uur.

Het geheele jaar door alle Dingsdagen, des namiddags ten half 3 ure, een marktschuit behalve die der vroegbeurt. Informatiën te bekomen bij den Commissaris van gemelde veeren W. Wigmans.

van Delft op Leijden en terug.

Van Delft 's morgens 9 ure, van Leijden 's namiddags 2½ ure. Informatiën te bekomen bij den heer G. Boet, in de Haagpoort, Commissaris van genoemd Veer.

Pakschuit Dingsdag, Donderdag, Vrijdag 11½ uur naar Leijden.

van Delft op Schiedam.

Pakschuit. Vrijdags 's morgens ten 7 ure, en terug des namiddags ten 3 ure. Afvaart voor de Stads-Herberg in het Zuideinde.

van Schiedam op Delft.

Donderdag 's morgens ten 7 ure, en terug s namiddags ten 3 ure.

van Delft op Maassluis.

's Namiddags des Zomers ten 5 ure, en van 1 October tot ult. Maart ten 7 ure.

van Maassluis op Delft.

's Morgens het geheele jaar door, ten 5 uur.

van Delft op Vlaardingen.

In de Zomermaanden 's namiddags ten 4 ure, en ten 3 ure in de Wintermaanden. Een markschuit Donderdags 's middags ten 12 ure en 's namiddags ten 3 ure.

van Vlaardingen op Delft.

's Morgens ten 6 ure en Donderdags nog een des morgens ten 4 ure.

van Delft op Amsterdam.

Op Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, des namiddags ten 3 ure.

van Amsterdam op Delft.

Op dezelfde dagen en uren.

van Schiedam door Delft op Haarlem.

Zaturdags 's morgens, en van Delft 's namiddags ten 3 ure. Ook vaart 's Woensdags namiddags ten 2 ure een pakschuit van Delft naar Haarlem.

van Schiedam door Delft op Utrecht.

Woensdag morgen ten 10 ure en van Delft 's morgens ten 11 ure.

van Vlaardingen door Delft op Utrecht.

Woensdag namiddag van Vlaardingen en Donderdag des morgens ten 11 ure van Delft. Deze schuit neemt ook goederen mede voor Amersfoort en omliggende plaatsen in de provincie Utrecht.

NB. Voor bovengenoemde plaatsen worden bestellingen aangenomen bij den Commissaris J. P. Tasseron, Voorstraat, wijk VI N. 296, alsmede aan het veer voor de Leydsche marktschuit naast de Lutherse Kerk.

van Delft op Alkmaar.

Om de 14 dagen, des Woensdags 's morgens ten 8 ure. Ligplaats voor de Branderij de Papegaai.

De schuiten naar Alphen, Oudshoorn, Waddingsveen, Boskoop, Hazerswoude enz. varen des Dingsdag voormiddags af.

Die van Noordwijk, Zwammerdam, Bodegraven, Noordwijkerhout en Voorschoten vertrekken Dingsdags avonds vóór 7 ure. Bestellingen bij P. A. Hesse, nabij de Haagpoort.

POST- EN VOETBODEN.

Postbode van Nootdorp. Komt alle dagen in de stad, uitgezonderd des Zondags, vertrekt 's namiddags ten 1 ure.

Adres bij H. Koster, Boekhandelaar, Oude Delft.

J. van der Berg. Bode op Wateringen, Poeldijk, Monster en 's Gravesande. Komt Maandag, Dingsdag, Donderdag, Vrijdag en Zaturdag in de stad; vertrekt tegen 1 ure.

Adres bij Pijpers, Vischmarkt.

A. Bokhoove. Commissionair, gaat Maandag, Woensdag, Vrijdag en Zaturdag naar den Haag. Woont op den Burgwal; W. III, No. 305.

C. van den Bas. Postbode van Delft op Zoetermeer, Zegwaard en Benthuijzen. Vertrekt Maandag, Woensdag en Vrijdag, 's namiddags ten 5 ure. Adres bij H. v. Kan, Breedstraat.

K. Bijzen. Postbode van Delft naar Pijnacker. Vertrekt alle dagen 's morgens ten 8 ure. Adres Oosteinde Wijk 1, No. 197.

M. Brederveld. Postbode van Schipluide op Delft. Komt alle dagen in de stad, vertrekt des namiddags. Adres bij G. Vielaars, achter de Oude-Kerk.

J. Dijkshoorn. Postbode van de Lier. Dagelijks, uitgezonderd Donderdag en Zondag. Vertrekt 's namiddags ten half-12 ure. Bestellingen worden aangenomen bij de Wed. Bladergroen. Oude Delft.

- G. Klijnes. Bode van Voorburg op Delft. Komt Maandag, Woensdag en Zaterdag in de stad. Adres bij de Wed. Bladergroen op het Oude Delft.
- N. Lok. Bode op Wateringen, Poeldijk, Monster en Ter Heide. Komt dagelijks, uitgezonderd des Donderdags. Vertrekt 's namiddags ten 2 ure. Adres bij van der Gaag, Oude Delft, hoek Oude Kerk.
- C. Redeker. Westlandsche Postbode. Komt alle dagen, uitgezonderd des Zondags. Vertrekt van Delft, 's namiddags ten 2 ure. Adres bij de Wed. Ter Smette, Groote markt.
- P. A. van Swieten. Bode op den Haag. Gaat Dingsdag, Donderdag en Zaterdag, naar den Haag. Bestellingen worden aangenomen bij de Wed. Bladergroen, op het Oude Delft, naast de Akademie.
-

VERTREK DER DORPSCHUITEN.

Berkel. Donderdags 's middags ten 12 ure. Ligplaats voor de Wed. Bante, op de Koornmarkt.

's Gravesande. Donderdags voormiddags ten half 12 ure. Ligplaats voor het Oude Westlandsche Veerhuis, nabij de Haagpoort.

Kwintsheul, Poeldijk, Monster, Naaldwijk, Hondsholredijk en Loosduinen. Donderdags ten 11 ure. Ligplaats voor de Wed. van der Kraaij aan de Voorstraat.

Leydschendam. Donderdags. Ligplaats des morgens ten 10 ure, aan de Voorstraat, voor de Brouwerij de P.

De Lier en de Lee. Donderdags ten half 12 ure. Ligplaats voor het Westlandsche Veerhuis op de Binnenwatersloot.

Maasland. Donderdags ten 11 ure. Ligplaats voor de Herberg de Zwarte Raaf, op de Binnenwatersloot.

Maassluis. Donderdag en Zaterdag 11 uur. Binnenwatersloot Zwarte Raaf.

Nootdorp. Dingsdag, Donderdag en Zaterdag ten 1 ure.

Ligplaats in het Vrouwjattenland, voor de Grutterij de Blaauwe Star.

Overschie. Dingsdag ten 3 ure, en Donderdag ten 1 ure.

Ligplaats voor J. van der Gaag, Zuideinde.

Pijnaacker. Donderdag en Zaterdag ten half 12 ure. Ligplaats

voor P. A. Engelbrecht, Oosteinde.

Rijswijk. Donderdag. Ligplaats des morgens ten 10 ure aan

de Pepersteeg.

Schipluiden en 't Woud. Donderdag ten 11 ure, Ligplaats op de Binnenwatersloot voor de Herberg de Zwarte Raaf. Voorburg. Donderdag ten 1 ure van de Haagpoort. Komt ook een alle Dingsdagen ten 5 ure van Rotterdam door Delft. Ligplaats voor P. A. Hesse, in het logement de Gouden Leeuw nabij de Haagpoort.

Wateringen. Dingsdag, Donderdag en Zaterdag in de Zomermaanden, ten 11 ure; Donderdag en Zaterdag in de Wintermaanden, ten 12 ure. Ligplaats aan het Nieuwe Schippers Veerhuis op de Voorstraat.

Zoetermeer en Zegwaard, Donderdag ten 12 ure. Ligplaats als boven, op de Voorstraat.

Zuidbuurt. Donderdag ten 11 ure. Ligplaats op de Binnenwatersloot.

VERDERE REISGELEGENHEDEN

IN NEDERLAND.

NB. Voor de plaatsen aan de spoorwegen gelegen zie men mede het afzonderlijk tarief.

Van Amsterdam

- naar Alkmaar, over Zaandam en Wormerveer, Stoomboot tweemaal daags. In de Zomermaanden 's morgens 7 en 's namiddags 1 uur, in de Wintermaanden 's morgens 7½ en 's namiddags 2½ uur.
- „ Amersfoort, Diligence van v. d. Hoek, op de Botermarkt, Maandag 's morgens 4 uur.
Over Muiden en Naarden, naar Amersfoort. Diligence v. d. Horst, Cingel, 514, dagelijks.
Nog eene Diligence wed. Cruse, Botermarkt. Maandag 's namiddags 5 uur.
- „ Antwerpen, over Haarlem, 's Hage, Delft, Rotterdam, Dordt en Breda. Diligence van Gend en Loos, 's avonds kwartier voor 9 uur, aankomst te Antwerpen 's namiddags ten 2 uur, vóór het vertrek der Spoortrein naar Mechelen Leuven, Brussel en Gend, in correspondentie met Parijs enz.
- „ Appingadam, schip om de 5 of 6 weken.
- „ Assen, beurtman van 1 Februarij tot half December, Woensdag om de 14 dagen, een uur vóór boomsluiten, verder om de 3 weken. Terug, Vrijdag om de 14 dagen, 's morgens 5 uur.

- naar Blokzijl beurtman Dingsdag en Vrijdag, van 6 December tot 1 Februarij alléén Dingsdag een uur vóór boomsluiten.
- „ Bolsward, beurtman alléén van 1 Februarij tot 6 December, Vrijdag 2 uur vóór boomklokluiden.
- „ Broek, beurtschip Maandag, Woensdag, en Vrijdag 's namiddags ten 4 uur.
- „ Buiksloot. Zie naar het Tolhuis.
- „ Delfzijl, met het schip op de Lemmer.
- „ Deventer, beurtschip Dingsdag en Vrijdag een uur vóór het luiden der boomklok; van 6 December tot 12 Februarij, alleen Vrijdag 's namiddags 3 uur.
- „ Dokkum, beurtschip alleen van 1 Maart tot 30 November, Woensdag om de 14 dagen.
- „ Elburg, beurtschip Dingsdag, Donderdag en Zaterdag 's avonds een uur vóór boomsluiten; 's winters Dingsdag niet.
- „ Enkhuizen, Stoomboot Dingsdag, Donderdag en Zaterdag 's morgens 7 uur.
Idem. Beurtman Woensdag en Vrijdag.
Zie ook naar Hoorn en Medemblik.
- „ Enschedé, met het schip op Deventer.
- „ Franeker, beurtschip van Februarij tot December Dingsdag.
- „ Genemuiden, beurtschip Maandag een uur voor boomsluiting.
- „ Gouda en terug, beurtschip van 15 April tot 15 September 's middags half vier uur. De overige maanden ten 4 uur.
- „ Hamburg, Stoomboot den 5, 10, 15, 20, 25 en 30 der maanden in den vroegen morgen.

- naar Harlingen, Stoomboot Dingsdag, Donderdag en Zaterdag 's morgens 7 uur.
- „ Idem, beurtschip van April tot Sept. Maandag, Woensdag en Vrijdag een uur vóór boomklokluiden.
- „ Hasselt, beurtschip van December tot Maart, Maandag; van Maart tot 19 Junij, Zondag, Maandag, Woensdag en Vrijdag, alsmede van 21 Augustus tot 31 Oct. 's Zomers alle dagen 1 uur vóór boomklokluiden.
- „ den Helder, over Alkmaar, barge, dagelijks, behalve Maandag, 's morgens 7 uur. Ook met de Stoomboot naar het Tolhuis, van 1 Maart tot 31 October 's namiddags ten 4 uur, en van 1 November tot Februarij, Dingsdag, Donderdag en Zaterdag 1 uur, en van daar per Dilig. over Purmerende naar Hoorn en Enkhuizen.
- „ Hoorn, zie naar Medemblik en den Helder.
- „ Hull, Stoomb. den 5, 10, 15, 20, 25 en 30 der maand.
- „ Joure, beurtschip Maandag 2 uur vóór boomsluiten.
- „ Kampen, beurtschip Maandag, Woensdag en Vrijdag een uur vóór boomsluiten; van December tot Februarij Maandag en Vrijdag 's namiddags 3 uur.
- „ Idem, Stoomb. dagelijks behalve Zond. 's morg. 6 uur.
- „ Leeuwarden, beurtschip van 22 Februarij tot 6 December, Woensdag en Zaterdag; en verder alléén Zaterdag $\frac{3}{4}$ uur vóór boomsluiten.
- „ de Lemmer, beurtschip, van half Februarij tot 12 November, dagelijks; verder Maandag, Woensdag en Vrijdag 2 uur vóór boomsluiten.
- „ Idem, Stoomboot Maandag, Woensdag en Vrijdag 's morgens 7 uur.
- „ Meppel, beurtm. Dingsd. en Zaturd.; van 6 Dec. tot 2 Februarij alléén Dingsdag, een uur vóór boomsluiten.

naar Medemblik. Met de Stoomboot naar het Tolhuis, verder met de Barge naar Buiksloot, van 1 April tot 30 September Dingsdag, Donderdag en Zaterdag, en van 1 October tot 31 Maart, alleen Dingsdag eene diligence ten 9 uur van Buiksloot over Pumerende en Hoorn naar Medemblik. Naar Enkhuizen vindt men eene diligence aan het Medemblikker tolhuis te Hoogcarspel.

„ Muiden en Naarden. Trekschuit van 1 Mei tot 30 September 5 maal, van 1 October tot 31 Maart 4 maal en gedurende April 3 maal daags.

„ Purmerende Zie naar Medemblik.

„ Rotterdam, over Haarlem, Leiden, 's Hage en Delft diligence Koens, Dam; dagelijks 's avonds half 10 uur.

„ Sloten (Vriesland) beurtman van 25 Februarij tot December 's Maandags 2 uur vóór boomsluiten.

„ Sneek, beurtman van 6 tot 25 December Dingsdag en Zaterdag; tot 1 Februarij alleen Dingsdag, vervolgens tot ultimo Februarij, Dingsdag en Zaterdag; en overigens Dingsdag, Donderdag en Zaterdag, $\frac{1}{4}$ uur vóór boomsluiten.

„ Steenwijk, beurtschip Dingsdag en Zaterdag een uur vóór boomsluiten.

„ Tolhuis. Van 1 April tot 30 September raderboot of zeilschuit, 's morgens 6, 's middags 12 en 1 uur; voorts alle uren een stoomboot met het slaan der volle uren, tot het sluiten van den boom, en van 1 October tot 31 Maart raderboot, 's morgens 7 uur; een stoomboot van 8 uur 's morgens tot 's avonds 5 uur, uitgenomen ten 12 uur.

„ Weesp, trekschuit van 16 Maart tot 15 November

4 maal en van 16 November tot 15 Maart 2 maal daags, doch Maandags 3 maal.

naar Zaandam, stoomboot des zomers 6 maal, 's winters 2 maal daags.

„ Zwolle, stoomboot dagelijks behalve Woensdag.

„ Zwolle, beurtschip dagelijks 's namiddags 3 uur, uitgezonderd van 19 December tot 11 Februarij dan Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.

„ Zutphen, beurtschip Donderdag.

„ Zwartsluis, beurtschip, van Februarij tot December, Dingsdag en Zaturdag, verder alleen Dingsdag een uur voor boomsluiten.

van Alkmaar

naar Amsterdam, stoomboot dagelijks tweemaal, des zomers 's morgens kwartier voor 6 en 's namiddags half 2; 's winters 's morgens ten 7 en 's namiddags 1 uur. Ook met de barge dagelijks.

„ den Helder, barge 2 maal daags.

van Amersfoort

naar Amsterdam, over Naarden, Muiden enz.

Diligence v. d. Horst, dagelijks.

Diligence wed. Cruse, Maandag, 's morgens 5 uur.

„ Utrecht, diligence van Nijmegen, 's morgens half 6, kwartier voor 11 en 's namiddags 3 uur.

van Appingadam

naar Groningen, trekschuit Dingsdag en Vrijdag 's morgens 6 uur; de overige dagen, behalve Zon- en Feestdagen 5 uur.

van Arnhem

- naar Breda, over 's Hertogenbosch en tusschenliggende plaatsen, dilig. v. d. Horst, dagelijks 's morgens 11 uur (na aankomst van den 1sten spoortrein).
- „ Deventer, over Doesburg en Zutphen, dilig. v. d. Horst, (na aankomst van den 2den trein).
- „ Emmerik, diligence van Gend en Loos, na aankomst van den laatsten spoortrein, 's avonds half 10 uur. Nog een stoomboot Zondag en Donderdag, 's namiddags omstreeks 3 uur
- „ Kampen, stoomboot 3 maal 's weeks, 's morg. 5 uur.
- „ Keulen enz., stoomboot 's morgens 6 uur.
- „ Kleef, over Nijmegen, dilig. 's avonds kwart over 8 uur.
- „ Leeuwarden, over Zutphen, Deventer, Zwolle en Groningen, diligence, na aankomst van den 1sten spoortrein.
- „ Nijmegen, diligence Koens, 's morg. kwart. voor 11 en 's namiddags 3 uur. Zie ook naar Kleef, stoomboot 's morgens 11 uur, 's namiddags 8 uur, in correspondentie met den spoortrein op Amsterdam.
- „ Rotterdam, stoomboot 's Maandags, Woensdag en Zaturdags 's morgens 9 uur.
- „ Zutphen, na aankomst van alle spoortreinen.

van Assen

- naar Groningen, diligence 's namiddags 4 uur.
- „ Meppel, jaagsch. 's morgens 8 uur, dagelijks.
- „ Zwolle, over Meppel, diligence, 's morgens 11 uur.

van Bergen op Zoom

- naar Antwerpen, diligence 's morgens 5 uur. Ook per passerende stoomboot van Rotterdam.

- naar Breda, diligence 's avonds half 6 uur en Dingsdag,
Donderdag en Zaturdag, 's morgens half 6 uur.
„ Rotterdam, per passerende stoomboot van Antwerpen.

van Breda

- naar Amsterdam, diligence 's namiddags 2 uur.
„ Antwerpen, diligence 's morgens 5 en 10, 's namid-
dags 's zomers 3 en 's winters kwart voor 4 uur.
„ Bergen op Zoom, diligence 's morgens ten 5 uur
25 min. en Dingsdag en Zaturdag 's namiddags 4 uur.
„ Geertruidenberg, dilig. 's zomers 's morgens half 5,
's winters 's morg. 5 uur, doch 's Maandags altijd half 4.
„ Grave, over Tilburg en 's Hertogenbosch, 's morgens
half 5 en 's namiddags 4 uur.
„ den Moerdijk, diligence 's morgens 11 uur.
„ Rotterdam, dilig. van Gend en Loos 's morg. 6 uur.
„ Utrecht, over Gorinchem, diligence 's morgens half 6;
ook eene diligence 's zomers 's morg. 10 en 's namidd.
5 uur, 's winters 's morgens 5 en kwart voor 10 uur.

van Culemborg

- naar Rotterdam, stoomboot 's Maandags 's morgens 5 uur;
andere dagen half 8 uur, uitgezonderd Zondags.
„ Utrecht, dilig. na aankomst der boot van Rotterdam.

van Deventer

- naar Amsterdam, dilig. dagelijks 's morgens 7 en 11 uur.
„ Hannover, diligence Maandag en Vrijdag.
„ Munster, diligence Zondag, Dingsdag en Vrijdag,
's avonds 8 en 's nachts 12 uur.
„ Nijmegen, over Zutphen en Arnhem, diligence 's mor-
gens kwart voor 7 en 11 uur.
„ Rotterdam, diligence 's avonds 10 uur.

van Dordrecht

- naar Amsterdam, diligence 's namiddags 5 uur.
 „ Rotterdam, stoomboot 's morgens half 9 en 's namiddags 5 en een 's morgens 7 en 's namiddags 12 en 's avonds 3 uur en 6 uur.
 „ den Moerdijk, stoomboot 's morgens 6 en 's namiddags half 2 uur.

van Edam

- naar Amsterdam, over Monnickendam, trekschuit 's morgens 6 en 8 uur, 's namiddags half 2 en 7 uur.
 „ Hoorn, trekschuit 's morgens 6, half 11 en 's namiddags half 5 uur.

van Enkhuizen

- naar Amsterdam, stoomboot komende van Harlingen, Zondag, Woensdag en Vrijdag.
 „ Harlingen, stoomboot Dingsd., Donderd. en Zaturd.
 „ Hoorn, postwagens 's zomers 's morgens ten 7 en 's winters 8 uur, 's namiddags het geheele jaar 4 uur.

van Franeker

- naar Harlingen, diligence Woensdag 's morgens 9 uur.
 „ Leeuwarden, diligence Vrijdag 's morgens 8 uur.

van Geertruidenberg

- naar Rotterdam, stoomboot 's zomers, Maandag 's morgens 5 en de overige dagen half 7 uur, behalve Zondag. En 's winters Maandag 's morgens 5, en de overige dagen 7 uur, behalve Zondag.

van Gorinchem

- naar Antwerpen, over Breda, diligence 's zomers, 's mor-

gens kwart voor 12 en 's namiddags half 4; 's winters 's namiddags kwart over 12 en half 5 uur.

naar 's Hertogenbosch, stoomboot 's zomers 's middags 12 en 's namiddags 4 uur; 's winters 's morgens 11 en 's namiddags 12 uur.

" Heusden, stoomboot 's namiddags half 5 uur.

" Keulen, stoomboot dagelijks. Varieert naar den stand van het water, doch gewoonlijk 's morgens 9 uur.

" Nijmegen, stoomboot 's morgens 9 uur.

" Rotterdam, over Dordt, stoomboot Maandag, Dingsdag 's morgens half 6. Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag 's morgens half 6 en 's namiddags 1 uur, en Zondag 's morgens half 7 uur. Winterdienst Maandag, Dingsdag 's morgens half 6 uur en Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag half 8 uur.

" Utrecht, diligence 's morgens kwart over 8, en kwart over 9; 's zomers 's namiddags half 3 en 's winters 's namiddags kwart voor 2 uur.

" Venlo, stoomboot Dingsdag en Vrijdag 's morg. 4 uur.

van Gouda

naar Rotterdam, stoomboot 's zomers 's morgens 7 en 's namiddags 2 uur, 's winters 's morgens 7 uur.

" Idem, diligence alle uren in 3 uren.

" Utrecht, diligence driemaal daags in 5 uren

van 's Gravenhage

naar Amsterdam, diligence 's avonds half 12 uur.

" Antwerpen, diligence 's nachts 2 uur.

" Rotterdam, diligence 's morgens half 4 en half 5 uur.

" Utrecht, diligence over Leiden, Alphen enz., 's zomers 's morgens 5 en 's winters 's morgens kwart voor 7 uur.

van Groningen

- naar Assen, diligence 's morgens 5 uur.
- „ Harlingen, over Leeuwarden, diligence Dingsdag, Donderdag en Zaterdag, 's avonds 11 uur, en 's zomers Maandag, Woensdag en Vrijdag 's morgens 9 uur.
- „ Kampen, diligence op de stoomboot naar Amsterdam rijdende, alleen de dagen dat deze vaart; 's avonds van Groningen.
- „ Leeuwarden, diligence 1 Januarij tot 31 Maart, van 10 tot 31 December 's morgens half 9; de overige maanden 's namiddags 3 uur.
- „ de Lemmer, diligence Dingsdag, Donderdag en Zaterdag 's morgens half 1 uur.
- „ Utrecht, diligence 's morgens 9 uur.
- „ Zwolle over Assen, diligence 's morgens half 9 uur.

van Haarlem

- naar Alkmaar, diligence v. d. Haagen en Quintern, 2 maal daags 's morgens ten 9 uur en 's namiddags ten 4½ uur.

van Heerenveen

- naar Leeuwarden, diligence s namiddags half 4 uur.
- „ Zwolle, diligence 's morgens half 12 uur.

van den Helder

- naar Alkmaar, barge, tweemaal daags.
- „ Amsterdam, barge, dagelijks, behalve 's Maandags, 's morgens 7 uur.
- „ Texel, postschuit, dagelijks.

van 's Hertogenbosch

- naar Breda, diligence over Tilburg, 's morgens 6 en 's namiddags 5 uur, en over Waalwijk en Raamsdonk 's namiddags 3 uur.
- „ Eindhoven, diligence 's namiddags 5 uur.
- „ Maastricht, stoomboot 's namiddags 5 uur, behalve Zondag.
- „ Nijmegen, diligence over Grave, 's morgens kwart voor 9 uur.
- „ Rotterdam, stoomboot, Zomerdienst 's morgens 8 uur; Winterdienst dagelijks 's morgens 7 uur.
- „ Rotterdam en Schiedam, stoomboot, 's zomers Maandag 's morgens half 5, de overige dagen behalve Zondag half 6 uur; Winterdienst, Maandag, Woensdag en Vrijdag 's morgens half 10 uur.
- „ Schiedam, stoomboot dagelijks, uitgezonderd 's Zondags, 's morgens half 6 uur.

van Heusden

- naar Rotterdam, stoomboot Maandag 's morgens half 5, de overige dagen, behalve Zondag, 's morgens 6 uur.

van Hoorn

- naar Alkmaar, trekschuit tweemaal daags, 's morgens 8 en 's namiddags 4 uur.
- „ Edam, Monnickendam en Amsterdam, trekschuit 's zomers 's avonds 11, en 's winters 's nachts 12 uur.
- „ Purmerende en Buiksloot, diligence 1 Maart tot 31 October, 's morgens half 7, behalve Zondag; 1 November tot ult. Februarij, Maandag, Woensdag en Vrijdag 's morgens half 8 uur.

- naar Edam, trekschuit 's morg. 11, en 's nam. half 3 uur.
- „ Enkhuizen en Medemblik, zie Amsterdam naar Idem.
- „ Medemblik, diligence 's namiddags 3 uur.
- „ Purmerende, trekschuit, 4 maal daags.

van Kampen

- naar Arnhem, stoomboot, Zondag, Dingsdag en Donderdag 's morgens 3 uur.
- „ Amsterdam, stoomboot 's zomers dagelijks, behalve Zaterdag, 's namiddags half 2. Voor- en Najaar 's namiddags 12 uur, op Zondag, Dingsdag en Donderdag.
- „ Zwolle, diligence 's morgens 7 en 8 uur, 's namiddags 4, 5 en 7 uur.
- „ Groningen, Leeuwarden, Assen, Enschedé, Lingen, Bremen, Koevorden, Deventer, diligence na aankomst der stoomboot van Amsterdam.

van Leeuwarden

- naar Groningen, diligence 's morgens 9 uur, en van 1 April tot 30 September 's namiddags 4 uur.
- „ Harlingen, over Franeker, diligence Zondag, Woensdag en Vrijdag 's morgens 5 uur.
- „ de Lemmer, diligence Dingsdag, Donderdag en Zaterdag 's morg. 8 uur. Postwagen dagel., 's nam. 1 uur.
- „ Utrecht, diligence van Gend en Loos, 's morg. 9 uur.
- „ Zwolle, diligence 's morg. half 9 uur.

van Maastricht

- naar Aken, diligence 's morg. half 7 uur.

naar 's Bosch, stoomboot dagelijks, behalve Zondag, 's namiddags 1 uur.

„ Luik, stoomboot 's morgens 6 en 's namiddags 3 uur en diligence 's namiddags half 3 uur.

„ St. Truijen, diligence 's morgens 10 uur.

„ Venlo, langs Roermond stoomboot dagelijks.

van Medemblik

naar Buiksloot, over Hoorn en Purmerende, diligence gedurende de Zomermaanden, Maandag, Woensdag en Vrijdag, 's morgens half 6 uur, 's Winters alleen Zondag 's morgens 8 uur. Nog gedurende den zomer eene diligence Dingsdag, Donderdag en Zaterdag 6 uur.

van den Moerdijk

naar Dordrecht en Rotterdam, stoomboot 's morgens half 8, 's namiddags 4 uur.

„ Willemsdorp, (eiland van Dordrecht) stoomboot op alle heele uren.

van Monnickendam

naar Amsterdam, trekschuit 's morgens 7 en 9, 's namiddags half 3 en 4 uur.

„ Edam, trekschuit 's morgens half 5, half 10, en 's avonds half 6, 's Maandags half 8 uur.

van Middelburg

naar Goes, diligence 1 April tot 30 September 's morgens 7, 's namiddags 5 uur. 1 October tot 31 Maart, 's morgens half 8 en 's namiddags half 4 uur.

„ Rotterdam, stoomboot dagelijks, onbepaald.

naar Vlissingen, diligence 's morgens half 7, 8 en 11 uur; 's namiddags 2, 4 en 7 uur, alsmede na aankomst van de stoomboot van Rotterdam.

van Muiden

naar Amsterdam, met de trekschuiten van Naarden op Amsterdam.

van Naarden

naar Amsterdam, diligence dagelijks, 's namiddags 1 uur, en 's Maandags 's morgens 7 uur.

„ Idem, trekschuit, 5 maal daags.

„ Amersfoort, diligence dagelijks 's morgens 11 uur, en 's Maandags 's namiddags half 6 uur.

van Nijmegen

naar Arnhem, diligence 's morgens 9 en 's namiddags 3 uur, in correspondentie op de 2^e spoortrein naar Amsterdam.

„ Cleef, diligence 's avonds half 9, in verband met de snelpost naar Kenlen. Stoomboot, Vrijdags 's morgens 7 uur, de overige dagen 8 uur, en dagelijks 's namiddags 3 uur.

„ Emmerik, stoomboot, Maandag, Woensdag, Vrijdag en Zaterdag 's namiddags 2 uur.

„ Grave en 's Hertogenbosch, dilig. 's nam. 1 uur.

„ Rotterdam, stoomboot, de Maatschappijboot, Zond. Dingsdag, Donderdag en Vrijdag 's morgens 9 uur; de Schippersboot, 7 uur 's morgens.

„ Zutphen over Arnhem, Dieren, Brummen, diligence 's namiddags half 5 uur.

„ Zwolle, diligence 's morgens 9 uur.

van Purmerende

- naar Alkmaar, trekschuit, 2 maal daags.
- „ Amsterdam, trekschuit, 5 maal daags.
 - „ Edam, trekschuit Dingsd. en Vrijd. 1 uur 's nam.
 - „ Hoorn, trekschuit, 4 maal daags.
 - „ Enkhuizen, Hoorn en Medemblik, zie van Amsterdam naar idem.

van Rotterdam

- naar Amsterdam, over de tusschenliggende plaatsen, diligence Koens, 's av. kwart voor 10 uur, en dilig. van Gend en Loos van Antwerpen komende 's avonds 9 uur.
- „ Antwerpen, over Dordt, Willemstadt, Zijp, Tholen Yerschendam en Bath, stoomboot 's Zomers dagelijks, uitgezonderd 's Zondags, 's Winters om de 2 dagen. De uren van afvaart afhankelijk van de eb en vloed. Nog eene diligence van Gend en Loos, over Dordt, Breda, Tilburg en 's Bosch, 's morgens half 5 uur.
 - „ Arnhem, stoomboot dagelijks.
 - „ Brielle, langs de Nieuwersluis, stoomboot alle dagen des namiddags ten 5 uur.
 - „ Dordrecht en de Moerdijk, stoomboot 's morgens 5 en 12 uur.

Alleen naar Dordrecht, stoomboot het geheele jaar door 's morgens 9 uur. Nog van 1 Mei tot 30 October 's namiddags half 2 en 5 uur, 's avonds half 8 uur, en van 1 November tot ultimo April, na aankomst der spoortrein

- „ Duinkerken, stoomboot, des Zaturdags.
- „ Geertruidenberg, stoomb. dagelijks. Zomerdienst 's nam. 2 uur; Winterdienst half 1 uur.

- naar Gorkum langs Dordt, stoomb. Zomerdienst. Maand.
en Dingsdag 's namidd. 2 uur, Woensdag, Donderdag,
Vrijdag en Zaterdag, 's morgens 9 en 's namiddags 5
uur en Zondags 's namiddags 5 uur. Winterdienst: Da-
gelijks 's namiddags 2 uur, uitgezonderd Zondags.
- „ Gouda, diligence alle uren, stoomb. dagelijks. 's mor-
gens 9 uur en 's namiddags 5 uur, op de barge van
9 uur, naar Amsterdam.
- „ Havre, stoomboot onbepaald. Adres kantoor van
Smith en Comp. Boompjes 137.
- „ 's Hertogenbosch, stoomboot 's morgens 8 uur, en
behalve Zondag en 's Winters, 's namiddags 1 uur.
- „ Heusden, stoomboot dagelijks, behalve Zondag, 's na-
middags 1 uur.
- „ Hull, Zaterdag 's morgens.
- „ Londen, stoomboot Zondag, Dingsdag, Woensdag
en Zaterdag.
- „ Maassluis en Vlaardingen, diligence dagelijks
's morgens 7 uur, en naar Maassluis alleen, eene di-
ligence 's morgens 9 en 's namiddags 4 uur.
- „ Nijmegen, stoomboot 's morgens half 9 uur. 's Win-
ters om den anderen dag.
- „ Nijmegen en Mannheim, stoomb. Maand., Dingsd.,
Woensdag, Vrijdag en Zaterdag 's morgens 6 uur.
- „ Arnhem en Mannheim, stoomboot Zondag, Dings-
dag en Donderdag 's morgens 6 uur. Nog eene stoomb.
tusschen Rotterdam en Mannheim, uren van vertrek
onbepaald, adres Boompjes, no. 113.
- „ Middelharnis, Overflackee en Goedereede,
tijd van vertrek onbepaald; adres Rotterdam bij Wel-
drager op het Haringsliet en op het Steiger.

- naar Middelburg, stoomb. dagelijks, behalve Maandag, 's morgens vroeg. Tijd der afvaart onbepaald.
- „ Schiedam, diligence alle uren, van 's morgens 7 tot 's avonds 9 uur.
- „ Schoonhoven, stoomb. Zondag, Maandag en Dingsdag, 's avonds 7 uur.
- „ Utrecht, diligence 's zomers 's morgens kwart voor 6 en 's winters 's morg. half 7; 's nam. half 4 uur.
- „ Venlo, stoomboot Dingsdag, Woensdag, Vrijdag en Zaterdag 's morgens 12 uur.
- „ Vlissingen, stoomb. Dingsdag en Zaterdag, 's morgens vroeg, afhankelijk van den vloed.
- „ Vreeswijk en Culemborg, stoomb. dagelijks, uitgezonderd des Zondags, 's nam. 2 uur.
- „ Vlaardingen, diligence 's nam. 4 uur, rijdt af aan het Gemeentelandshuis.
- „ Zierikzee, stoomboot; dagen en uren van vertrek worden in de nieuwspapieren aangekondigd, adres Wel-drager, Haringvliet en Steiger.

van Roermond

- naar Maastricht, dilig. Maandag, Donderd. en Zaturd.
- „ Venlo, dilig. Zondag, Woensdag en Vrijdag.

van Schiedam

- naar Amsterdam, diligence 's avonds 10 uur.
- „ 's Hertogenbosch, stoomb. Zomerdienst dagelijks, behalve Zondag, 's middags 12 uur; Winterdienst Dingsdag, Donderdag en Zaterdag stoomboot 's morgens 11 uur.
- „ Rotterdam, diligence alle uren, van 's morg. 6 tot 's avonds 9 uur.

van Utrecht

- naar Amersfoort, diligence 's morg. 8, en 's nam. half 2, 4 en 7 uur.
- " Antwerpen, over Gorkum en Breda, diligence na aankomst van den 1sten spoortrein uit Amsterdam.
- " Bommel, vrachtwagen, 's zomers Dingsdag en Vrijdag, 's winters alleen Dingsdag 's morgens 9 uur.
- " Breda en Gorkum, diligence na aankomst van den 2den trein uit Amsterdam en Arnhem.
- " Culemborg wagen, Maand., Woensd. en Vrijd. 15 Maart tot 14 Sept. 's nam. 4, verder 's nam. 2 uur.
- " Gorinchem, diligence 's morgens kwart voor 9 en 's namiddags 2 uur.
- " Amersfoort, Harderwijk, Zwolle, Meppel, Leeuwarden en Assen naar Groningen, dilig. 's avonds 10 uur.
- " Hilversum, dilig. Woensd. en Zat. 's nam. 3 uur.
- " Leerdam, diligence Vrijdag 's zomers 's nam. 4 en 's winters 's nam. 3 uur.
- " 's Gravenhage en Rotterdam, diligence 's morg. half 8 en 's nam. 2 uur.
- " Montfoort, Gouda en Rotterdam, diligence 's morgens half 8 uur.
- " Rotterdam, diligence 's morgens half 8 uur.
- " Tiel, diligence Woensdag en Zaterdag 's nam. 1 uur, en diligence na aankomst van den 1sten spoortrein.
- " Vreeswijk, diligence 's morg. 7 en barge half 6 uur.
- " Wijk bij Duurstede, wagen, Dingsdag 's nam. 4 en Zaterdag, 's nam. 3 uur. 's Zomers nog Dingsdag en Zaterdag 's nam. 6 en 's Winters 4 uur.
- " Zwolle diligence 's avonds 10 uur.

van Venlo

- naar Crefeld en Dusseldorp, diligence 's namiddags
kwart over 2 uur.
- „ Gelder, Cleve en Nijmegen, dilig. voorm. half 12 u.
- „ Roermond, Maasseijk en Maastricht, stoomb.
Maandag en Donderdag en Zaterdag 's morg. 4 uur.
- „ Roermond, stoomboot Zondag, Woensdag en Vrijdag
's namiddags 2 uur.
- „ Rotterdam, stoomb. Maand. en Dond. 's morg. 4 uur.

van Vlissingen

- naar Antwerpen, stoomboot Maandag en Vrijdag 's morg.
8 uur, en van Antwerpen terug Woensdag en Zaturd.
's morg. 10 uur.
- „ Breskens, stoomboot dagelijks, vertrek naar het getij.
- „ Middelburg, diligence 's morgens 9, 10 en 12,
's nam. 3, 5 en 8 uur, alsmede vijf kwartier voor de
afvaart der eerste boot van Middelburg.
- „ Rotterdam, stoomboot Maandag en Vrijdag 's morg.
afhankelijk van het getij.

van Vreeswijk

- naar Rotterdam stoomb. 's Maandags 's morg. 6 uur,
andere dagen, uitgezonderd Zondag half 9 uur.

van Weesp

- naar Amsterdam, trekschuit 's zomers 4 maal, 's winters
2 maal daags.

van Willemsdorp (eiland Dordrecht)

- naar den Moerdijk, stoomboot op alle halve uren.

van Zaandam

- naar Alkmaar, stoomboot twee maal daags.

naar Amsterdam, stoomboot 's zomers 6, 's winters 2 maal daags.

„ Purmerende, beurtman Dingsdag.

van Zierikzee

naar Antwerpen, zie Rotterdam naar Antwerpen stoomb.

„ Rotterdam, zie Rotterdam naar Zierikzee.

„ Zijpe, informatie te bekomen bij J. C. van de Garde te Rotterdam.

van Zutphen

naar Arnhem, dilig. 's morg. kwart over 8 en 's middags kwart over 12 uur in correspondentie met de Noord-hollandsche en Limburgsche diensten en den 2^{en} spoortrein naar Amsterdam.

„ Arnhem en Nijmegen, dilig. 's morg. kwart over 4, kwart over 8, en 's nam. kwart over 12 uur.

„ Emmerick, diligence 's nam. 1 uur in correspondentie met Keulen enz.

van Zwolle

naar Amsterdam, stoomboot Zondag, Dingsdag en Donderdag 's morg. 7 uur. Alleen des zomers diligence 's morg. half 5 en half 9 uur.

„ Arnhem, dilig. 's morg. half 5 en half 9 uur; corresponderende op den 2^{den} en 3^{den} spoortrein naar Amsterdam en de van Arnhem vertrekkende dienst op Nijmegen etc.

„ Assen en Groningen, dilig. 's morg. half 9 uur

„ Deventer en Utrecht, dilig. 's avonds half 9 uur.

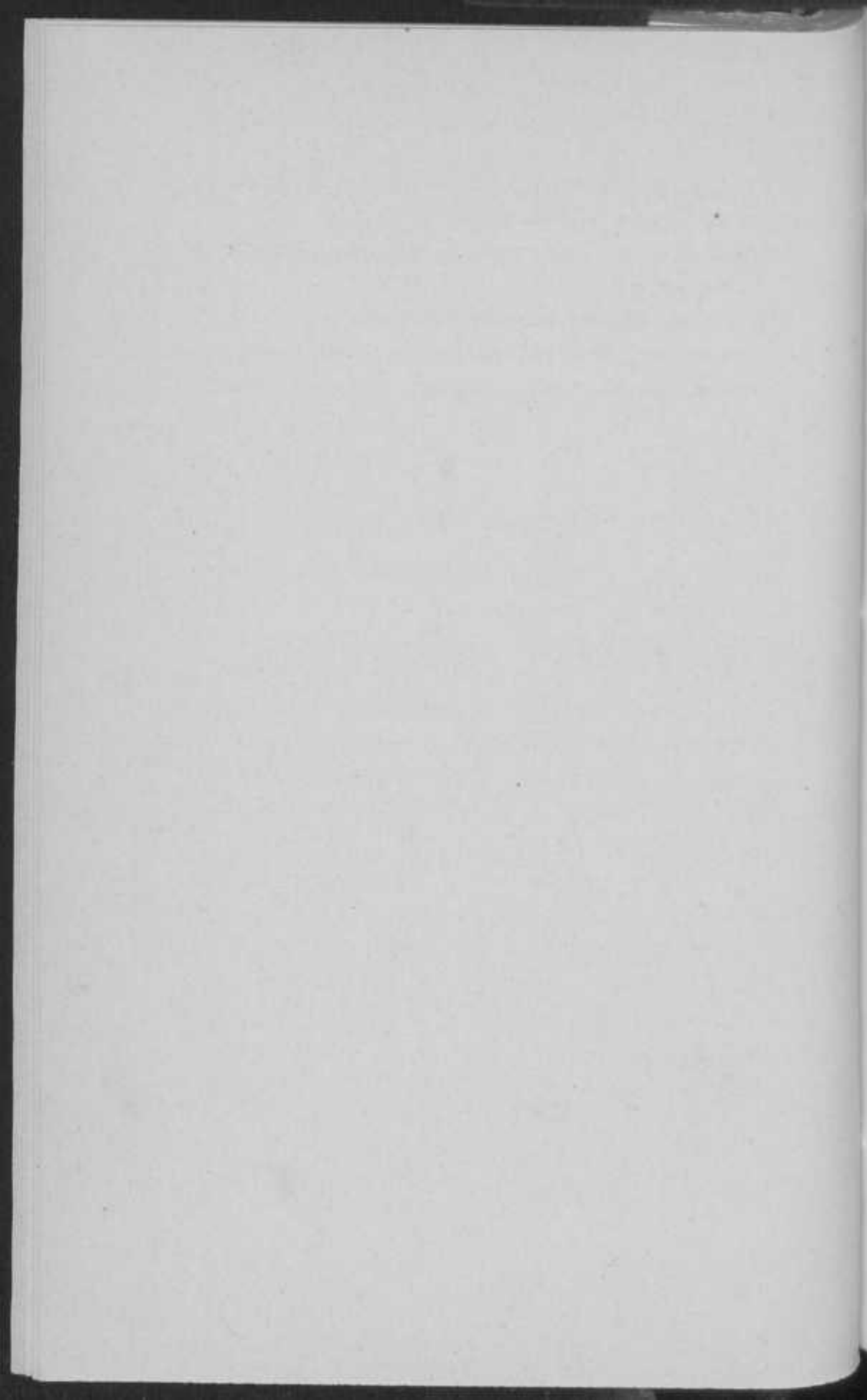
naar Elburg, Harderwijk, Amersfoort en Amsterdam, diligence savonds half 8 uur.

„ Groningen en Leeuwarden, diligence smorgens half 9 uur.

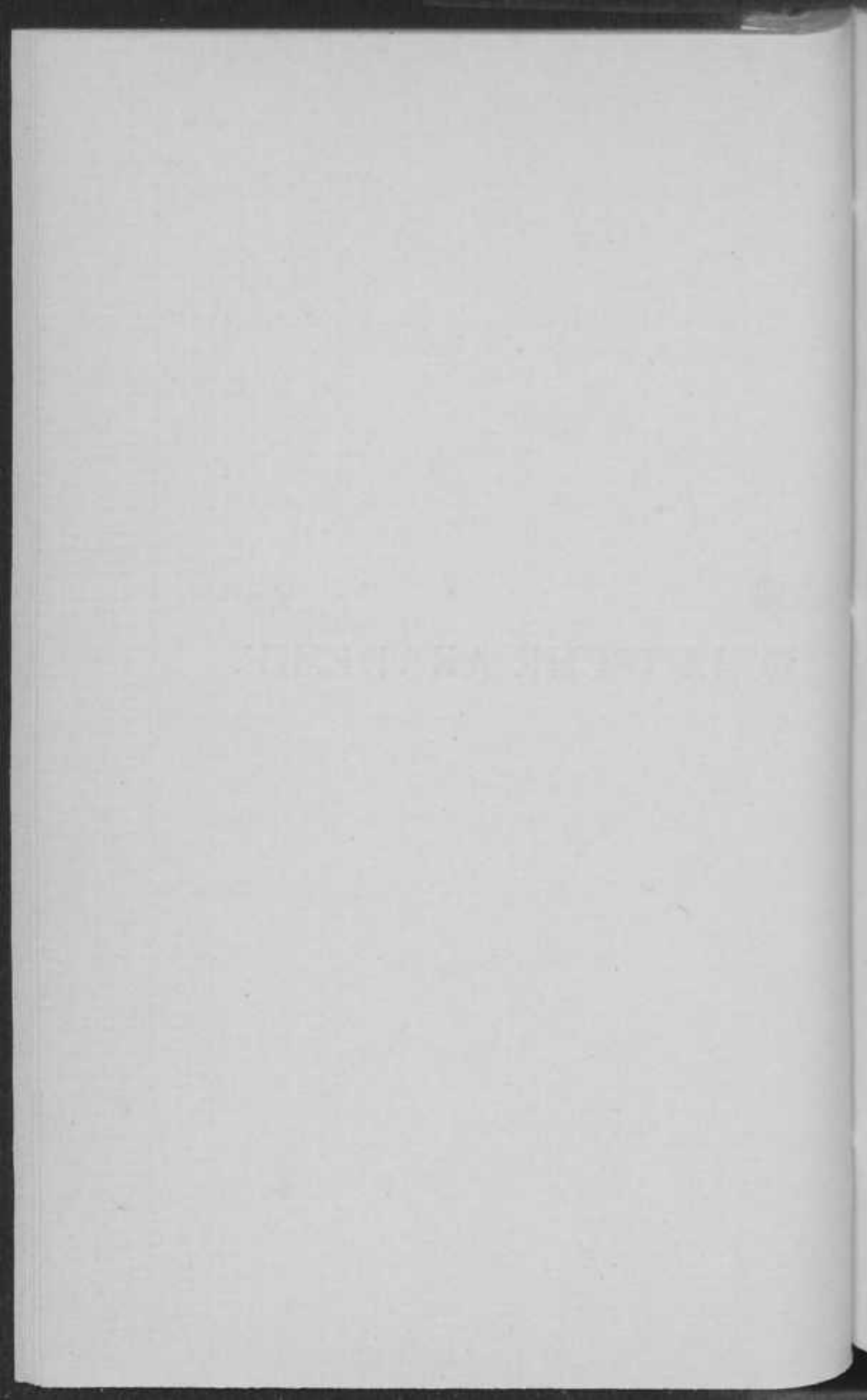
„ Utrecht, diligence 's avonds half 9 uur.

„ Zwartsluis, Hasselt en Amsterdam, stoomb.

Zondag, Dingsdag, en Donderdag, 's morg. 11 uur.

DELFTSCHE AKADEMIE.

DELFTSCHE AKADEMIE.

BESCHERMHEER

Z. K. H. PRINS HENDRIK DER NEDERLANDEN.

BEHEERDER

Z. E. DE MINISTER VAN BINNENLANDSCHE-ZAKEN.

DIRECTEUR

D^r. G. SIMONS.

HOOGLEERAREN.

- T. ROORDA. — In de Taal-, Land- en Volkenkunde van Neêrlandsch Indie. — *Huize Nabij, onder Voorburg.*
- R. LOBATTO. — In de Wiskunde. — *Koornmarkt.*
- C. F. DONNADIEU. — In de Scheikunde. — *Buiten de Rotterd. poort.*
- S. BLEEKRODE. — In de Wis- en Natuurkunde. — *Koornmarkt.*
- W. L. OVERDUYS. — In de Wis- en Natuurkunde. — *Oude Delft.*

LEERAREN.

- D. J. STORM BUIJSING. — Hoofd-Ingenieur, gedetacheerd aan de Koninklijke Akademie. — In de Waterbouwkunde. — *Koornmarkt.*
- J. E. TERWINKEL. — In de Bouwkunde. — *'s Hage, Kerkplein.*
- L. COHEN STUART. — In de Wiskunde en Geodesie. — *Oude Delft.*
- R. W. VAN GOENS. — In de Wiskunde en Stereotomie. — *Buiten de Rotterd. poort.*
- W. J. KEMPERS. — In de Wiskunde. — *Nieuwe lange Dijk.*
- Dr. J. PIJNAPPEL, GZ. — In de Taal-, Land- en Volkenkunde van Neêrlandsch Indië. — *Oude Delft.*
- Dr. S. KEYZER. — In de Taal-, Land- en Volkenkunde van Neêrlandsch Indië, Mahomedaansch regt en Indische Instellingen. — *Oude Delft.*

Dr. E. MULDER. — In de Scheikunde. — *Oude Delft.*

Mr. M. A. M. VAN 'S GRAVENSANDE GUICHERIT. — In de Geschiedenis van den Handel en Staathuishoudkunde. — *Oude Delft.*

Dr. G. VAN WIERINGHEN BORSKI. — In de Nederlandsche Taal- en Letterkunde. — *Choorstraat.*

Mr. R. H. ARNTZENIUS. — In de Engelsche Taal- en Letterkunde. — *Oude Delft.*

D. BUDDINGH. — In de Aardrijkskunde en de Hoogduitsche Taal. — *Oude Delft.*

A. VAN DER TOORN. — In de Roei-, Peil-, Meet- en Weegkunde. — *Oude Delft.*

ONDERWIJZERS.

G. J. F. GUFFROY. — In de Fransche Taal. — *Oude Delft.*

PAUL TÉTAR VAN ELVEN. — In het Handteekenen. — *Voorstraat.*

AMBTENAAR VAN ADMINISTRATIE.

F. J. KROESSEN. — *Oude Delft.*

AKADEMISCHE INSTRUMENTMAKER.

G. REUVEKAMP. — *Akademie.*

CONCIERGE.

A. HONKOOP. — *Akademie.*

STUDENTEN.

LEDEN VAN HET DELFTSCHE STUDENTENCORPS.

A.

<i>Namen.</i>	<i>Woonplaatsen.</i>
S. K. van Aalst, O.I.A. <i>Rotterd. Poort.</i>	v. d. Gaag.
R. M. C. v. Alphen, C. I. <i>Vest.</i>	Bottema.
R. Andreas, O.I.A. <i>Voorstraat.</i>	Brons.
A. C. Andreas, O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Haverkorn van Rijsewijk.
W. O. P. Arntzenius, M. <i>Oude Delft.</i>	Arntzenius.
F. J. H. L. d'Aulnis de Bourouill, O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Haverkorn van Rijsewijk.
J. H. L. d'Aulnis de Bourouill, O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Haverkorn van Rijsewijk.

B.

J. v. d. Wall Bake, C. I. <i>Wijnhaven.</i>	v. Mierloo.
F. C. Bake, A. S. <i>Oude Delft.</i>	Schagen van Leeuwen.
H. G. v. d. Sande Bakhuyzen, A. S. <i>'sHage N. Haven.</i>	v. d. Sande Bak- huyzen.

Namen.

Woonplaatsen.

W. B. C. de Bas,	A. S. 's Hage. Buitenhof.	de Bas.
J. de Blaauw,	O.I.A. Molenstraat.	v. d. Vaart.
W. J. S. J. Blom,	C. I. Hypolitusbuurt.	v. Ruijven.
P. C. A. Bol,	O.I.A. Koornmarkt.	Wed. Stennekes.
T. F. Boerlage,	O.I.A. Oude Delft.	Wed. Nortier.
K. E. Bohl,	O.I.A. Oude Delft.	Wed. Paling.
A. H. A. Bouricius,	A. S. Hypolitusbuurt.	Wed. Bake.
D. P. Broekman,	A. S. Achterom.	Weber.
A. C. Broekman,	A. S. Achterom.	Weber.
P. H. A. Martini		
Buijs,	C. I. Nieuwstraat.	Penders.

C.

J. C. L. Cambier,	O.I.A. Voorstraat.	Vellekoop.
H. Pauw ten Cate,	O.I.A. Oude Delft.	Wed. Pauw ten Cate.
P. E. Charbon Pz.,	A. S. Oosteinde.	van Gils.
I. H. Oetgens van Waveren Pancras		
Clifford,	O.I.A. Choorstraat.	Van Wieringhen Borski.
A. A. A. Clignett,	O.I.A. Oude Delft.	Wed. Nortier.
W. N. Le Comte,	O.I.A. Voorburg.	Wed. Le Comte.
H. W. Cox,	A. S. 's Hage, lange Bees- temarkt.	Cox.

D.

F. G. C. Degent,	O.I.A. Voorstraat.	Karis.
F. G. v. Delden,	O.I.A. Koornmarkt.	Blisting.

<i>Namen</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
F. G. A. van Del-		
den,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Bali.
J. T. Dirks,	Y. <i>Vrouwenregt.</i>	Gilon.
C. J. v. Doorn,	O.I.A. <i>Groote markt.</i>	Breetvelt.
C. Doornik,	O.I.A. {	Wed. Stennekes.
J. Doornik,	O.I.A. } <i>Koornmarkt.</i>	
F. W. Doornik,	O.I.A. <i>Voorstraat.</i>	Zee.
J. v. Druten,	Y. <i>Brabantsche Turf-</i>	v. Druten.
	<i>markt.</i>	
W. H. Dunlop,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Mej. van Blom-
		mestein.

E.

G. R. Eck,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Mej. van Blom-
		mestein.
C. W. Eekhout,	C. I. <i>Oude Delft.</i>	Van den Berg.
J. G. H. Eisinger,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Paling.
J. J. Enslie,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Mej. van Blom-
		mestein.
J. C. Estor,	A. S. <i>'s Hage, Driehoekjes.</i>	Estor.

F.

J. A. Focquin,	O.I.A. <i>Voorstraat.</i>	Harloff.
----------------	---------------------------	----------

G.

J. H. F. Sollewijn		
Gelpke,	O.I.A. <i>Gasthuislaan.</i>	Gelpke.
J. L. Hanozet		
Gordon,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	van den Berg.

Namen.

Woonplaatsen.

J. Gosschalk,	A. S.	<i>Binnemwatersloot.</i>	Tischler.
W. H. de Greve,	A. S.	<i>'s Hage, Bierkade.</i>	de Greve.
W. Greve,	O.I.A.	<i>'s Hage.</i>	Greve.
W. P. Alstorpius			
Grevelink,	A. S.	<i>Wijnhaven.</i>	Wed. Smaling.
C. de Gijselaar,	O.I.A.	<i>Groote Markt.</i>	Kunst.

H.

A. F. v. Haastert,	C. I.	} <i>Oude Delft.</i>	Kipp.
J. J. L. v. Haastert,	O.I.A.		
M. L. E. Halewijn,	O.I.A.	<i>Groote Markt.</i>	Berenbak.
G. H. M. Harloff,	O.I.A.	} <i>Voorstraat.</i>	Harloff.
J. W. G. Harloff,	O.I.A.		
R. van Hasselt,	A. S.	<i>Vlamingstraat.</i>	Kempers.
F. L. v. Heeckeren			
v. Brandsenburg,	O.I.A.	<i>Jacob Gerritsestraat.</i>	Peters.
A. H. Helbach,	O.I.A.	<i>Oude Delft.</i>	Helbach.
T. Heijting,	O.I.A.	<i>Oude Delft.</i>	Wed. Heijting.
W. Hoenuft,	A. S.	<i>Vischmarkt.</i>	Wed. Parels.
H. P. F. Hoijer,	O.I.A.	<i>Turfmarkt.</i>	Wed. v. Diesen.
A. v. Hooff,	A. S.	<i>Oude Delft.</i>	Zeelenberg.
G. A. Hoogenstraaten,	O.I.A.	<i>Kolk.</i>	Wed. Duffels.
L. Mulok Houwer,	O.I.A.	<i>Oude Delft.</i>	Mej. van Moock.
J. A. Huguenin,	M.	<i>Oude Delft.</i>	van Schaik.
C. F. Humme,	O.I.A.	<i>Groote Markt.</i>	Breetvelt.

I.

I. F. v. Iddekinge,	A. S.	<i>Voldersgracht.</i>	Foppe.
---------------------	-------	-----------------------	--------

<i>Namen</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
M. A. v. Idsinga,	C. I. <i>Oude Delft</i>	Wed. v. Idsinga.
A. M. K. W. v. It-		
tersum,	C. I. <i>Geer.</i>	de Koning.
W. F. Itzig Heine,	O. I. A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Nortier.

K.

W. A. Kenchenius,	O. I. A. <i>Rotterd. Poort.</i>	v. d. Gaag.
M. J. van Erp		
Taalman Kip,	O. I. A. <i>Choorstraat.</i>	v. Erp Taalman Kip.
L. C. E. Knip-		
horst,	O. I. A. <i>Voorstraat.</i>	v. d. Horst.
H. L. Köhler,	O. I. A. <i>Vlamingstraat. N°. 196.</i>	
W. A. de Kock		
v. Leeuwen,	O. I. A. <i>Voorstraat.</i>	Karis.
A. Kortz,	O. I. A. <i>'s Hage, Lange Beestenmarkt.</i>	Kortz.
A. L. Kroef,	C. I. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Kroef.
I. C. F. Kroesen,	O. I. A. <i>Oude Delft.</i>	Kroesen.
W. S. Y. D. Kijd-		
smeir,	O. I. A. <i>'s Hage, Westeinde.</i>	Visser.

L.

H. F. Ledeboer,	O. I. A. <i>Oude Delft.</i>	Buddingh.
E. D. Levyssohn		
Norman,	O. I. A. <i>Groote Markt.</i>	Kunst.
H. J. v. d. Leeuw,	O. I. A. <i>Groote Markt.</i>	Kunst.
H. M. Le Roux,	O. I. A. <i>Oude Delft.</i>	Mevr. Le Roux.
W. Ligtfoot,	O. I. A. <i>Vlamingstraat.</i>	Ligtfoot.

Namen

Woonplaatsen.

E. A. Linnen-		
schmidt van		
Löffelt,	O.I.A. Oude Delft.	Buys.
E. J. de Savornin		
Lohman,	A. S. Brab. Turfmarkt.	Wed. v. Diesen.
A. B. Lucardie,	O.I.A. Oude Delft.	Kroesen.
D. M. Lucardie,	A. S. Noordeinde.	van Essen.
D. F. W. Lu-		
cassen,	O.I.A. Oude Delft.	Wed. Gaijmans.

M.

Th. Mayor,	O.I.A. Voorstraat.	Ashman.
J. P. v. Mansvelt,	A. S. Korenmarkt.	Reinders.
J. W. Mensing,	O.I.A. 's Hage, Bierkade.	Mensing.
H. Menten,	M. Rotterd. Poort.	v. d. Gaag.
P. Merkus,	A. S. Choorstraat.	Hoop.
D. Meijer,	O.I.A. Hypolitusbuurt.	van der Laan.
P. Schenkenberg		
v. Mierop,	A. S. Koornmarkt.	Schenkenberg v.
		Mierop.
J. Müllemeister,	O.I.A. Oude Delft.	Mej. van Blom-
		mestein.

S. Westerbaan		
Muurling,	C. I. Binnenwatersloot.	Dikhof.

N.

A. J. B. H. Na-		
huys,	O.I.A. Hypolitusbuurt.	Wed. Bake.
W. D. v. Nispen,	O.I.A. Koornmarkt.	Smit.
E. S. v. Noorden,	O.I.A. Molenstraat.	v. d. Vaart.

O.

<i>Namen</i>		<i>Woonplaatsen.</i>
J. W. Obdam,	O.I.A. <i>Vlamingstraat.</i>	Kempers.

P.

A. G. W. v. Pal-		
landt,	O.I.A. <i>Vlamingstraat.</i>	Kempers.
R. C. van der		
Palm,	C. I. <i>Korenmarkt.</i>	Blisting.
F. S. v. Panhuijs,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	Harmsen.
R. Piekema,	O.I.A. <i>Noord-Einde.</i>	van Essen.

R.

J. G. A. Rade-		
maker,	O.I.A. <i>Choorstraat.</i>	van Wieringhen
		Borski.
J. W. Rambaldo,	O.I.A. <i>Voorstraat.</i>	Vonck
J. C. Reijnst,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Ouwerling.
C. L. Rosemeier,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Paling.
J. H. L. A. von		
Rosenthal,	A. S. <i>Jacob Gerritsenstraat.</i>	Ahsman.
B. J. E. Roskott,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Buddingh.
F. A. A. Ruiten-		
bach,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Wed. Ruitenbach

S.

L. A. Sandberg,	C. I. <i>Pepersteeg.</i>	Lonzième.
G. L. Schultz,	O.I.A. <i>Oude Delft.</i>	Masthoff.
M. Simon,	A. S. <i>Oude Delft.</i>	Wellan.
B. Smissaert,	O.I.A. {	
H. Smissaert,	O.I.A. { <i>Oude Delft.</i>	Kroesen.

<i>Namen</i>		<i>Woonplaatsen</i>
J. W. H. Smis-		's Hage, Noord-
saert,	O.I.A.	Einde. Smissaert.
P. J. A. Spaan,	O.I.A.	's Hage, Nieuwe Havenstraat. Spaan.
A. J. Spaan,	O.I.A.	
W. Spoor,	A. S.	Turfmarkt. Wed. v. Diesen.
P. L. H. Sten-		
nekes,	O.I.A.	Korenmarkt. Wed. Stennekes.
G. Stieneker,	A. S.	Oude Delft. Schagen v. Leeu-
		wen.
W. H. Stollé,	O.I.A.	Langendijk. Kempers.

T.

J. K. F. Timmer-		
hans,	A. S.	Oude Delft. Timmerhans.
C. H. Breunissen		
Troost,	C. I.	Wijnhaven. van Mierlo.
P. J. Troost,	A. S.	's Hage, Veerkade. Troost.

V.

W. C. van de Ven,	O.I.A.	Groote Markt. de Graaff.
S. Verburgh,	A. S.	Nieuwstraat. Munnik.
A. J. F. G. M.		
Verheijen,	C. I.	Oude Delft. Zegers.
C. P. Verloop,	A. S.	Binnenwatersloot. Duffels.
S. J. Vermâes,	A. S.	Oude Delft. van Nerum.
C. S. Verwijs,	O.I.A.	Turfmarkt. Olifiers.
J. M. v. Vleuten,	O.I.A.	Oude Delft. Vogelzang.
F. L. F. E. de		
Vogel,	O.I.A.	Oude Delft. Masthoff.
A. J. Voet,	O.I.A.	Voorburg. Voet.

Namen	Woonplaatsen.
C. Vos, A. S. <i>Langendijk.</i>	Stigter.
C. D. Vreede, A. S. <i>Oude Delft.</i>	Vermeulen.

W.

F. M. Wachter,	A. S. <i>Wijnhaven.</i>	Brouwer.
F. L. Wattendorff,	O. I. A. <i>Oude Delft.</i>	Masthoff.
I. M. F. Wellan,	C. I. <i>Oude Delft.</i>	Wellan.
I. C. Wencker,	C. I. <i>'s Hage, Zeestraat.</i>	Wencker.
B. H. W. T.		
Werndly,	A. S. <i>de Bolk.</i>	Vos.
J. F. W. Wessels,	O. I. A. {	Wessels.
L. Wessels,	O. I. A. { <i>Leijdschendam.</i>	
R. Wichers,	O. I. A. <i>Lange Geer.</i>	Beck.
F. de Willigen,	O. I. A. <i>'s Hage.</i>	de Willigen.
N. G. H. Kleijn v.		Kleijn van Wil-
Willigen,	A. S. <i>Koornmarkt.</i>	ligen.

INGESCHREVENEN

op de rollen der Akademie, die geen Leden zijn van het
Delftsche Studentencorps.

R. E. d'Abo,	A.S.	<i>Hypolitusbuurt.</i>	Prager.
C. L. Brodhaag,	O.I.A.	<i>Oude Delft.</i>	Wed. Canne.
A. H. O. le Clercq,	O.I.A.	{ <i>Koornmarkt.</i>	Wed. Le Clercq.
J. J. A. le Clercq,	O.I.A.		
W. Deval, Jr.	O.I.A.	<i>Langendijk.</i>	Kempers.
E. F. van Dissel,	A.S.	<i>Rotterd. Poort.</i>	Wigmans.
H. F. J. de Se-			
nerpont Domis,	O.I.A.	<i>'s Hage, L. Pooten.</i>	Wed. Domis.
H. C. Eijbergen,	O.I.A.	<i>O. Delft.</i>	Harrewijn.
J. F. J. v. Goens,	O.I.A.	<i>Voorstraat.</i>	v. Buren.
J. Hupscher,	O.I.A.	<i>Verwersdijk.</i>	Sablairolle.
A. Korst,	A.S.	<i>Achter de O. Kerk.</i>	van Meeuwissen.
H. G. Lucardie,	O.I.A.	<i>O. Delft.</i>	Kroesen.
J. W. Mensingh,	O.I.A.	<i>'s Hage Bierkade.</i>	Mensingh.
H. G. Roux, Jr.,	A.S.	<i>Oude Delft.</i>	van Nerum.
T. A. F. v.d. Valk,	O.I.A.	<i>Choorstraat.</i>	Wed. den Hengst.

NAAMLIJST

van hen, die voor Ambtenaren te Klasse aan deze
Akademie studeren,

<i>Namen.</i>	<i>Woonplaatsen.</i>	
J. F. van der Aar,	<i>Groote Markt.</i>	van Leeuwen.
J. C. M. Adriaans,	<i>Oude Delft.</i>	v. Eersel.
W. B. Bergsma,	<i>Geldelooze Pad.</i>	Logman.
H. A. Blume,	<i>Oude Delft.</i>	Vogelzang.
W. de Booy,	<i>Oude Delft.</i>	Esseling.
J. A. v. d. Chijs,	<i>Markt.</i>	Toole.
H. B. van Davelaer,	<i>Oude Delft.</i>	van Eersel.
W. F. C. de Eerens,	<i>Oude Delft.</i>	van Rijn.
W. de Gelder,	<i>Kolk.</i>	Marinus.
H. N. Grobbée,	<i>Oude Delft.</i>	Esseling.
G. G. van Harencarspel,	<i>Vischmarkt.</i>	Pijpers.
J. Heringa,	<i>Voorstraat.</i>	Absman.
C. G. Hultman,	<i>Oude Delft.</i>	v. Gessel.
G. J. Keizer,	<i>Kolk.</i>	Absman.
H. C. M. v. Kervel,	<i>Binnenwatersloot.</i>	v. Kervel.
E. R. J. C. de Kuijper,	<i>Oude Turfmarkt.</i>	v. d. Dussen.
J. H. van Lennep,	<i>Groote Markt.</i>	Berenbak.
H. D. Levyssohn Norman,	<i>'s Hage Veerkade.</i>	Levyssohn.
P. C. Maas Geesteranus,	<i>Voldersgracht.</i>	Contze.
J. P. Metman,	<i>'s Hage.</i>	Metman.
A. M. Oudemans,	<i>Voorstraat.</i>	Karis.
J. J. Pfister,	<i>'s Hage.</i>	de Gelder.
J. A. M. v. Cats de Raet,	<i>'s Hage.</i>	v. Cats de Raet.
R. H. J. Schmalhausen,	<i>Oude Delft.</i>	Hess.

J. J. Schneither,	<i>Binnenwatersloot.</i>	Brouwer.
T. A. R. Schönermark,	<i>Buitenwatersloot.</i>	Duffels.
C. M. Smulders,	<i>Rotterd. Poort.</i>	Wigmans.
H. Sträter,	<i>Achter de O.Kerk.</i>	van Meeuwissen.
E. J. L. de Sturler,	<i>Wijnhaven.</i>	Gussenhoven.
J. R. E. de Sturler,	<i>Oude Delft.</i>	Drabbe.
J. G. F. Timmermans,	<i>Binnenwatersloot.</i>	van den Ende.

GETAL DER INGESCHREVENEN

OP DE ROLLEN

DER

DELFTSCHE AKADEMIE.

Studenten.

Voor Oost-Indisch Ambtenaren 2 ^e classe.	99.
Voor Algemeene Studie.	40.
Voor Civiel Ingenieurs	16.
Voor Yk en Accijnsen	2.
Voor het Mijnezen	3.
Voor andere Doeleinden	—

160.

Gepromoveerden aan andere Akademiën.

Voor Oost-Indisch Ambtenaren 1 ^e Classe.	32.
---	-----

192.

Commissiën uit de Studenten.

BESTUUR EN VERTEGENWOORDIGING

VAN HET

STUDENTENCORPS.

Senaat.

H. Menten, *Pres.*

P. H. A. Martini Buijs, *Secret.*

A. M. K. W. v. Itersum, *Pres. A. S.*

F. L. F. E. de Vogel, *Pres. O. I. A.*

R. Andreas,

W. O. P. Arntzenius. } *Leden.*

C. L. Rosemeier,

Vaandeldrager.

H. Pauw ten Cate.

Commissie voor den Schouwburg.

J. van den Wall Bake.

L. C. E. Kniphorst.

Commissie voor de Redactie van den Almanak.

A. M. K. W. van Ittersum. *Pres.*
 C. H. Brennissen Troost, *Secret.*
 S. K. van Aalst.
 W. O. P. Arntzenius.
 J. van den Wall Bake.
 J. M. F. Wellan.

Commissarissen van de Societeit

PHOENIX.

H. Menten, *Pres.*
 L. C. E. Kniphorst, *Secret.*
 W. O. P. Arntzenius.
 F. L. F. E. de Vogel.
 P. H. A. Martini Buijs.
 J. van den Wall Bake.

BIJZONDERE COMMISSIEN.

Commissarissen van het Gijmnastie-Gezelschap

ODIN.

C. F. Humme, *Pres.*
 F. L. F. E. de Vogel, *Secret.*
 T. F. Boerlage, *Comm.*

Schermmeester.

Oosterhoff.

Muziekgezelschap

APOLLO.

BESTUUR.

H. Menten, *Pres.*
 J. van den Wall Bake, *Secret.*
 L. C. E. Kniphorst.
 W. A. de Kock van Leeuwen.
 D. F. W. Lucassen.

Vaandeldrager.

C. D. Vreede.

Buks- en Pistoolgezelschap

DILETTO ED ARME.

IIe AFDEELING.

BESTUUR.

L. C. E. Kniphorst, *Pres.*
 D. F. W. Lucassen, *Secr.*
 J. v. d. Wall Bake, *Comm.*

LIJST DER DISPUTEN.

Nieuwere letterkunde.

O. K. W.

P. H. A. Martini Buijs, *Pres.*

L. C. E. Kniphorst, *Secret.*

Oostersche Talen en Land- en Volkenkunde.

၂၅ ခု မိတ္တူ

J. A. Focquin, *Pres.*

D. F. W. Lucassen, *Secret.*

Wis- en Natuurkunde.

MINERVA.

J. M. F. Wellan, *Pres.*

A. M. K. W. v. Ittersum, *Secret.*

THEORIE EN PRAKTIJK.

A. M. K. W. v. Ittersum, *Pres.*

C. H. Breunissen Troost, *Secret.*

PROMOTIEN.

In het jaar 1856

zijn aan deze Akademie gepromoveerd: tot O. I. Ambtenaren 1^e classe:

F. D. C. Arriens.
W. E. van der Hout.
F. J. Pahud.
J. v. d. Pand.
W. Tadema.
C. J. Taunay.

tot O. I. Amtenaren 2^e classe:

D. F. van Alphen.
J. Heijting.
H. Mulock Houwer.
T. A. L. Kroesen.
C. de Clercq Moolenburg.
C. F. E. Praetorius.
C. J. P. C. Rijnbende.
C. Tromp.

tot Civiel Ingenieurs:

J. J. Bienfait.
A. van Citters.
H. M. Dibbetz.
M. J. van Duijl.

C. W. J. Hoijer.

C. C. van Hooft.

A. A. Overgaauw Pennis.

In het jaar 1855

is gepromoveerd tot Civiel Ingenieur:

J. J. R. Grinwis.

welke promotie in den Almanak voor het jaar 1856 niet
is vermeld.

OPGAVE DER COLLEGIE-UREN.

Wis- en Natuurkundige Wetenschappen.

R. LOBATTO.

Integraalrekening en Statica: 3de Studiejaar. Beurte-
lings *Maandag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en
Vrijdag, van 11 tot 12 ure.

Integraalrekening, Statica en Dynamica: 4de Studie-
jaar. Op dezelfde dagen, van 1 tot 2 ure.

S. BLEEKRODE.

Botanie: *Maandag*, *Woensdag* en *Vrijdag*, van 8 tot
9 ure.

Géologie: *Maandag*, van 10 tot 11 ure en *Dingsdag*
en *Donderdag*, van 2 tot 3 ure.

Mineralogie: *Dingsdag*, *Donderdag* en *Vrijdag*, van
3 tot 4 ure, en *Woensdag*, van 10 tot 11 ure.

Metallurgie: *Maandag*, van 11—1 ure.

Oefeningen in het Mineralogisch Kabinet: *Vrijdag*,
van 10 tot 1 ure.

C. F. DONNADIEU.

Toegepaste Scheikunde: *Maandag* en *Vrijdag*, van 9 tot 10 ure.

Scheikunde, toegepast op den landbouw: *Dingsdag* en *Vrijdag*, van 2 tot 3 ure.

Oefeningen in het Laboratorium: voor de Mijnen, 3de Studiejaar: *Dingsdag* van 8 tot 11 ure, *Vrijdag* van 12 tot 3 ure, *Zaterdag* van 8 tot 12 en van 2 tot 4 ure. Voor de Mijnen, 4de Studiejaar: *Dingsdag* van 8 tot 12 ure en *Donderdag* van 8 tot 12 ure. Voor de O. I. Ambtenaren, 4de Studiejaar: *Vrijdag* van 10 tot 1 ure, *Zaterdag* van 8 tot 1 ure; 3de Studiejaar, *Dingsdag* en *Zaterdag* van 8 tot 12 ure.

W. L. OVERDUYN.

Natuurkunde: 1ste Studiejaar. *Dingsdag* en *Donderdag*, van 10 tot 11 ure.

Tweede Studiejaar. *Maand.* en *Woensd.*, van 10 tot 11 ure.

Derde Studiejaar. *Maandag*, *Dingsdag* en *Donderdag*, van 12 tot 1 ure.

Vierde Studiejaar. *Zaterdag*, van 2 tot 4 ure.

Toegepaste werktuigkunde: 4de Studiejaar, *Zaterdag* van 8 tot 12 ure.

E. MULDER.

Scheikunde: 2de Studiejaar. *Maand.*, *Woensd.* en *Donderd.*, van 11—12 ure. *Zaturd.* om de 14 dagen van 11 tot 12 ure.

L. COHEN STUART.

Algebra: Tweede Studiejaar, alle dagen, behalve *Zaterdag*, van 12 tot 1 ure.

Cosmographie: *Donderdag*, van 2 tot 3 ure.

Geodesie: 3de Studiejaar. *Donderdag* en *Vrijdag* van 10 tot 11 ure.

Vierde Studiejaar. *Maandag* en *Woensdag*, van 3 tot 4 ure.

R. W. v. GOENS.

Analytische Meetkunst: *Maandag*, *Woensdag* en *Vrijdag*, van 8 tot 9 ure.

Beschrijvende Meetkunst: *Dingsdag*, *Donderdag* en *Zaterdag*, van 8 tot 9 ure.

Teekenen van Epures: alle dagen van 9—10 ure.

Stereotomie: *Maandag* en *Dingsdag* van 1 tot 4 ure.
Woensdag van 2 tot 4 ure.

W. I. KEMPERS.

Meetkunst: van September tot December, alle dagen, behalve *Zaterdag*, van 11 tot 12 ure.

Stelkunst: van Sept. tot Maart, vóór de Paaschvacantie: *Maandag*, *Vrijdag* en *Zaterdag*, van 2 tot 3 ure; na de Paaschvacantie: *Maandag*, *Woensdag* en *Vrijdag*, van 12 tot 1 ure.

Driehoeksmeting: van Januarij tot April: *Maandag*, *Vrijdag* en *Zaterdag*, van 2 tot 3 ure.

Oefeningen in het Lijntekenen: *Dingsdag* van 12 tot 1 ure, *Woensdag* van 10 tot 11 ure, *Donderdag* van 12 tot 1 ure, *Vrijdag* van 10 tot 11 ure, *Zaterdag* van 11 tot 1 ure.

Beschrijvende Meetkunst: van Januarij tot Junij, op de uren der Meetkunst.

Analytische Meetkunde: van Mei tot Junij op de uren van de Driehoeksmeting.

Landmeetkunde: 3de Studiejaar, voor de O. I. Ambtenaren, 's *Zaturdags* om de veertien dagen, van 3 tot 4 ure; 4de Studiejaar, voor de O. I. Ambtenaren, 's *Maandags* om de veertien dagen van 10 tot 11 ure.

Bovendien van April tot Junij op geschikte namiddagen toepassingen der Meetkunde op het terrein, met de Ambtenaren 2de klasse, 4de Studiejaar.

N.B. Van deze toepassingen en van de lessen in de Landmeetkunde kunnen ook gebruik maken de toekomstige Ambtenaren der 1ste klasse.

YK EN ACCYNSSEN.

A. VAN DER TOORN.

Yk en Accijnsen: *Maand.* en *Woensd.*, van 3 tot 4 ure.

Ykwezen: *Dingsdag*, *Donderdag* en *Vrijdag*, van 1 tot 3 ure.

BOUWKUNDE.

D. I. STORM BUIJSING.

Waterbouwkunde: 3de Studiejaar. *Maandag* en *Woensdag*, van 10 tot 11 ure.

Vierde Studiejaar. *Dingsdag*, *Woensdag* en *Donderdag*, van 8 tot 10 ure.

Waterbouwkundig Teekenen: 3de Studiejaar. *Donderdag*, van 2 tot 4 ure; en *Vrijdag*, van 1 tot 4 ure.

Vierde Studiejaar. *Maandag* en *Vrijdag*, van 8 tot 10 ure; *Dingsdag* en *Donderdag*, van 10 tot 12 ure.

I. E. TERWINKEL.

Bouwkunde: 2de Studiejaar. Voor de afdeeling A. S., *Vrijdag* van 11 tot 12 ure; voor de O. I. Ambtenaren, *Dingsdag* van 11 tot 12 ure.

Derde Studiejaar. *Dingsdag*, van 10 tot 11 ure; *Donderdag*, van 1 tot 2 ure en *Vrijdag*, van 12 tot 1 ure.

Vierde Studiejaar. *Dingsdag*, van 3 tot 4 ure; *Donderdag*, van 12 tot 1 ure en *Vrijdag*, van 2 tot 3 ure.

Bouwkundig Teekenen: 2de Studiejaar. Voor de afdeeling A. S., *Dingsdag*, van 1 tot 3 ure; voor de O. I. Ambtenaren *Donderdag* van 1 tot 3 ure.

Derde Studiejaar. *Donderdag*, van 8 tot 11 ure en *Zaterdag*, van 2 tot 4 ure.

Vierde Studiejaar. *Maandag*, van 11 tot 1 ure; *Woensdag*, van 10 tot 12 ure en *Vrijdag*, van 10 tot 1 ure.

TAAL-, LAND- EN VOLKENKUNDE

VAN

NEÊRLANDSCH-INDIE.

T. ROORDA.

Javaansche Taal: 3de Studiejaar. *Maandag*, *Dingsdag*, *Woensdag* en *Donderdag*, van 2 tot 3 ure.

Vierde Studiejaar. Op dezelfde dagen en *Vrijdag*, van 3 tot 4 ure.

I. PYNAPPEL, Gz.

Maleische taal: 2de Studiejaar. *Maandag, Woensdag* en *Vrijdag*, van 3 tot 4 ure.

Derde Studiejaar. *Dingsdag* en *Donderdag*, van 12 tot 1 ure.

Vierde Studiejaar. *Maand.* en *Woensd.*, van 12 tot 1 ure.

Land- en Volkenkunde. 2de Studiejaar. *Maandag* en *Woensdag*, van 1 tot 2 ure.

Derde Studiejaar. *Dingsdag*, van 3 tot 4 ure.

Vierde Studiejaar. *Dingsdag*, van 1 tot 2 ure.

S. KEIJZER.

Javaansche taal: 1° Studiejaar. *Maandag, Woensdag* en *Vrijdag* van 12 tot 1 ure.

Tweede Studiejaar. *Maandag*, van 2 tot 3 ure, *Donderdag*, van 12 tot 1 ure en *Zaterdag*, van 3 tot 4 ure.

Mahomedaansch Regt: *Maandag* en *Vrijdag*, van 1 tot 2 ure.

Wetten en Instellingen van Neêrlandsch-Indië: *Donderdag*, van 1 tot 2 ure, *Zaterdag* van 2 tot 3 ure.

M. A. M. VAN 'S GRAVESANDE GUICHERIT.

Algemeene Geschiedenis: 1ste Studiejaar. *Woensdag*, van 2 tot 3 ure.

Tweede Studiejaar. *Dingsdag*, van 3 tot 4 ure.

Geschiedenis van den Handel: 3de Studiejaar. *Woensdag* en *Zaterdag* van 12 tot 1 ure.

Staathuishoudkunde: 4de Studiejaar. *Maandag*, van 2 tot 3 ure, en *Dingsdag*, van 12 tot 1 ure.

NIEUWERE LETTERKUNDE.

G. VAN WIERINGHEN BORSKI.

Nederlandsche stijl: 1ste Studiejaar. *Dingsdag* en *Don-
derdag*, van 1 tot 2 ure.

Tweede Studiejaar. *Zaturdag*, van 2 tot 3 ure.

Derde Studiejaar. *Woensdag* en *Zaturdag*, van 1 tot
2 ure.

Vierde Studiejaar. *Woensdag*, van 2 tot 3 ure en *Zatur-
dag*, van 1 tot 2 ure.

R. H. ARNTZENIUS.

Engelsche Taal- en Letterkunde: 1ste Studiejaar. *Maan-
dag* en *Zaturdag*, van 10 tot 11 ure, *Woensdag* en *Vrijdag*,
van 9 tot 10 ure.

Tweede Studiejaar. *Vrijdag*, van 10 tot 11 ure, en
Zaturdag, van 12 tot 1 ure.

D. BUDDINGH.

Hoogduitsche Taal- en Letterkunde: *Dingsdag*, *Don-
derdag* en *Zaturdag*, van 8 tot 9 ure.

G. I. F. GUFFROY.

Fransche Taal- en Letterkunde: *Maandag*, *Woensdag*
en *Vrijdag*, van 8 tot 9 ure.

TEEKENKUNDE.

PAUL TÉTAR VAN ELVEN.

Handteekenen: 1ste Studiejaar. *Maandag*, *Dingsdag*,
Donderdag en *Zaturdag*, van 9 tot 10 ure.

Tweede Studiejaar. *Dingsdag, Donderdag en Zaterdag*, van 10 tot 11 ure.

G. REUVEKAMP.

Bouwkundig teekenen: 2de Studiejaar. Voor de afdeeling A. S. *Vrijdag*, van 1 tot 4 ure; Voor de O. I. Ambtenaren *Donderdag* van 1 tot 4 ure.

MODELMAKERIJ.

Oefeningen in het Modelmaken. 2de Studiejaar. *Maandag en Woensdag*, van 1 tot 4 ure.

Derde Studiejaar. *Dingsdag, Woensdag en Zaterdag*, van 8 tot 10 ure.

AKADEMISCHE INRICHTINGEN. BIBLIOTHEEK.

De Bibliotheek is geopend: gedurende den tijd der Akademische Lessen, alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen, van 2 tot 4 ure; *Maandag en Donderdag*, 's avonds van 7 tot 10 ure.

Gedurende den Vacantietijd alleen *Donderdag*, van 2 tot 4 ure.

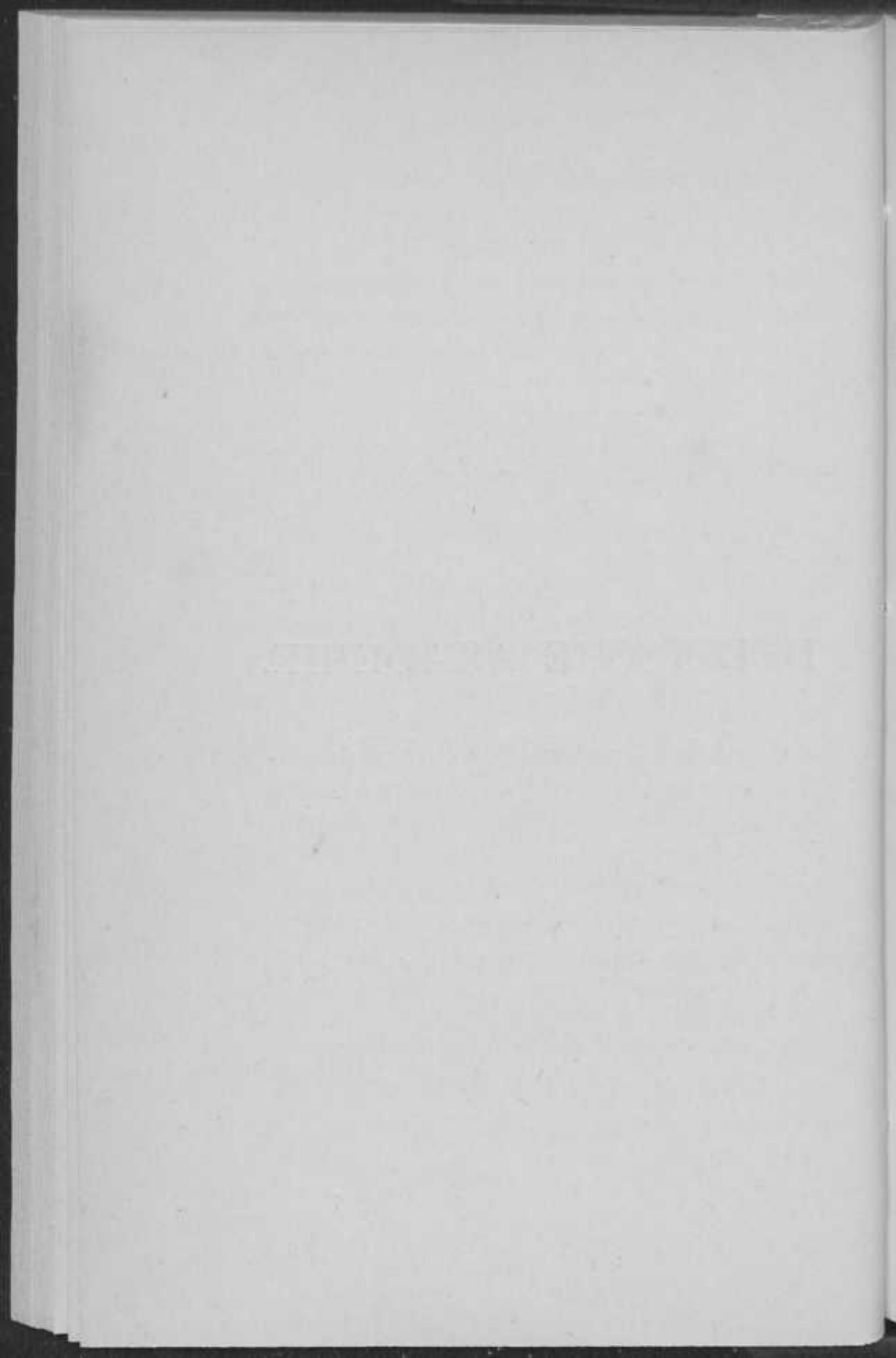
W. L. OVERDUYN. — Bibliothecaris.

De MODELZAAL, het KABINET VAN NATUURKUNDIGE WERKTUIGEN, het MINERALOGISCH KABINET enz. zijn te bezichtigen op aanvraag bij den heer W. L. OVERDUYN.

VERVOLG VAN DE GESCHIEDENIS
DER
DELFTSCHE AKADEMIE.

(Van Sept. 1855 tot Sept 1856.)

De tijd is weêr daar, waarop wij gewoon zijn een oogenblik op onzen levensweg stil te staan, om een blik te werpen op het laatst afgelegde gedeelte van onze reis. Weêr ligt daar een geheel jaar van ons akademie-leven achter ons. Moge dat tijdperk ons ook niet veel invloedrijke gebeurtenissen of groote veranderingen te vermelden geven, ook de rustige jaren gaan immers niet nutteloos voorbij — de stilte kan voor de ontwikkeling gunstig zijn. Dat heeft, althans wat den uiterlijken bloei der akademie betreft, de laatste tijd ons doen zien in de toename van het aantal der ingeschrevenen op de rollen der akademie.

Doch laat ons het jaar met onze verbeelding nogmaals in zijn loop volgen. Dan zien wij hoe in de eerste dagen van September, zij, die gedurende de zomervacantie in alle rigtingen verspreid waren, en als verdwenen in de menigte der bewoners van onze steden en dorpen, zich allengs weêr in onze akademiestad vereenigen; sommigen om hun studiën te vervolgen, anderen om voor het eerst de studentenwereld binnen te treden; velen voorzeker met

goede plannen en schoone verwachtingen; niet weinigen ook met de hoop dat nog één jaar volharding hen tot het doel zal voeren. Slechts enkelen werden gemist, die niet de gedachte aan hun voleindigden en bekroonden akademischen loopbaan aan hun vrienden achterlieten.

De collegiën werden geopend, en de studiën namen een aanvang. Het eerste gedeelte van het akademiejaar leverde, behalve de inlijving van de nieuw aangekomenen en de viering van hun opname in het corps door een feestelijk zamenzijn op de societeit, niets merkwaardigs voor de Akademie of het studentenleven op, en in stilte ging de winter voorbij.

Alleen had het corps het verlies van een lid te betreuren. Hem was door den Senaat, volgens de wet, het lidmaatschap voor drie maanden ontzegd, terwijl algemeene belangstelling, ook van de leden van den Senaat, genoegzaam toonde, dat men hier de wet niet dan met weêrzin handhaafde. Na verloop van dien tijd zou hij weêr als lid aangenomen zijn, indien zijn bedanken voor het lidmaatschap dit niet had verhinderd.

Niet zoo rustig ging de tweede helft van het studiejaar voorbij. Want, terwijl wij onbezorgd voortleefden, daar trof ons, in den morgen van den 4^{den} April, plotseling het gerucht, dat twee onzer medestudenten in het water den dood hadden gevonden. En dat gerucht bleek waarheid te zijn. Het waren onze akademiebroeders de HH. D. W.

A. Dupper en Q. J. Jansen, die den vorigen avond met twee vrienden onbekommerd waren zamengeweest, en zich met hen tot een zeiltogt hadden vereenigd. Nog dien zelfden avond werd het lijk van Janssen, den volgenden morgen ook dat van Dupper opgehaald, — de lijken van hen, die wij nog den vorigen dag als onze medestudenten begroetten. De Senaat begaf zich des morgens terstond naar de plaats van het ongeluk, om de noodige maatregelen en voorzorgen ten opzichte van de lijken te nemen. — Aan de familiën van de overledenen werd van het droevig voorval kennis gegeven, en de Senaat benoemde uit zijn midden een commissie om haar van ons aller deelneming te verzekeren.

Twee dagen later zag men langs de straten van Delft een langen zwarten lijkstoet van jongelingen, die twee hunner akademiebroeders naar het graf droegen en geleidden. De betrekkingen van de overledenen, die ook aan de begrafenis deel namen, hadden er in bewilligd, dat deze laatste eer hun door het corps werd bewezen. Op het kerkhof voegden zich sommige van de docenten der Akademie en andere belangstellenden bij den trein, en daar werden de lijken, ten aanzien van allen, die zich om den grafkuil hadden geschaard, onder een diep stilzwijgen in de aarde neêrgelaten. In één graf werden de lijken gelegd van hen, die de dood te zamen had weggerukt. Dof klonken de aardkluiten op de kist. De president van het corps rigtte een toespraak tot de aanwezigen, die door den

broeder van een der overledenen werd beantwoord. Werd er weinig gesproken, wie zal beschrijven wat er gevoeld werd. — De trein keerde in geregelde orde naar het Akademiëgebouw terug. Onze taak was volbragt en wij gingen uiteen; maar ieder droeg de gedachte aan hen, die wij begraven hadden, met zich. — Gedurende twaalf weken werd door de leden van het corps over hen rouw gedragen.

Reeds was het einde van het akademie-jaar bijna daar, toen een onverwachte tijding de algemeene aandacht opwekte. Den 23sten Junij deelde de president van het corps in een vergadering aan de leden mede, dat de heer Simons benoemd zou worden als Minister van Binnenlandsche Zaken, en wij dus met het verlies van onzen Directeur werden bedreigd. De indruk, dien deze tijding maakte, bleek uit het adres, dat terstond aan Z. M. den Koning werd ingediend, en waarbij de Hoogleeraren, Leeraren en Studenten der Akademie Z. M. in het belang dezer inrigting verzochten, geen anderen Directeur in de plaats van den heer Simons te benoemen, maar ZEd. in die betrekking te laten blijven.

Verder werd er besloten, dat den heer Simons, bij gelegenheid van zijn eervolle benoeming en zijn afscheid van de Akademie, een gemeenschappelijke hulde zou worden gebragt door de leden van het corps.

Een serenade werd daartoe het geschiktst geoor-

deeld; en die werd hem onder algemeene deelname den 25 Junij gebragt. De trein, die des avonds ongeveer te 10 ure de Stads-Doelen verliet, trok, onder begeleiding der muziek, van de korpsen der dragonders en jagers uit den Haag, naar het akademie-gebouw. Daar hield de trein stil; de muziek liet zich nogmaals hooren, en allen werden binnen genoodigd in de fraai versierde en luisterrijk verlichtte modelzaal, die als door een tooverslag dat feestelijk aanzien had gekregen.

Een groot gedeelte van de voornaamste ingezetenen der Stad was daar, op uitnoodiging van den Directeur, verzameld. De president van het corps rigtte, in naam der leden, het woord tot den Directeur. Daarop wendde deze zich tot de leden van het corps, en verklaarde, dat hij, geroepen tot een ruimer werkkring, waarin hem echter zeker niet die hartelijke toegenegenheid van zoovelen zou omringen, die hij hier had ondervonden, toch de Akademie steeds in het hart zou blijven dragen. Hij eindigde zijn toespraak met een kort doch veel omvattend „vaartwel!” dat hij met een handdruk aan ieder in het bijzonder als herhaalde. Die avond zal ongetwijfeld voor velen onvergetelijk blijven.

De tijd der eind-examens was nu ophanden. Mogt het aanzienlijk getal van hen, die zich aan het examen onderwierpen, getuigen van ijverige Studie, de uitslag was niet zoo gunstig als men had verwacht. Wel bereikten zij, die het examen als Civiel-Ingenieur aflegden, allen hun doel, maar het aantal

promotiën tot O. I. Ambtenaren, dat wij mogen vermelden, is betrekkelijk zeer klein.

Er blijft ons nog over, met een enkel woord te gewagen van de geschiedenis en den toestand der verschillende Inrigtingen en Vereenigingen in ons midden.

De Societeit was ook dit jaar als vroeger, de plaats van het vrij en gezellig verkeer. Kort voor de vacantie was er ernstig sprake van een verplaatsing, doch de bestaande bezwaren werden opgeheven en er had geen verandering plaats, dan een doeltreffende verfraaijing van het lokaal.

Apollo gaf van zijn leven en bloei blijken in de aangename avonden die het wederom aan zoovelen verschaftte.

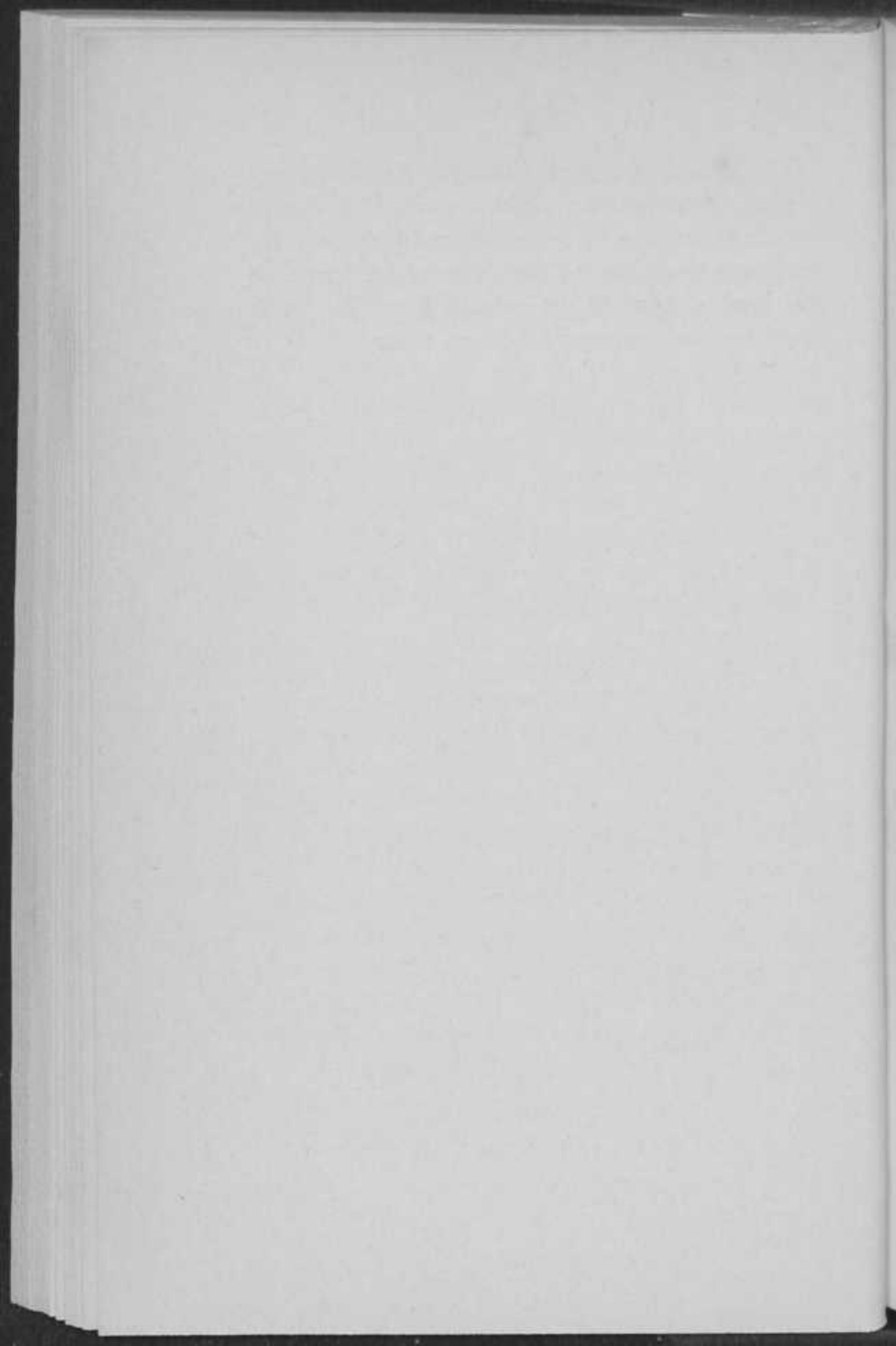
Ons scherm- en gymnastiegezelschap Odin mogt zich in een voortdurenden bloei verheugen.

Ook de disпутen O. K. W., WoelangWinoelang en Minerva bleven, even als vroeger, het nuttige aan het aangename verbinden.

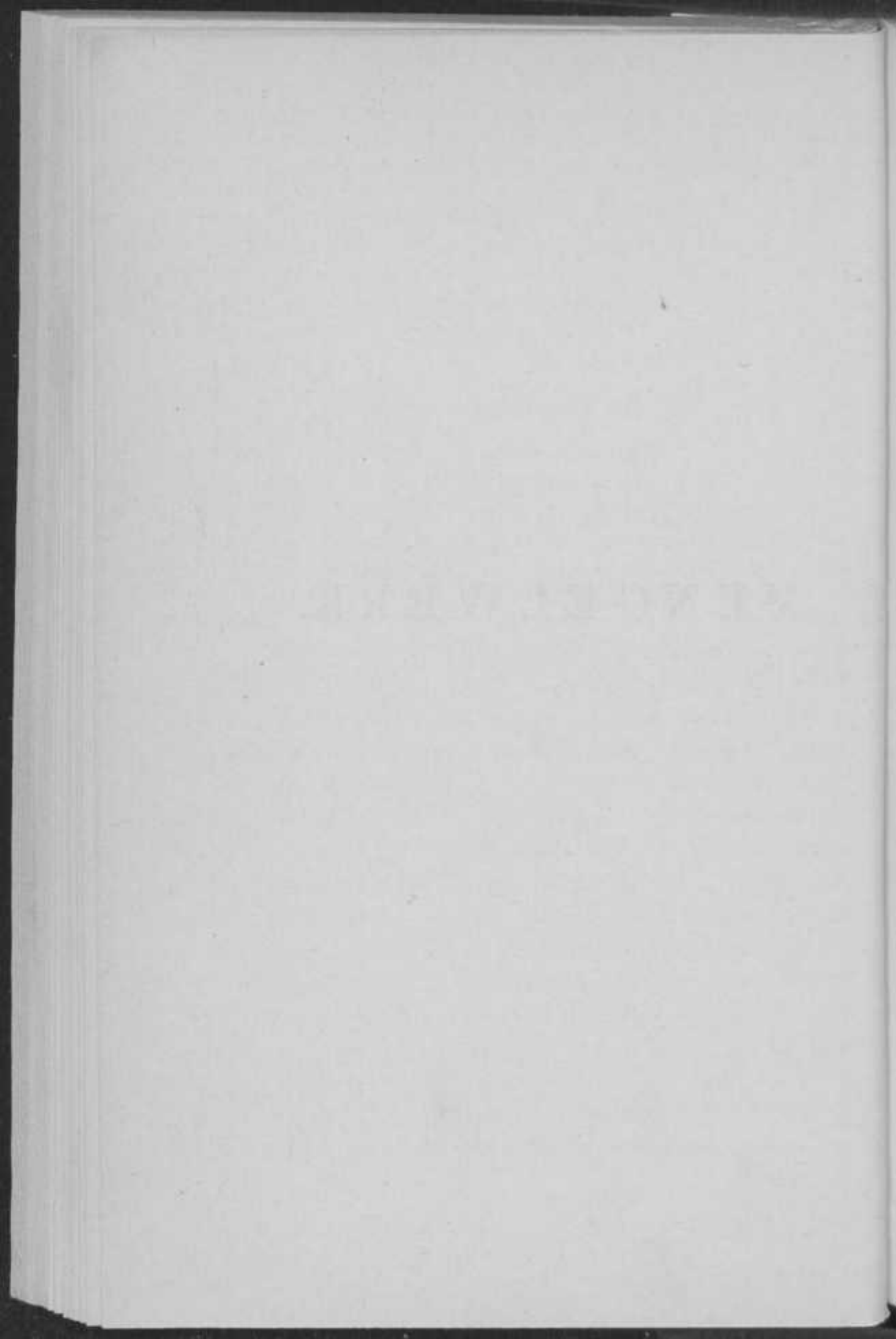
De jeugdige vereeniging Theorie en Praktijk, dit jaar onder de inrigtingen in het corps opgenomen, mogt zich ook aanvankelijk in de ijverige samenwerking der leden verheugen, en wij mogen de hoop voeden dat, vooral door de wijzigingen, die haar nog meer aan de bestaande behoeften kunnen doen beantwoorden, haar bestaan en bloei voor de toekomst gewaarborgd is.

Wij hebben onze taak volbragt. Zullen wij nog wijzen op den geest van het corps? Ons dunkt, dat de handelingen, die wij vermeld hebben, genoegzaam bewijzen, dat onze vereeniging haar doel niet heeft gemist, en dat ook dit jaar blijken heeft opgeleverd van eensgezindheid en trouw.

R.

MENGELWERK.

INDRUKKEN

OP MIJN

TERUGREIS NAAR DELFT.

September is een goede maand.

Bij al het ongedurige, dat wij helaas! in het klimaat van ons land hebben, onderscheidt deze maand zich niet zelden, door haar soliditeit en gematigdheid. Zijn de andere koud, guur, altijd door regenachtig of winderig, of wèl, zóó warm en verschroeijend, dat om zoo te zeggen, de mosschen op de goten der daken zitten te gapen, September schenkt ons veelal menigen aangename dag; alle oogst is dan rijp en natuur strekt haar milde handen uit, om den mensch honderdvoudig terug te geven, wat deze haar in het begin des jaars toevertrouwd had.

Was het te verwonderen, dat ik mij in een opgeruimde stemming bevond, toen ik mij in de eerste

helft der bovengenoemde maand, na geeindigden vacantiетijd, weêr naar Delft begaf? Naar Delft, om mij weêr in mijn vriendenkring te bewegen en daar zoo menig genoeglijk uurtje door te brengen; of mij te wijden aan die wetenschappen, die mij ééns een nuttigen stand in de maatschappij moeten verzekeren!..... Bovendien, alles droeg er toe bij; want niet alleen scheen het weder zich te beijveren, om mij van mijn goeden dunk van September geen démenti te geven, maar ook de landstreek waarin ik mij toen bevond, was zoo aanvallig en aantrekkelijk, dat zij mij geheel met haar schoon vervulde.

Reeds vroeg in den morgen bevond ik mij in een open rijtuig, dat over den straatweg van Brummen, Dieren, de Steeg en Velp, koers zette naar Arnhem.

Wie onzer die Gelderlands hoofdstad bezocht, heeft niet langs dezen weg een uitstapje gemaakt, en zich verlustigd in hetgeen natuur hem daar aanbod.

Alles was er leven en bloei. 't Zou te vergeefs zijn, indien ik ook trachten wilde een volkomen schildering te geven, van hetgeen zich daar aan het oog voor deed.

Of moet ik die zware bosschen van eiken en beuken beschrijven, die zich links en regts tot aan den weg uitstrekken, en den reiziger ieder oogenblik in plegtig donker hullen? — dat tal van prachtige landgoederen en antieke kasteelen? — die parken en tuinen vol bloemen en vijvers? —

Of wèl, die schoone heuvelenketen, dat panorama van Gelderland, dat zich langs den regterkant van den straatweg tot aan Arnhem voortzet, — terwijl aan den anderen kant een heerlijke vlakte zich aan het oog voordoet, bezaaid met dorpen en buitenverblijven, en die zich glooiend tot aan den zich kronkelenden IJssel uitstrekt, om zich aan den overkant in de blaauwe bergen aan den horizon te verliezen? — Nogmaals het is mij ondoenlijk!

Toen ik de zware allée van het slot Middachten bijna doorgereden was, kreeg ik, regts van mij, den boom in het gezigt, die door de geschiedenis zekere vermaardheid heeft verkregen.

Toen namelijk in 1672, Lodewijk XIV met zijn alles overweldigende legers, tot over den IJssel doorgetrokken was, nadat hij Doesburg persoonlijk belegerd en ingenomen had, hield hij zich eenigen tijd in deze streek op, zich in de uitgestrekte bosschen met de jagt bezig houdende. Het was in dien tijd, dat hij gezanten afgezonden had om den jongen prins Willem III om te koopen en hem voordeelige voorwaarden aan te bieden, indien hij zijn vaderland verraden wilde. Er was voor den prins toch geen hoop meer; het grootste gedeelte des lands was reeds in handen van den veroveraar, terwijl talrijke vloten onze kusten bedreigden. Het gemeenebest, (zoo zeiden de Engelsche gezanten Buckingham en Arlington), was toch weg! Willem III antwoordde hen echter, dat hij niet één punt wilde aannemen, maar zich liever aan stukken

zou laten houwen, dan ooit zulke voorwaarden te omhelzen; en wat de vrijheid van zijn vaderland betrof, deze behoefde hij niet te overleven: hij zou in den laatsten schans sneuvelen. Dit antwoord werd aan Lodewijk XIV overgebracht, op het oogenblik, dat deze na een groote jagtpartij, onder genoemden boom uitrustte. Het verhaal zegt, dat de koning zoo driftig werd, dat hij in woede den brief verscheurde, zwerende van Amsterdam geen steen op den anderen te zullen laten!

Dit greep plaats in het laatst van Junij;.... 26 Julij was de trotsche koning reeds weêr naar Frankrijk terug gekeerd!

Doch keeren wij tot ons reisverhaal terug.

De weg werd nu hoe langer hoe drukker; boeren en boerinnen waren of gingen aan het werk, — wandelaars, zoo vreemdelingen als anderen, doorkruisten de wegen, — rijtuigen van allerlei vorm zag men komen en gaan, — alles ademde leven en vrolijkheid. De golvende vlakke waarop mijn oogen rustten, vertoonde de schoonste nuances even als een prachtig tapijt, maar van grootscher, verhevener indruk. Hier en daar zag men tussehen die rijpe velden een smallen landweg zich slingeren, tot hij uitkwam aan den IJssel, die, als een lichtblauwe streep, zich kronkelende een weg baant en bijzonder fraai afstak bij al dat groen en geel; — terwijl het luchtgewelf bij zulk een schilderachtig landschap ook het zijne scheen te willen toevoegen, om een blij gelaat aan elk schepsel te vertoonen!...

Alles lacht hier; alles bloeit hier;
 Alles tiert en alles groeit hier;
 Alles is vol levenskracht!
 Zie de menschen, zie de dieren,
 't Is of ieder feest gaat vieren;
 't Is natuur in al haar pracht

De omstreken van Arnhem zijn heerlijk. Langzamerhand wordt alles als het ware één groot park, totdat men, in de nabijheid der stad gekomen, begint op te merken dat het aantal buitenverblijven zoo mogelijk steeds vermeerdert. Eindelijk bevindt men zich vlak bij de stad; doch welke dam verbergt daar alles op eens voor ons oog? Het is de Spoorweg, die zich, wars van zooveel schoons, een weg baant tusschen al die huizen en tuinen, en zich aan ons oog voordoet als een leelijke stijve en kaal begroeide dijk, om den locomotief gelegenheid te geven, er even den spoortrein over trekken en verder niets dan een onaangename rook achter te laten.

O kunst! zult ge dan telken male als een leelijke dissonnant in de harmonie der natuur optreden!

Eindelijk was ik in Arnhem, en begaf mij op den spoortrein naar Rotterdam. Spoedig echter was de streek waardoor ik nu heen stoomde minder bekoorlijk geworden, en ik was blijde des middags te Rotterdam aangekomen zijnde, dadelijk op den Hollandschen Spoorweg plaats te kunnen nemen...

.

Delft, Heeren! klonk het mij op eens, na een half uurtje stoomens in de ooren, en een koude huivering overviel mij!

Waar waren dan nu de illusien van dien morgen? Ik had aan mijn vriendenkring en aan mijn studien gedacht, maar wat de plaats aan ging, ik had slechts werktuigelijk den naam uitgesproken!

Eerst wilde ik blijven zitten en doorstoomen, even als of die vriendenkring en studien wel op een andere plaats te vinden waren. Ik vermande mij echter, stapte den wagen uit en trad de stad binnen. Een leêge straat bevond zich voor mijn oogen! Zouden die huizen dan onbewoond zijn? — dat kan niet; dan zou men zoo veel gordijntjes niet zien!

Men zegt dat de gordijntjes van Delftsche uitvinding zijn, maar dat zal wel niet waar wezen?

Delft is een oude stad, ja al heel oud! Men zou haast zeggen: ze is afgeleefd; ze wordt kindsch. Zie, die huizen van vroegeren tijd, die daar staan als deftige gedenkteeken van een leven vol energie; als bewijzen voor hetgeen Delft eens was.

En nu? 't Is als of de menschen zelf overtuigd zijn, dat de stad het niet lang meer maken zal; men bouwt nog slechts zóó, als of men zeggen wilde: 't Zal den leeftijd van Delft nog wel uithouden! En de menschen? Geestelijk zijn ze met de stad mede gegaan, of misschien de stad met hen! Ze zijn geworden als de oude luidjes; dat is: hokvast, men ziet ze niet meer op straat. De stad is als een groot binnenhof geworden; wandelt men er

in, dan ziet men dadelijk de oude besjes even nieuwsgierig achter de gordijntjes kijken: Ziet! daar loopt een mensch! En diegenen, die dan nog zoo somtijds eens op straat komen, zijn zoo gehecht aan hun huizen, waar hun vaders, grootvaders en overgrootvaders dikwerf ook reeds in gewoond hebben, dat, probeer het maar eens, — wanneer gij ze op straat tegen komt, — op het smalle trottoir te blijven: een Delftenaar tracht altijd naar den kant der voor hem zoo dierbare huizen uit te wijken!

Intusschen alles is aangewend om de stad weêr nieuwe levenskrachten te geven. Allerlei soorten van pillen, zoo groote als kleine heeft ze reeds moeten slikken: Constructiewinkel, Geweerwinkel, Percussions-fabriek, Magazijnen, Garnisoen, Akademie, alles is haar toegediend, maar de uitwerking is nog naauw merkbaar; de stelling schijnt alweêr bewezen: Tegen ouderdom is geen kruid gewassen!

Gelukkig voor Delft, dat er nog zulk een waakzame politie bestaat! Waar zou het anders heen! Neen, tracht niet na tien ure eenig leven op straat te maken. Al mogt de vrolijke gemoedstemming van den een of anderen vreemdeling dit ook mede brengen, de politie zou spoedig tusschen beide treden, want de besjes moeten immers slapen. Ze zijn gelijk aan oude boomen: door kunst wordt hun leven gerekt! Hebt eerbied voor den ouderdom!

't Is wonderlijk, maar hetgeen men elders soms ziet gebeuren is hier ook het geval. Soms worden

ze vrolijk; ja zelfs dartel! Dat is zoo op gezette tijden in het jaar, dan houden zij kermis of eenige andere feestelijkheid, en zingen deuntjes als: „Strijd broeders voor den lande!” of „Die niet draaijen wil”! of wèl, soms heele ondeugende liedjes, en hebben een dolle pret! Als men 't niet wist, zou men 't niet gelooven, want, niet zoodra is de kermis ten einde, of ieder trekt zich weêr terug in zijn celletje en loert of er ook soms iets vreemds voorbij mogt komen. Dan is het weder alsof ze van de poes geen kwaad weten.

't Was nu bij mijn aankomst in de stad geen kermis! Dat kon ik duidelijk zien: 't Was alles zoo schrikkelijk leêg op straat. Zoover mijn oog reikte, kon ik slechts vijf menschen gewaar worden: 't Was een kromme en kleine chatecheseer jufvrouw; een mismaakte dwerg; een diender, en in de verte twee omroepers. De een dezer laatsten riep, dat de beste aardappelen bij Zwartzij op de Turfmarkt te verkrijgen waren, de andere, dat men ze bij Schaap op den Langendijk moest halen! Er bestond blijkbaar verschil van opinie! Dat ziet men in Delft niet dikwijls gebeuren. De eenigste klassen van menschen waar dat nog wel eens tusschen plaats vindt, zijn de schippers, omroepers en... de politie met de studenten!

O! 't werd mij nu zoo leêg in mijn binnenste! Ik vloog naar den Phoenix: niemand! (Tegen mijn gewoonte was ik zeer vroeg na de vacantie terug gekomen.) Ik ontvlood weêr de societeit, doorliep

de ééne straat na de andere: alles leeg! Ik ging naar mijn kamer; men had mij zoo vroeg nog niet terug verwacht: mijn kamer was leêg! het heele huis leeg! In de oneindige leegte mijns gemoeds begaf ik mij naar mijn bed: 't was ook leeg!

Ik wierp mij op een canapé, toen gelukkig mijn hospita spoedig t'huis kwam, en alles voor mij in orde bragt, zoodat ik mij ter ruste kon begeven en de slaap weldra een einde aan dit alles maakte. Ik droomde en was weêr gelukkig gelijk ik mij dien morgen bevonden had.

Neen Delft, gij zijt niet meer,
 Hetgeen gij waart voor dezen!
 Daar staat nu op uw wal
 't Woord „bloei” niet meer te lezen.
 De roem, weleer door U
 In strijd op strijd behaald,
 Is oud en afgeleefd,
 Is vreesselijk gedaald.
 Slechts dán zijt gij nog groot
 Komt er een vorst te sneven.
 Gansch Neêrland, diep in rouw,
 Vervult uw vest met leven.

A...ph.

EEN INTERESSANT BEZOEK.

Het is vreesselijk onaangenaam weêr; regt geschikt om iemand allen moed te benemen, zijn neus buiten de deur te steken. Zoo was het heden morgen al, en de lucht blijft er maar altijd even graauw en naar uitzien. Ik heb den geheelen dag hier op mijne kamer doorgebracht, en mijn geluk gezocht bij eene warme kagchel en bij mijne boeken. Maar ik was landerig en ik bleef het. 's Middags heb ik mijn' regenjas aangetrokken en ben gaan wandelen, want ik kon het in huis niet langer uithouden. Mij dunkt, dat de menschen, die me voorbij hebben zien gaan, mij gehouden moeten hebben voor een menschenhater, die weêr en wind, menschen en al trotseerende, met het strakste gezicht van de wereld langs de straten liep, alsof hij wou laten zien, dat het hem niets scheelen kon, dat hij nat en bovendien uitgelagchen werd. Ik gevoelde het zelf en toch

ik moest uit. Ik moest vrije lucht scheppen en nieuwe gedachten op doen; ik moest of ik wilde of niet. Ik weet niet of ik op mijn' weg geen kinderen heb omvergelopen, want ik liep in mij zelven gekeerd, altoos met hetzelfde strakke en onverschillige gezigt, altoos maar gracht op, gracht af, zonder op of omzien. Alleen weet ik maar, dat ik een vriend tegen het lijf ben geloopt, dien ik anders al op grooten afstand bemerk, en dat ik hem antwoordde, toen hij mij zeide, dat hij van avond nog eens bij me kwam oploopen, dat ik niet thuis was en dat ik het land had. Ik weet niet eens of hij mij dat kwalijk nam of niet, want ik liep altijd maar door, aan het noodlot overlatende, waar mij dat voeren zou. Eindelijk stond ik voor mijn deur, stootte die met een kwaadaardigen schop open, dat het belletje boven aan de deur (ik woon boven een bakker) er van heen en weêr ging en een geraas maakte, dat de jufvrouw en de meid tegelijk van achteren kwamen loopen, vast denkende dat er onraad was. Ik verwaardigde mij niet om te antwoorden op het „heeremetijd, meheer, wat doet uwes me schrikken;” maar stoof de trappen op naar mijne kamer. Het was intusschen mooi donker geworden, en mijn kamer zag er alles behalve plezierig uit. De kagehel was uitgegaan en de ramen, die openstonden, deden de roode statiegordijnen, die door den regen vrij nat waren geworden, heen en weêr tegen de vensterbanken aan klepperen.

Daar stond ik, koud en druipende, te midden

van een chaos van boeken en papieren, die door den wind overal in mijne kamer lagen verspreid. Met een nijldigen ruk trok ik aan de bel en beval de meid de kagehel aan te maken en de lamp op te steken, en als er iemand kwam, te zeggen, dat ik niet thuis was.

Toen ik mijne papieren wêer bijeen had geraapt en ik wêer in de kagehel zat te pooken alsof die het kon helpen, begon ik eindelijk te bedenken, dat ik toch wel dwaas was om zoo het land te hebben. Bedenken dat men dwaas handelt, is het beginsel van verbetering. Zoo ook met mij. Ik vroeg me zelf af waarom ik zoo was, en kwam langzaam aan tot de overtuiging, dat het de moeite niet waard was. Maar toch, daar bleef altijd nog een denkbeeld in mijn geest, dat ieder keer wêer als een spook voor mij oprees en mij haast wêer in mijne vorige stemming terugbragt. Ziehier wat het was, dat mij zoo pijnigde en wat mij al zoolang had vervolgd, wat ik ook deed of waar ik ook ging. Ik heb, namelijk, het ongeluk gehad, dat er wel eens een booze geest in mij voer, die mij influisterde, dat ik schrijven moest. En ik heb de vermetelheid gehad van nu en dan eens een pen op het papier te zetten en mijne gedachten te ontwikkelen. En hoewel ik altijd spaarzaam was, om de buitenwereld deelgenoot van mijne pennevruchten te maken, omdat ik bang was, dat ze me zoude uitlagchen, misschien wel een sateriek compliment over mijn werk maken, toch heb ik er niet in mogen slagen, om ze voor altijd aan het

daglicht te onttrekken. En nu was ongelukkig een redacteur van onzen almanak er achter gekomen, hoe, dat weet ik niet, en die had eene gunstige gelegenheid, dat ik in eene goede luim was waargenomen, om mij de belofte aftepersen, iets in onzen almanak te schrijven. Ik, rampzalige! wat had ik beloofd! waar had ik mij aan gewaagd! Ik had het altijd al uitgesteld, maar ik kwam hem nooit tegen of hij herinnerde mij aan mijne belofte. En of het nu een soort van eerezucht was, die mij de gedachte ingaf, om op zijne vragen te antwoorden, dat ik het zeker doen zou, of dat ik mijn woord niet wou terugtrekken, ik weet het niet, maar ik gaf er eindelijk mijn woord op, dat ik er al aan bezig was. Van uitstel komt afstel, en zoo was de termijn verstreken, door de redactie gesteld, om de stukken in te zenden; en ik was nog niet begonnen. — Morgen moest het er zijn en ik had nog niets gedaan. Ik was in eene schrikkelijke spanning. Ik nam een heel boek papier voor mij en eene pen in mijne hand, omdat ik dacht, dat dat genoeg was. Maar toen ik daar zoo zat, kon ik geene letter op het groote witte papier neêrschrijven. Allerlei zaken dwarrelden door mijn hoofd.

Allerlei onderwerpen van den verschillendsten aard, kwamen in mij op en passeerden in mijn geest de revue, maar geen een kon ik er grijpen, geen enkel kon ik vast houden. Na vreeselijke inspanning had ik er eindelijk een gevonden, maar toen ik beginnen wou wist ik niet hoe! In een' studenten

almanak schrijven, zoo iets had ik nog nooit bij de hand gehad. En toch ik moest. Ik had mij zelf tot eene machine gemaakt, dat een werk moest afmaken. Daar gaf mij op eens mijn goede geest in, om maar te beginnen, hoe, dat deed er niet toe, hoe aandoenlijker, hoe vreemder, hoe beter. Ik begon dan eindelijk eene roerende geschiedenis van een' student, die eerst lang had geleefd zonder iets uit te voeren; die alles en met allen had meêgedaan; die vrolijk was geweest en dien de jongelui joviaal noemden, maar die vergat te studeeren. Hoe hij toen een meisje zag, met een paar lieve blaauwe kijkertjes en een allerliefst mondje, die opeens alles in hem deed veranderen en het besluit nemen, om zijn leven te beteren. Toen ik zoover was gekomen en mijne gedachten mijne pen hard vooruitliepen, stond ik eens op, wandelde een paar maal door de kamer en begon, na dat ik mijn werk nog eens doorgelezen had, te bedenken hoe of ik aan een slot zou komen. Eindelijk had ik er een gevonden. Ik stak een' cigar op, en terwijl ik naar de blaauwe wolkjes zat te kijken, begon ik dat slot in mijne gedachte uit te werken. Hoe lang ik daar wel zoo gezeten heb, weet ik niet; maar eindelijk hoorde ik een luid tikken aan mijne deur. Ik had half lust om hem, die daarvoor stond, maar te laten staan, want ik wilde volstrekt niet gestoord worden; toen het kloppen evenwel nog eens herhaald werd, begon ik mij te bedenken en riep hardop: „binnen!”

De deur werd langzaam geopend en sloot zich

achter een mannelijk wezen, dat ik nog nooit meer had gezien.

Na een vrij gemeenzaam „goeden avond!” nam de man een stoel en ging vlak voor mij zitten. Hij scheen mij toe zeer oud te zijn, en had een bijzonder scherp uiterlijk. Hij had een heel hoog voorhoofd en een paar kleine grijze oogen, die zich vreeselijk snel heen en wêer bewogen; een groote gebogen neus en een bijzonder sterk geteekenden mond.

„Goeden avond!” zeide hij nog eens, en dat met zoo’n bedaardheid, dat ik van verbaasdheid geen woord kon uitbrengen. Nadat hij daar een poos mij strak had zitten aankijken, waarbij zijne oogen als kooltjes vuur gloeiden, nam hij eindelijk het papier, dat voor mij lag, en begon het langzaam te doorloopen. Ik wist niet wat ik doen zou. Zulk eene brutaliteit had ik nog nimmer beleefd. Mijn werk, dat ik voor geen geld van de wereld aan een ander zou hebben laten zien, werd daar zoo bedaard door een vreemde, dien ik volstrekt niet kende, opgenomen en doorlezen. Terwijl hij daarop zat te turen, kwam er nu en dan een ongeloovig, spottend lachje op zijn gelaat, dat het nog afschuwelijker maakte. Eindelijk had hij gedaan, en nogmaals den blik op mij rigtende, zeide hij: „welzoo, je bent dan ook een van de voedsterzonen van Apollo, die het papier en de pen dienstbaar maken, om hunne gedachten aan het publiek kenbaar te maken. Ik ben je onderdanige dienaar.” Ik wist volstrekt niet wat ik zeggen moest, maar boog, bij wijze van dankzegging, voor zijn compliment.

„En waar zal dat produkt van je letterkundig vernuft in schitteren?” ging hij voort, met eene ontzettende bedaardheid. Nu, gestreeld door zijn vleijend gezegde, voelde ik mij in staat hem te antwoorden.

„In den almanak” zeide ik, „in den studenten almanak.” „Zoo, zoo en schrijft jelui ook al zulke werkjes? Het schijnt heden ten dage aan de orde van den dag te zijn om te schrijven. Een ieder is schrijver, om 't even om welke beweegreden, op welken grond en met welk regt. De wereld vloeit over van dergelijke menschen.”

Ik gevoelde mij eenigzins gebelgd over de onheusche woorden, daar zoo stout gesproken, en hernam met de meest mogelijke waardigheid, terwijl ik mij als verdediger van alle mogelijke schrijvers voelde geroepen: „en waarom zoude dat niet? Een ieder, die zich geroepen gevoelt de pen op te nemen, of dien de lust daartoe bevangt, is daartoe gerechtigd. Die lust is zijn beweegreden, de grond waarop hij schrijver is, is dat hij zich daartoe in staat gevoelt, en het regt dat hij daartoe heeft, is dat, dat een ieder de vrijheid geeft te doen en te laten wat hij verkiest.”

„Niet kwaad,” zeide de oude heer, met de oogen knippende. „Zoo mag ik ze zien, zoo mag ik ze hooren spreken. Dat is juist wat mij dient en ik weet je bent op weg om te worden zoo goed als alle anderen, die vóór je boekdeelen vol hebben geschreven. Dat geeft mij wat te doen. Onlangs kreeg ik een catalogus in handen van nieuw uitgekomen werken en

waarachtig, het liep over niet meer dan drie maanden en het boek was een hand dik. Letterkunde, romantiek, humor, satyre, proza en poëzie, alles door en onder elkaâr. Schrijvers met en zonder naam, die naam gemaakt hebben of 't nog doen moeten; die hem voluit op den titel schrijven en die zich nog verschuilen achter een: N. N. of iets dergelijks. Je kunt niet begrijpen welk eene interessante bezigheid het is om die dingen na te snuffelen. Je vindt er van alles; rijp en groen; kernachtig en onzamenhangend; degelijkheid en onzin, in een woord al wat je maar wilt. Maar wat je meest vindt, dat is prullewerk. Gestolen ideeën, zuiver plagiaat, gecopieerd van een ander, met de meestmogelijke brutaliteit. En dat alles wordt de wereld ingestuurd en onder de oogen gebragt van een ieder. De eene vindt het boeiend, opruimend of terneêrslaand, geestig of flauw, aangenaam of vervelend, streelend of bijtend, al naar gelang van den persoon, die het in handen krijgt. Maar dat doet er niet toe, daar vraagt de schrijver niet naar, hij werkt maar door, en verrijkt de litteratuur met eene magt van kinderen zijner verbeelding."

„Daar hebt gij volkomen gelijk in" antwoordde ik, „maar ik begrijp niet waar gij heen wilt. Gij zult mij toch niet een schrijver noemen, die éénmaal in een jaarboekje van eene vereeniging een enkel stukje schrijft?"

„Geen schrijver? wel degelijk een schrijver! Al wie schrijft is zulks, 't zij dat is in een maandwerk of een almanak, of dat hij boekdeelen afzonderlijk

uitgeeft, hij is het maar in meer of min uitgebreiden zin. Maar juist omdat ik wist, dat je dat waart, ben ik bij je komen oploopen, om je eens een goeden raad te geven; want je moet weten, dat ik de muzenzonen bescherm en zoek voorttehelpen, ofschoon de wereld wel eens zegt, dat ik hun vijand ben, omdat ik er hier en daar wel eens een tik geef, zonder onderscheid van persoon of stand. De wereld wil niet teregtgewezen zijn. Weet dan, dat er twee soorten van schrijvers zijn, blinde en ziende. De eerste soort is eene bijzonder ongelukkige. Mijnheer A heeft uw werk gelezen en vindt het schrikkelijk vervelend; mejufvrouw B vindt dat het fameus overdreven is, en Mijnheer C eindelijk noemt het flauw. Die heeren en die dame hebben geen smaak, zegt gij. Ze begrijpen den geest van het stuk niet, zij zijn niet op de hoogte. Daar heb je mijn vriend die en die, die heeft het heel mooi gevonden, hij vindt het boeiend en geestig. En wat die kwade recensent daar zegt is niets dan onwaarheid, naijver, afgunst, al wat je wilt. En hij schrijft door in den zelfden trant en de recensent blijft u hekelen en de menschen, die gij zegt, dat het niet begrijpen, blijven het vervelend, overdreven en flauw vinden en uw vriend prijst het hemelhoog. Maar er zijn schrijvers, en dat zijn die van de tweede soort, die veel vertrouwen stellen in de opinie van menig goed recensent, en die voelen dat er veel waars is, in wat die zegt, en zij schrijven ook door, maar veranderen en wijzigen."

„Een ieder die schrijft en zulks wereldkundig maakt, onderwerpt zich aan het oordeel van de menschen. Sommigen zijn gerechtigd een oordeel te vellen en anderen meenen het te zijn; maar allen doen het. Het best is om nooit een pen op 't papier te zetten, maar als je 't doet, schrijf dan eenvoudig en zooveel mogelijk waar en trek geen zuur gezigt, als je hier of daar een veeg krijgt. Iedereen te bevallen is onmogelijk. Denk er intusschen aan, wat ik je gezegd heb, dat er meer prullen het daglicht zien dan goed werk, en waag je niet te ligt in de kou.” De oude heer gaf mij de hand en drukte mij die. Ik was verwonderd over al wat hij gezegd had, maar moest toegeven dat daar veel waars in was. Ik schudde hem hartelijk de hand en vroeg hem, met wien ik de eer had gehad kennis te maken.

Hij zag mij eenigen tijd lang zeer strak, doch vriendelijk aan, en zeide mij eindelijk met een ironischen glimlach: „Ik ben de vriend der schrijvers, zoo als ik u zeide, de raadgever voor allen, de schrik voor velen; de menschen houden mij voor een hatelijk wezen, dat alles en allen doorhaalt en hekelt, men noemt mij: kritiek.” Nog een' handdruk en de oude man was verdwenen.

„Meheer! meheer!” klinkt het op eens, „er is hier een briefje voor uwes gekomen van Meheer Dansfeldt.”

Ik ontwaakte uit mijne droomerij, want dat was het werkelijk geweest, en nam werktuigelijk het briefje uit de handen van de meid aan.

Ik opende het; het was van mijn vriend den redac-

teur, die mij herinnerde, dat het morgen de laatste dag voor de inzending der stukken van den almanak was, en hij verzocht mij hem het mijne te sturen.

Nog geheel onder den indruk van het gebeurde, nam ik een stukje papier en schreef hem het volgende:

Amice!

Gaarne zou ik u het beloofde stukje doen toekomen, maar door eene bijzondere omstandigheid ben ik tot de overtuiging gekomen, dat het beter is het ditmaal uit te stellen.

Wilt gij evenwel toch iets van mij plaatsen, neem dan het bijgaande in uwen almanak op, dat u tevens omtrent het niet-inleveren van mijn werk zal inlichten.

t. t.

W.

ON SCHULD.

't Wisslend leven op deze aarde,
Lieve! is aan de roos gelijk:
Schenkt haar kleur en geur ons waarde,
Ook aan doornen is zij rijk.

Mengeling van vreugde en smarte
Is doorweven in ons lot;
Heden juicht het argloos harte,
Morgen is het smaad ten spot.

Zalig is de mensch te heeten,
Die, wat leed de ziel ook wondt
In de vrijspraak van 't geweten
Kalmte en zelfvoldoening vond.

Hoe de smart ons dan ook griefde,
De onschuld is het lot te groot?
Haar beschermt de hoogste Liefde,
Zij verwint den felsten nood.

Met dien staf door de aardsche dreven
Voortgewandeld, sterk aan moed:
De onschuld is 't juweel van 't leven,
„De onschuld wordt door God behoed!“

WAT GEBEUREN KAN.

Wonderlijk voorwaar is het, dat het veel moeilijker valt, een waar dan een verdicht verhaal op te stellen, en ik kan het mij niet verklaren, dan daardoor, dat een waar verhaal ons dwingt binnen zekere grenzen te blijven, terwijl een verdicht verhaal gelegenheid geeft, om de onbegrensde verbeeldings-kracht naar willekeur te doen veranderen en uitbreiden.

Ten minste zoo gaat het mij, en zoo zulks door anderen niet evenzeer gevoeld wordt, dan moet ik dit daaraan toeschrijven, dat mijn waarheidsgevoel niet te groot is, of, dat ik het ware niet zoo aangenaam, niet zoo met mijne geliefkoosde gedachten overéénkomende vindt, als de idealische wereld, die ik mij voorgeschapen heb.

Mogt daarom hetgeen gij hier zult lezen, droog en vervelend zijn, ik bid u, geef er de waarheid de schuld van.

Het was voor twee jaren, op zekeren morgen, terwijl ik nog te bed lag en soesde over het nuttige der maand-examens, want juist dien dag zoude ik er een moeten ondergaan, dat mijne hospita boven kwam, om te zeggen dat er een meisje was dat mij wilde spreken. Ik liet ze boven komen, en daar ik toch maar een mensch ben, bleef ik liggen, zooals ik lag. Dit scheen dan ook volstrekt niets ongewoons te zijn voor het Delftsche dienstmeisje, dat mij het compliment bragt van mevrouw van der Groef, met verzoek om bij haar dien middag te komen eten, en als of er een drijfveer toe scheen noodig te zijn, zeide zij, „ik moest u zeggen, dat er jonge dames zouden komen.” Ze zeide dit laatste zoo schalksch dat ik niet kon nalaten haar een oogenblikje als jonge dame te behandelen, en liet haar daarop vertrekken, met de beloften, dat ik met genoegen komen zoude.

Ik had mijne examens met beter succes gedaan dan ik 's morgens gedroomd had, en, door opgewondenheid hier over, dacht ik niet eerder aan mevrouw van der Groef, dan toen ik van onze tafel bij jufvrouw van Gils opstond. Ik vond het evenwel niet ongepast op het dessert te komen, en stond dan ook weldra in de verlichte kamer van de vrouw des huizes, alwaar ik een talrijk gezelschap bijeen vond, bezig met het eten van zure appelen met zout en spaansche peper.

De op dit uur verlichte kamer, en het eten van dit vreemdsoortig dessert, zijn twee gegevens, waaruit

ge kunt opmaken, dat het in October en bij eene Oostersche familie was.

Na eenige excuses over mijne nalatigheid moest ik natuurlijk plaats nemen, tussehen twee jonge dames, om, want ge kent de lust van Oostersch vooral wat bont is, een bonte rij te maken, en ofschoon ik vroeger immer gedacht heb, dat de naam van bonte rij, kwam van het zitten van de verschillende seksen naast elkander, zoo geloof ik thans verkeerd gedacht te hebben, en dit woord afgeleid moet worden van: zamen binden, tot een verbonden rij maken; omdat men zoo zittende, meer dan anders geneigd is lustig te zijn, waarna dan naderhand gezegd wordt: hij heeft het wat bont gemaakt. Enfin, we zaten zoo en maakten het bont, vooral onder tafel, door de toenmalige mode der geruiten broeken.

Ik had spoedig kennis gemaakt, met mijne buurmeisjes, twee allerliefste Haagsche schoonen, waarin de Haagsche opvoeding duidelijk te herkennen was. Mijn linker, Louise Stole, vertelde mij, dat zij stilletjes met mijn regter, Elise Kerby, naar Delft was gekomen, even als haar zuster die tegenover mij zat; zij had te huis verteld, bij Elise te gaan eten, en daar deze Mevrouw van der Groef en hare gastvrijheid kenden, (ik wil ook niet zeggen, dat ze wisten, dat er studenten in huis woonden), zoo was het drietal overeengekomen naar Delft te wandelen, om haar een bezoek te brengen.

Na het eten werd er wat gemusiceerd, wat ge-

danst, en daardoor ook wat intimer kennis gemaakt. Nu gebeurde het dat een van mijne kennissen, Louis Hofer, een ligt vuurvattend stotterend Oosterling, en die bij Mevrouw van der Groef in huis woonde, door Carolina's lieve oogjes, of meer nog door hare natuurlijke coquetterie aan 't vlammen was geraakt, en mij zocht overtehalen, tot het vinden eener gelegenheid, om wat langer van haar gezelschap te kunnen blijven genieten. Niets gemakkelijker dan dat; zij zouden met de schuit van half negen naar den Haag vertrekken, wat kon ons dan beletten zoover met haar mede te gaan.

Om 8 uur werd dan ook algemeen besloten de dames schuitwaarts te brengen: ik voorop met Louise en Mina, de dochter van Mevrouw van der Groef, vervolgens Louis met Carolina en mevrouw met nog eenige anderen die tot het gezelschap behoorden.

't Is wonderlijk, het stijgen van den graad van vertrouwelikheden van een jong meisje, als ze aan uw arm hangt en het zoo donker is, dat alleen de oogen elkander kunnen vinden; mogelijk dat dit eene oorzaak vindt, in het wrijvings-proces van de zich aanrakende armen, en hierdoor een biologische sympathie wordt opgewekt. Ten minste, zoodra was ik niet buiten, of mijne hangster begon mij te vertellen, dat zij wel eens vroeger van me gehoord had, en wel, niet heel veel goeds. Daar ik mij zelven toen ter tijd nog als een zeer solide jong mensch beschouwde, geloofde ik dat zulks meer op eenen

anderen doelde, dan op mij zelve. Ik liet haar echter in die slechte opinie omtrent mijne persoon, en als blijk dat ik mij zeer gestreeld voelde met deze vrouwelijke opregtheid, kocht ik haar een pakje van de zoo zeer geroemde Jaap-maatjes, een eigenaardig Delftsch produkt, waarvoor ik naderhand van haar een pakje Haagsche hopjes zoude terug ontvangen.

't Is aardig op te merken, hoe tot in de kleinste zaken zich alles gelijk blijft, en Delftsche Jaap-maatjes, juist in dezelfde verhouding staan tot Haagsche hopjes, als de Delftsche meisjes tot die uit den Haag.

Toen wij dicht bij de schuit kwamen begon ik al meer en meer te bedenken, dat al gingen wij mede, we toch nooit zoo vertrouwelijk zouden kunnen blijven doorspreken, als wij op het oogenblik deden, vooral als er andere passagiers mede gingen. Dit bragt mij op het verrukkelijk idee, de roef af te huren en ik deed zulks, zonder dat iemand er iets van merkte. Het was nog te vroeg om te vertrekken; we zouden dus tot den Koetswagen door wandelen, om van daar door de schuit afgehaald te worden.

Ik verbeeldde mij reeds hoe regt huisselijk wij ons togtje tot den Haag zouden voortzetten, geheel zonder vreemden; het genoegen van een aristocratisch mensch op te zien nemen, die in het ruim bij al het canaille moest plaats nemen, tot dat mijne verbeelding eensklaps verduisterd werd door de gedachte: er brandt

een klein lichtje in de roef! Verbeeld u, men is een tijd lang vertrouwelijk met elkaâr geweest in donker, en men ziet elkander dan eensklaps bij een klein lichtje terug; een klein lichtje, dat, daar men in de roef voorovergebogen moet zitten, allerhande nare schaduwen op ons gezigt werpt! Een klein lichtje, mijn grootste natuurlijke afkeer, daar waar gezelligheid zal wonen; — hoe is het mogelijk, om bij een klein lichtje elkander goed in de oogen te zien. Dus, daar moest iets anders op verzonnen worden.

In geen geval dacht ik meer aan de schuit en gaf daarom orde aan de algemeen bekende jufvrouw Mietje, om als de schuit was aangekomen, te zeggen dat wij doorgewandeld waren.

De Koetswagen was te dien tijd nog in zijne volle fleur, en jufvrouw Mietje beviel me dien avond uitstekend, om de behendigheid waarmede de schuit voorbij ging, zonder dat er bij ons binnen iets van bemerkt werd.

De dames schenen zich intusschen nog in 't geheel niet met onze liefde te kunnen contenteren, op te maken uit de massa glaasjes parfait d'amour, die langzamerhand genuttigd werden; wij waren vrolijk en het viel ons niet op dat de tijd zoo schielijk voorbijging. Ongemerkt was het dan ook al half tien geworden, toen Caroline zich eenigzins ongerust begon te maken, over het lang uitblijven van de schuit. Haar vader zou haar in den Haag afhalen, zij wilde dus niet gaarne te laat komen.

Jufvrouw Mietje werd binnen geroepen, en naar de schuit gevraagd, maar gaf natuurlijk met groote verbazing te kennen, dat die reeds lang voorbij was. Lieve hemel! Gusjes! een kneep in mijn arm, en een slokje likeur waren de gevoelige blijken der dames, op het hooren van jufvrouw Mietjes klanken. Mijn voorstel om eene vigilante te laten halen en de dames daarmede naar den Haag te brengen, werd dan ook allerliefst gevonden en een oogenblik daarna was een jongen op weg, met een briefje aan Hesse om zijn naauwste vigilante en Arie op den bok.

Arie, als perfekt koetsier, liet zich met zijn koetsje niet lang wachten, en successivelijk werden de drie dames er ingepakt. Ik geloof dat ieder toen gedaan zou hebben, wat ik deed, namelijk: mede in de koets te gaan, niet waar? Drie dames zoo laat in eene vigilante naar den Haag! Daar kon een ongeluk gebeuren, daar moest een heer bij zijn; maar toen ik ging, kon Louis niet t'huis blijven; en toen Louis er in ging, begreep Mevrouw van der Groef met Oostersch verstand, dat, omdat het wat raar was, dat twee jongelui met drie jonge dames, 's nachts in ééne vigilante waren, zij niets beter kon doen, dan hare 18 jarige dochter met ons mede te geven. Ik heb nooit Oostersch verstand op hooger prijs gesteld, dan op dat oogenblik.

Verbeeld u hoe we zaten, in eene naauwe vigilante met ons zessen in eenen pik donkeren nacht, vrolijk en jong, wij vol amour, en de dames vol parfait d'amour.

Daar werd dan ook wat gestoeid en gekozen!
 Want in het donker ziet niemand het blozen,
 En in 't donker, daar heb ik wel meer op gelet,
 Heeft het stoeijen voor meisjes bijzonder veel pret!

Terwijl we bezig waren met het spelen van Hoekje verwisselen, waartoe zich het rijtuig bijzonder goed prêteerde, vond ik mij naast Carolina geplaatst. Door de naauwte gedrongen, moest ik mijn' arm natuurlijk achter haar rug brengen, en had dit zoodra niet gedaan, of eene warme hand komt met de mijne in aanraking, drukt die teederlijk, en wordt met warmte door mij terug gedrukt. Ik dacht, zoo'n bewijs van liefde geeft mij het regt van.... en ik fluisterde reeds Caro.... of daar stond ze op, en ik hield de hand van Louis vriendschappelijk in de mijne gedrukt: Caro.... roept hij uit, en niemand begrijpt iets van onze buitengemeene sympathie! Louis, die aan de andere kant gezeten had en ik, we hadden beide gedacht de lieve hand van Carolina in de onze te hebben, maar waren, door den donker misleid, bezig geweest elkander zeer fideel pootjes te geven. Sedert dien tijd haat ik alle zachte heeren handjes!

Zoo langzamerhand waren we tot Rijswijk genaderd, en juist op een oogenblik, dat er in ons koetsje niets gesproken werd, hoorden wij eensklaps met een forsche stem roepen: Houd op koetsier, houd op! Die domme Arie houdt op; en direkt daarna verschijnt voor een van de portiersglazen,

een hoofd met witte haren, dat met eene akelige stem vraagt: Carolina, ben jij daar?

Ja papa! snikt Carolina, die terstond haar vader — en aan dat spoedig tranen storten kon ik merken, ook haars vaders hoedanigheden — herkend had.

Het portier wordt open gemaakt, en onze vier dames rukten achtereenvolgens het rijtuig uit, veel warmer dan op 't oogenblik dat ze er in kwamen. Nu moet men weten, ik was geheel in 't donker gekleed, en kon daardoor in het duistere koetsje zoo ligt niet opgemerkt worden. Mijn vriend echter had zich in Oostersche kleuren gestoken; een witachtige overjas, waarover hij een vuurroode cachenez geknoopt had, zoodat Mijnheer Kerby, die dacht, dat dit nog een vijfde dame was, hem heel beleefd vroeg: Jufvrouw zult u er ook niet uitkomen? en onze goede Louis heel verbluft en verlegen over het gekke figuur dat hij maakte, riep (en ge kunt begrijpen hoe hij toen stotterde): Arie, ventre à terre naar de Fransche kast!

Daar gingen wij, en wat moet toen Mijnheer Kerby wel gedacht hebben; hij was aan de schuit gekomen om zijne dochter af te halen, en zich ongerust makende over haar, had hij een rijtuig genomen om naar Delft te rijden, onderweg alle rijtuigen aanroepende om te zien of ze daar in was, en daar vond hij ze, niet alléén, maar met nog drie jonge meisjes, en een Mijnheer zoo raar aangekleed, die zich niet wil laten zien, en aan den

koetsier roept, ventre à terre, naar de Fransche kast te rijden! Wie weet, als hij niet gekomen was, of hij die meisjes ook niet had mede genomen en alsof zijne dochter uit een schrikkelijk coupe-gorge ontsnapt was, drukt hij ze aan zijne borst en vraagt haar — of ze in het andere rijtuig wil stappen?

We waren intusschen tot de Haagsche poort genaderd, en werden daar zeer onvriendelijk opgewacht door den schipper met zijnen knecht, wiens roef ik afgehuurd had. Door hun te bewijzen, dat wij zonder dames waren, en met behulp van de zweep en eenige leugens van Arie, kwamen wij vrij en zaten spoedig onder het genot van een glaasje Punsch, in de zoogenaamde Fransche kast of het Fransch koffijhuis.

Of het nu gewetensangst was, of opgewekte moed door de grogjes, die we verder gebruikt hadden? ik weet het niet; maar wij besloten, niettegenstaande het reeds twaalf uur was, naar de familie Kerby te gaan, en ons te zuiveren van alle kwade vermoedens, die tegen ons opgerezen mogten zijn.

Ons rijtuig bragt ons er henen, en na aangebeld te hebben, presenteerden wij heel deftig onze kaartjes, met verzoek of wij Mijnheer een oogenblik konden te spreken krijgen.

„Willen de Heeren maar binnen komen,” en we kwamen in eene kamer, waar we niet alleen Mijnheer, Mevrouw, Elise, Carolina en Mej. v. d. Groef vonden, maar ook nog tot mijn' schrik eene oude

tante! O die oude tante! Die blikken van zedelijke verachting, die ze op ons wierp, zal ik nimmer vergeten!

Carolina en Emma, die de tranen nog in de oogen stonden, konden zich, toen zij ons zagen, echter niet van lagchen onthouden, bij 't herdenken van wat we gedaan hadden en hoe verlegen wij waren.

Ik begon met mij te verontschuldigen dat ik geene gelegenheid had gehad mij eerder te vertoonen, door den spoed, waarmede de dames uit ons rijtuig waren gegaan en wij weggereden waren, met de schuld te draaijen op den schipper, die vergeten had de dames bij den Koetswagen af te halen, en wij het niet meer dan plicht hadden gevonden de dames zoover te brengen.

Nadat ik alles goed en wel gelogen en tot ons voordeel meende uitgelegd te hebben, riep Mevrouw eensklaps uit: „maar mijn man heeft ook nog een roef moeten betalen,” en als om aan hare dochter te toonen, hoe lief, en hoe veel ze voor haar over hadden, hoorde ik haar zeggen: niet alleen heeft je vader de onkosten van een rijtuig voor je over gehad, maar ook nog van eene roef, waaruit ik voor het eerst begreep, dat liefde en onkosten zeer afhankelijk van elkaâr zijn.

„Wat!” riep ik nu uit, „een roef betaald!” „Die gemeene lage schipper! Denkelyk veel passagiers gehad, en nu veel geld willen profiteren! dat zal ik aangeven, daar laat ik het niet bij blijven!” En, of het vuur, waarmede ik sprak, voor waarheid

getnigde, of dat mijnheer begreep, dat zoo ik het deed, zijne dochter daarin genoemd zoude worden, dat weet ik niet, maar ik werd vriendelijk verzocht zulks volstrekt niet te doen; toen ik dit merkte, wilde ik het om een blijk te geven van mijne opregtheid, met geweld doorzetten, en niet dan met heel veel moeite, scheen ik mij van mijn opzet te laten afbrengen. Dit deed dan ook spoedig veel in ons voordeel veranderen, en zeer joviaal liet de oude heer eene fijne flesch aanrukken, die spoedig door eene tweede gevolgd werd. Hij vertelde ons toen, dat, bij de Haagsche barrière gekomen, zijn rijtuig was aangehouden, en, daar de schipper zeide de dames te herkennen, hij de roef had moeten betalen; en nadat hij ons tegen den volgenden dag te dineren verzocht had, reden wij vol gevoel van eigenwaarde naar Delft terug.

Vier weken na het hierboven verhaalde en terwijl ik aan de geheele vigilante-historie plus Caroline niet meer denk, kom ik s'avonds heel laat bij Louis oploopen. Ik tik, maar krijg geen antwoord. De deur is niet gesloten en daar er binnen gesproken wordt, kan ik niet nalaten een oogenblikje te luisteren, en met onbegrijpelijke verbazing, hoor ik Louis het volgende op eenen woest melancholijken toon opdreunen.

Alleen op mijn' kamer, in weemoed verzonken,
 De kagchel, die brandt niet, de lamp, die gaat uit,
 Sigaren zijn op en de wijn is verschonken,
 Een' dood'lijke stilte, geen enkel geluid.

En zou dan geen sterv'ling die stilte verstoren?
 En wenscht mij niet ééne: de nacht zij u goed!
 Heb ik mij dan óók in een wereld verloren,
 Waar niemand het leven zijns naasten verzoet?

Ach! moet ik mij weder ter nachtrust begeven,
 Zoo, zonder één teeken van liefde en trouw!
 Zoo, zonder één' handdruk van liefde te geven
 Aan haar, die ik lief heb en acht en vertrouw!....

Maar neen, voortaan wil 'k niet meer denken
 Aan studie; niets dat mij meer streelt!
 Één denkbeeld kan mij ruste schenken:
 't Is Carolina's lief'lijk beeld!

En als of die Carolina voor hem staat en hem
 met hare blaauwe oogjes aanstaart, vervolgt hij met
 nog grooter extase:

Lina, waarom zijn die oogen
 Schooner dan het hemelsblauw,
 Nu eens starend dan bewogen,
 Vochtig als de morgendaauw?

Zeg mij, waarom zijn die oogen
 Nu weêr helder, welgemoed,
 Waarom zoo vol alvermogen,
 Zoo vol zachte liefde-gloed?

Zeg! zijn de Engelen hierboven
 Ook als gij zoo goed en schoon?
 Dan kan 'k aan 't geluk gelooven
 Dat ons wacht als 't heerlijkst loon.

Zeg! laat me in die liefde deelen?

Louis 't schijnt je in je kop te schelen?

rijm ik heel prozaïsch, terwijl ik binnen kom, Louis' beide handen pak, en met eene dieproerende stem vraag, „ben je verliefd?”

Louis, denkelijk verschrikt, door mijn onverwachts binnenkomen, werpt een magt van Indische staatsbladen op een paar vol gekladde stukjes papier, presenteert mij een' sigaar en, hetgeen voor mij immer een blijk van Oostersche verlegenheid is geweest: strijkt zich al zijne haren glad.

En 't was waar, hij was verliefd, en wanhopig, en wie zoude er niet wanhopend worden, bij de gedachten: zij, die ik lief heb, draait nu rond in de armen van een ander en vergeet alles in de vol wellust suizelende kringen eener opwekkende wals.

Dat gladstrijken van zijne haren had hem geheel bedaard, en na eenen blik in den spiegel geworpen te hebben, vertelde hij mij, in den vooravond naar Voorburg te zijn geweest, waar hij, gehoord hebbende, dat Carolina dien avond op een casino zou dansen, met een' zijner kennissen naar toe was gesjeesd, niet twijfelende, of twee zoo schoon gerokte heeren zouden zonder moeite geïntroduceerd kunnen worden.

Voorburg is u bekend: Een dorpje, gelegen even ver van den Haag als van Delft, waar de menschen — daar het eene vaste waarheid is, dat een dorp immer iets overneemt van de digtst nabij gelegene stad — het inwendige der Delftenaren, met het uitwendige

der Haagschen hebben overgenomen en dus zoo iets hebben van Delftsche Jaapmaatjes met een Haagsche hopjes lucht.

Ge kunt begrijpen, dat met deze gegevens, waaruit de Voorburgsche aard op te lossen is, onze jongelui bepaald werden afgewezen, en hoe een diep neêrgeslagen gemoed, zich in Oostersche poezie kon uitstorten, zoo als ik ze zoo even bij Louis heb afgeluisterd.

En daar staat Louis, in weemoed voor zich starend.

„Kerel, ge moet me helpen, ik wil haar spreken, ik wil haar zien, ik wil haar zeggen dat ik haar lief heb; je bent de eenigste die ik vertrouw, help me toch, en ik zal op een' ander' maal ook alles voor jou doen!”

Ofschoon ik nu volstrekt niets hechtte of geloofde aan dat eenige vertrouwen en die dankbaarheid op zigt, zoo vond ik het evenwel zoo onaardig niet geroepen te worden, om een middel aan te wijzen, ten einde het eene verliefde hart in het andere te laten loopen.

Ons plannetje was spoedig klaar; volgens ingewonnen berigten zoude Caroline den volgenden dag, met de schuit uit Voorburg naar den Haag vertrekken. Louis en ik, we zouden maken, met de schuit uit Delft aan de tolbrug te wezen, voor dat de Voorburgsche schuit voorbij was gevaren. Wij konden dan weder in die schuit plaats nemen, moesten Caroline daarin vinden, en hadden dan verder gelegenheid om met haar tot aan den Haag mede te varen.

Ook gaf ik Louis den raad, wat ulevellen te koopen. hij kon er dan eenige openen, en in plaats van de deviezen die de suikerbakker er in doet, ze met eenige van zijn eigen maaksel voorzien; ongemerkt kon hij die aan Caroline geven, en uit die deviezen zou ze dan wel zijne liefde voor haar begrijpen.

Louis vond dit alles perfekt en was spoedig vol hoop. Ik verliet hem toen, met belofte den volgenden morgen vroeg bij hem te komen, en zoo iemand één half uur later bij hem ware opgelopen, dan had die een vrolijk gezigt kunnen zien, voorovergebogen over eene tafel vol ulevellen, wit papier en een' fransche dictionnaire!

Al zingende waren Louis en ik den volgenden dag schuitwaarts gegaan. Het was een barre dag in 't begin van December, koud en zéér regenachtig! Louis, vol angstige spanning, dat hij haar zien zoude, presenteerde mij voortdurend ulevellen, zeker om zich te gewennen dit met ongemaaktheid te kunnen doen.

Digt bij de tolbrug gekomen wordt zijne spanning grooter. Eensklaps geeft hij eenen gil; want terwijl wij den hoek omdraaijen, schiet de trekschuit van Voorburg ons van den anderen kant voorbij!

Nu was goede raad duur, en Louis, zonder te weten wat hij doet, zegt tegen den schipper: „vraag eens spoedig aan je confrater, of er in die Voorburgsche schuit ook eene jufvrouw zit?”

De Delftsche schipper begrijpt dit, hij, die an-

ders nooit iets begrijpt! Hij zet zijne beide handen voor den mond, en roept met eene zware stem: „Hei, schipper, zit er ook een jonge dame in de roef?” De schipper knikt van ja; we vliegen de trekschuit uit, loopen als razenden de andere achterop, en zoodra waren we er niet ingestapt of de schipper doet de deurtjes open, en vraagt op de hem eigen landziekigen toon, terwijl hij op Caroline wijst: „Is dat nu de jufvrouw, die mijnheer zoekt?” En daar zat ze; blozende tot haar hals en mogelijk nog verder, maar dat kon ik niet zien; blozende, omdat er nog meer menschen in de roef zaten, want een meisje bloost niet als ze alleen is.

Gelukkig waren de medepassagiers boerinnen, die naar de Haagsche markt gingen, en kenden haar dus niet; ze schenen evenwel het roepen ook gehoord te hebben, zoo als bleek uit de nieuwsgierige blikken, die ze op ons wierpen.

Caroline, zeer boos, deed even als of ze ons niet kende, en scheen er zich niets van te herinneren, wat vroeger in de vigilante gebeurd was.

Louis, erg verlegen, moest zich voortdurend de haren glad strijken. Om hieraan een einde te maken, begon ik wat te hoesten en vroeg: „Louis hebt ge ook nog een' ulevel voor me, ik ben zoo verkouden?”

Daar kwam de zak te voorschijn en, toen ik er een genomen had, moest Louis natuurlijk het overige gezelschap ook presenteeren. De boerinetjes, met een: „zoo iets laat zich niet weigeren”, namen

er volgaarne een' uit den zak van zoo'n netten heer, en toen hij bij Caroline kwam, vroeg hij met eene diep ongelukkige stem: „Caroline, mag ik je ook een' ulevel presenteeren?” Of het was, omdat zij niet dorst te weigeren, om door die boerinnetjes niet voor nuffig aangezien te worden, of dat ze medelijden met Louis gevoelde, weet ik niet, maar naauwelijks stak ze hare hand uit om er een' te nemen, of Louis zeide met eene heel wonderlijke stem: „mag ik er u een paar geven?” steekt zijne hand, waarin hij de zes verliefde ulevellen bewaard had, in den zak, en geeft haar die over alsof hij ze uit den zak nam. Caroline scheen geen trek in 't zuigen te hebben, of misschien was ze ook nog boos, en om dit te toonen, stak zij ze geheel onverschillig bij zich. Nog een paar woordjes werden gewisseld, en wij waren in den Haag, waar Caroline door de meid werd afgehaald, en wij ons heil in de Opera gingen zoeken.

Den volgenden dag kwam Louis met groote haast bij mij oploopen, terwijl hij eenen openen brief in de hand hield, en al roepende: Leest dit! Leest dit; 't is van de pipa! En 't was zoo; het was een brief van den papa, van den ouden Heer Kerby, waarin hij Louis vriendelijk verzocht dien avond eens bij hem te komen, daar hij hem noodwendig moest spreken.

Nu moet men weten wat er met Caroline gebeurd was, en hetgeen ik pas naderhand gehoord heb. Men zal zich die zes verliefde ulevellen

nog herinneren, door Louis aan Caroline gegeven. Welnu, toen zij t'huis gekomen was, werd haar gevraagd of zij zich goed geamuseerd had op het Voorburgsche casino? Zij herinnerde zich hierbij de gekregen ulevellen, en denkende, „ik kon de oude lui ook wel een' ulevel presenteren, ik zeg maar dat ik die in Voorburg gekregen heb,” antwoordde zij direkt: o heel goed, ik heb ook wat voor u medegebragt. Tante wilt u een' ulevel, u ook lieve moeder. De oude Heer kreeg er ook een.

Zoo als gewoonlijk, zijn vele oude vrijsters schrikkelijk ingenomen met uleveldeviezen, in de hoop er of iets dubbelzinnigs of iets omtrent vrijerijen in te vinden; geen wonder dus, dat tante's eerste werk was, het papiertje te openen, en wat las zij daarin met duidelijke letters, en zoo netjes geschreven:

„Mon ange, je vous aime!”

LOUIS HOFER.

Je vous aime, ik 40 jarige oude vrijster, daar nog nooit iemand tegen gezegd heeft: *je vous aime!* Zulk een kwaaddenkend, dus kwaaddoenend, en kwaad gehumeurd wezen, welks liefde vergiftend en doodend is, welks liefde alleen opgewekt wordt, of om te plagen, of uit gewetensangst! Maar neen, 't mannelijk geslacht is zoo boos niet; *je vous aime*, een jongmensch vol levenslust die zoo veel keus heeft, laat op mij het oog vallen; *je vous*

aine! en vol aandoening slikt ze de gansche ulevel in, en wordt purperrood.

En de moeder.....:

„Je vous adore mon ange!”

LOUIS HOFER.

Hoe is het mogelijk! zoude zulk een jongmensch de moeder boven de dochter verkiezen? Zie ik er dan nog zoo goed uit? en met één slaat ze eenen blik op den spiegel om haar gelaat te beschouwen, en ook een op hare dochter om te zien of zij er iets van af weet; maar deze staart met een ongelukkig onschuldig gezigt op de vuil geworden glacé handschoenen, die voor geen' tweeden keer meer dienst kunnen doen.

En de Pipa (een groot dichter), in de hoop van in een' ulevel een Schenkmans deviesje te vinden, om daar natuurlijk de schouders bij op te halen, leest:

„Je vous aime, plus que ma vie!”

LOUIS HOFER.

En de oude Heer begrijpt het. Hij steekt het corpus delicti in de hoogte en roept: „Leest dit!” De tante en de moeder op hetzelfde oogenblik begrijpelijk geworden, en van de grootste vreugde tot de diepste verachting gedaald, steken beide hunne handen in de hoogte, en allen roepen met woedende stemmen tegen Caroline: „Lees dit! lees dit!” O ge ziet ze daar met hun drieën op-

staan, met eene houding vol verontwaardiging, elk met een deviesje in de hand, een' ulevel in den mond, al zuigende uitroepen: „Caroline, lees dit! lees dit!” Ja papa, snikt Caroline weêr, en aan dit tranen storten waren direct weêr de hoedanigheden van het zuigende drietal te herkennen.

Dit nu was de oorzaak van het briefje door mijnheer Kerby aan Louis geschreven.

Louis is er henen gegaan. Toen mijnheer hem vroeg, of hij wezenlijk zooveel van zijne dochter hield, werd hij zoo verlegen, waren zijne haren zoo glad, dat hij haast niets kon zeggen.

Het verdere van deze geschiedenis komt later.

ALEXANDER.

SPELEN.

Somwijlen komt ons een zaak belagchelijk voor, zonder dat we weten waarom, — ja, indien iets inderdaad belagchelijk is, treft het ons zóó oogenblikkelijk, dat we al lagchen voordat onze geest met mogelijkheid tijd kan hebben gehad om eenige oorzaak daarvoor op te merken.

Wilt ge een voorbeeld van hetgeen wij beweerden, lezer? Welnu, wij gelooven in staat te zijn om u-zelf door de voorstelling van een enkel voorwerp aan het lagchen te maken, immers zoo gij niet onbekend zijt in Delft en met den voortgang der Delftsche beschaving, waarvan de omnibus zeker een sprekend bewijs oplevert.

Nu hebt ge al gelagchen, of wij hebben het mis gehad. — En waarom lacht gij met de omnibus? Geeft er rekenschap van zoo gij kunt. Er is immers niets belagchelijks aan. De omnibus is wel wat

klein, maar het Station Delft is ook zoo druk niet. De voerman is toch ook niet belagchelijk; hij zit zoo deftig in gewoon voermanstenuue, dat iemand die onbevooroordeeld is, niet beter denkt of hij heeft al lang een omnibus gereden. En om het paard zult ge toch ook wel niet lagchen; het staat daar zoo ernstig alsof het voor een wezenlijke — ik meen voor een groote omnibus stond; — neen het paard uit te lagchen zou immers laag, op zijn minst onbarmhartig zijn. — Er is dus geen reden om over de omnibus te lagchen.

Maar toch gelooven wij, u eenigzins te kunnen verklaren, welken indruk de omnibus op u gemaakt heeft, waardoor gij moest lagchen: het was de indruk van *Omnibusje-spelen*.

De waarheid hiervan wordt misschien duidelijker, indien gij de moeite wilt nemen, in den loop van den dag tussehenbeiden nog eens op de omnibus te letten. Indien gij toegang hebt op Phoenix, biedt het balkon u een zeer geschikt standpunt aan voor de waarneming. Ga daar zitten een half uur voordat er een trein zal aankomen en houd, terwijl ge uw sigaar rookt en misschien een courant leest, een oog op de omnibus, maar kijk meteen tussehenbeiden eens den kant van de vest op.

Eerst ziet gij de omnibus als een ongebruikt voorwerp staan op het leege stations-plein; misschien komen er al spoedig twee of drie straatjongens bij, die begrijpen dat de trein haast moet komen en, onder het wachten daarop, naar de omnibus gaan

kijken, terwijl ze ook wel weten, dat er nog iets met de omnibus moet gebeuren, voordat de trein aan is. — „Daar komt ie an” roept er een, en nu moet ge uw oogen naar de vest rigten, want daar komt de voerman van de omnibus aan, met het opgetuigde paard voor zich, om de omnibus te gaan gebruiken. Terwijl er een weinig meer leven op het stationsgebouw komt, spant hij in, op zijn wenken geholpen door de jongens, die er naar kijken. Hij is gereed, — en, terwijl een van de jongens in overmaat van hulpvaardigheid het paard vasthoudt, stijgt hij op zijn zetel, de jongen laat los en hij rijdt statig en met een sierlijken draai tot vlak voor het stationsgebouw, juist zoo als een omnibus voor het stationsgebouw behoort te staan. Daar blijft hij wachten en ziet even als gij naar het aankomen van den trein en de bewegingen van de passagiers, zonder evenwel, voor zooveel gij bemerken kunt, aan iemand zijn diensten aan te bieden. Gij ziet alles wat van den trein komt, bestaande in een reiziger in manufacturen, drie soldaten, een leeraar van de akademie en een deftige dame met haar zoontje, de omnibus passeren en spoedig wordt het weêr stil op het plein. Nu geraken het paard en de omnibus weêr in beweging; de omnibus wordt op haar plaats terug gebragt; de voerman daalt van zijn zetel, spant het paard af en, als hij lijdzaam van aard is of zich zelf beheerscht, vloekt hij niet terwijl hij met het paard voor zich uit naar huis gaat, en zegt niet dat het

nooit iets geven zal en dat alles gekheid is. De omnibus staat nu weêr alsof er niets gebeurd was, en ge hebt genoeg gezien om te beoordeelen of ik gelijk had met te zeggen, dat het *omnibusje-spelen* op de lachspieren werkt.

Over het geheel werkt het op de lachspieren, wanneer gij het een of ander ziet *spelen*, door iemand die daarmee in allen ernst bezig is.

Ge hebt immers wel eens Studentje zien spelen. Let anders op dat heertje, dat zoo kippig door zijn bril kijkt, met zijn chicare pet, zijn kort jasje en naauwe broek, dat daar met zijn stokje zwaaijende over het akademie-plein huppelt. Is het niet een vermakelijk gezigt? En als gij zijn Studenten-taal en zijn heldhaftig vloeken hoort, zult gij u niet verwonderen, dat die lange Student, van het derde of vierde jaar waarschijnlijk, eens even naar hem kijkt en glimlacht. Niet zelden is er gelegenheid om een heel klubje tegelijk te zien studentje-spelen, en dan moet men somtijds zeggen, dat zij het vrij natuurlijk doen. Zij vergenoegen zich niet met onschuldige heldendaden, als daar zijn: bellen afdraaijen, standjes hebben met de nacht-policie, de groenen te „donderen”, onbarmhartige strengheid jegens de hospita, de professoren en leeraren voor vrij knap te houden, enz. — Neen, zelfs ondeugden, waarover wel wezenlijke studenten opregt berouw hebben gehad, bootsen zij wel eens na, alleen maar uit aardigheid, om het spel natuurlijk te spelen.

Het soldaatje spelen en officiertje spelen is almede

niet onaardig om te zien. Soms komt het inderdaad de werkelijkheid vrij nabij, zooals bij de manoeuvres op de vlakte van Waasdorp, de inneming van Wassenaar of wanneer een tweede luitenant tegen een ander zegt, dat hij in zijn eer is aangetast, en op het punt staat om hem uit te dagen.

We zouden misschien nog spelletjes van een anderen en meer ernstigen aard kunnen noemen, maar wij meenen, dat de lezer, die ze wil zien spelen, daartoe zelf genoeg in de gelegenheid is. Laten wij ons echter wachten, niet alles wat klein en nederig is tot ons vermaak voor spelen aan te zien. Neen, daar is een kinderlijk leven, dat, even als het spelen der kinderen, een natuurlijk leven is. Ook behoeven wij niet al die spelletjes geheel te veroordeelen, want er zijn ook onschuldige onder en zij worden soms gespeeld door de zulken, wier leeftijd het spelen nog schijnt mede te brengen.

Indien wij schrijvertje gespeeld hebben, hopen wij dat de welwillende lezer ons spel tot die laatste soort zal willen rekenen.

C.

LA SOLITUDE.

RÊVERIE.

1.

Souvent, lorsque le soir sur son char de ténèbres
Descend dans le vallon,
Qu'en déroulant les plis de ses ailes funèbres
Il voile l'horizon.

2.

Que tout à l'alentour se plonge en silence,
Que la lune s'enfuit de son char vapoureux;
Et que le firmament où nul astre s'élance,
N'est qu'un temple désert dont on éteint les feux.

3.

Tout se tait; mais les flots de l'onde harmonieuse,
Frôlent les roseaux de leurs bords.
Le vent du soir redit aux branches de l'Yeuze
Les plus mystérieux accords.

4.

Tout semble revêtir un voile de mystère,
 On entend plein d'effroi des accents inconnus.
 Tout objet se drapant dans une ombre légère,
 Ne présente à nos yeux que des aspects confus.

5.

C'est l'heure où la pensée erre à travers l'espace
 Comme un rapide éclair,
 Dont le brillant sillon ne laisse point de trace
 Dans les plaines de l'air.

6.

C'est l'heure où l'âme ardente et forte et vigoureuse
 S'élance hardiment sur ses ailes de feu;
 Et pénètre en tremblant la sphère lumineuse
 Où siège en toute gloire la majesté de Dieu.

7.

Mais c'est l'heure surtout où dans le cœur de l'homme,
 Le plus noble élan fait jour,
 Le plus céleste instinct, ce feu qui le consume,
 Ce feu, qu'on a nommé l'amour.

8.

Alors, alors surtout qu'il est doux à notre âme
 De sentir une autre âme avec elle trembler,
 Sentir qu'un autre feu se marie à sa flamme,
 Sentir au même souffle un autre frissonner.

9.

Trouver un doux écho pour les chants de la corde
 Qui vibre dans son cœur,
 Et verser dans son sein de l'amour qui déborde,
 Les élans de bonheur.

10.

Lui dire ses douleurs, lui confier ses larmes,
 Dévoiler les chagrins cachés avec efforts.
 Et chercher sur son cœur au milieu des alarmes,
 Un refuge assuré contre les coups du sort

11.

Mais malheur à celui qui doit passer sa vie
 Perdu dans son isolement,
 Dont jamais un autre homme en ami se soucie,
 Qui reste seul à son tourment.

12.

Jamais un autre front vers le sien ne s'abaisse;
 Jamais un doux regard ne vient lire en ses yeux;
 Jamais une autre main dans la sienne se presse
 Et nul ne vient sécher ses pleurs si douloureux.

13.

Un monde indifférent le heurte et le repousse
 Comme la foule un mendiant.
 Et nul ne vient lui dire une parole douce,
 Pareille au baume consolant.

14.

Il erre tristement: ses pas, privés d'un guide,
 Parcourent au hasard les rives de la cité,
 Mais partout son regard n'aperçoit que le vide....
 Qu'importent les palais à son cœur ulcéré!

15.

Qu'importent les beautés dont la nature entière
 Se rêve aux jours du printemps!
 Il ne voit que l'épine où la rose légère
 Se berce sur l'aile des vents.

16.

Qu'importe qu'un beau jour va luire avec l'aurore,
 Lui, qui n'est point aimé, qu'attendrait-il du jour?
 Qu'attendrait-il? Si non qu'on le repousse encore,
 Si non que l'égoïsme insulte à son amour.

17.

Si non qu'on le méprise et que d'hypocrisie
 On traite son dévouement,
 Si non qu'un jour de plus dans les jours de sa vie
 Ajoute encore à son tourment.

18.

Et le soir lentement son front sur sa poitrine
 S'abaisse sans espoir,
 Et l'ombre envahissant la plaine et la colline
 Nourrit son désespoir.

19.

Point de mère l'attend avec impatience,
Pour déposer du soir le baiser sur son front;
Point de père l'attend, dont il est l'espérance,
Qui bénisse en son fils la gloire de son nom.

20.

Il retourne pourtant au foyer solitaire,
Où, tout n'offrant à lui que de vastes déserts,
Il maudira le jour qu'il a vu la lumière,
Il maudira ses jours, qu'il compte par revers.

DOULEUR ET ESPOIR.

1.

Que je souffre mon Dieu, quand ma triste pensée
Monte et remonte encore sur le fleuve des ans.
Et quand sans le vouloir la tristesse passée
Saisit encore mon coeur et presse encore mes flancs.

2.

Que je souffre mon Dieu! sur le seuil de la vie,
Sur mon front la douleur imprima son cachet;
Dès l'aube de mes jours, une mère chérie
Craignit pour moi la mort et son affreux regret.

3.

Je pleurais gémissant et des cris de détresse
De tout homme et de moi furent les premiers cris,
Mais l'amour maternel protégeait ma faiblesse,
Comme l'oiseau des champs veille sur ses petits.

4.

An milieu de l'orage il les couvre de l'aile,
 Et son moelleux duvet les préserve du froid,
 Par mille tendres soins son amour se révèle,
 Et le moindre danger éveille son effroi.

5.

Plusieurs fois, m'a-t-on dit, sur ma petite couche,
 La mort avait plané pour menacer mes jours,
 Et prête à recueillir le souffle sur ma bouche....
 Mais la mère priait pour l'enfant, ses amours!

6.

Oh! que ne suis-je mort aux jours de mon enfance,
 Où je ne connaissais que l'amour maternel,
 J'aurais voulu mourir, mourir quand l'espérance
 Dorait de feux vermeils mes jours comme un beau ciel.

7.

Je n'aurais point senti ce que sont les alarmes,
 Et mes yeux sauraient-ils ce que c'est que pleurer?
 Je n'aurais point goûté l'amertume des larmes,
 Je n'aurais rien connu, qu'il fallait regretter.

8.

Mon coeur rempli d'amour eut-il connu le vide,
 Qu'y fait le fer cruel de la déception?
 Chaque an creusa sur mon front une ride?
 Chaque jour m'aurait-il frustré d'une illusion?

9.

Maintenant chaque pas se marque d'une larme,
 Oui, tout semble s'unir pour me briser le coeur,
 Plus rien qui me sourit, plus d'objet qui me charme,
 Et l'aspect d'une fleur augmente ma douleur.

10.

Oh ! je souffre mon Dieu ! quand ma triste pensée
 Monte et remonte encore sur le fleuve des ans,
 Et quand sans le vouloir la tristesse passée
 Saisit encore mon coeur et presse encore mes flancs.

11.

Plus d'espoir ! le bonheur s'est enfui de ma vie....
 J'avais un coeur brulant, ne vivant que d'amour,
 J'aimais.... et je rêvais des jours dignes d'envie,
 J'aimais.... il me semblait vivre depuis ce jour.

12.

Insensé que j'étais ! Ah ! l'amour c'est la vie :
 Non ! aimer c'est mourir !... Non ! l'amour c'est la mort !
 L'amour est le seul bien qu'à personne j'envie,
 C'est le plus triste arrêt que tient l'urne du sort.

13.

Le poison contenu dans la coupe dorée
 C'est l'aspic se cachant sous l'herbe et sous la fleur,
 C'est l'arbre du désert dont l'ombre empoisonnée
 Donne au lieu du repos la mort au voyageur.

14.

Et j'ignorai que tout pendant les jours de l'homme
 Se réduit au seul mot, au mot déception !
 Déception ! écho que toute heure vous nomme,
 Arrêt, qui vous ravit toute consolation.

15.

Hélas ! j'aimais ! jamais flamme ne fut plus pure
 J'aimais ! hélas mon coeur fut brisé, fut trahi !
 Mon amour méprisé comme une chose impure,
 Et pour comble de malheur, ce fut par un ami.

16.

Que me reste-il donc pour regretter la vie !
 J'aspire à m'éclairer au funèbre flambeau....
 Mort !.... c'est toi maintenant, ton sommeil que j'envie,
 Oh ! viens et que mon coeur se repose au tombeau.

17.

Mais non ! pardon mon Dieu ! pardon pour ma faiblesse,
 Pardon de murmurer contre ta volonté :
 Je compte aussi des jours où la plus pure ivresse
 Témoigne que tout homme a droit à ta bonté.

18.

Sur le rude chemin que je parcours sur terre
 Je pus cueillir encore une bien belle fleur,
 Fleur au parfum suave, au baume salubre,
 Fleur qui guérit les plaies frappées par la douleur.

Cette fleur, l'espoir de ma vie,
Adoucit mes cuisants regrets;
Par elle seule digne d'envie,
Je ne la laisserai jamais!
Rien ne peut l'ôter à mon âme,
Rien! c'est l'aliment de sa flamme,
Par elle la terre est un ciel!
L'or ne brille point autour d'elle,
Mais le plus doux parfum révèle
La fleur de l'amour fraternel.

DIERIKS.

„Zeg, ziet ge daar dat meisje, aan den overkant van de gracht? Laat ons wat langzaam loopen, ze gaat de trapjesbrug over; dan komen wij ze tegen, en dan moet ge eens opletten, wat een allerliefst gezigtje en figuurtje ze heeft.”

Zoo sprak ik tot twee mijner kennissen. We hadden zamen gegeten en zouden een wandeling naar den Haag doen. De een was een aristocratisch Ingenieur, Jonkheer Jan, vol geleerdheid maar zonder het minste vernuft, en die nog jaren lang donateur aan de Delftsche Akademie kon blijven; de ander een ambtenaar 2^e klasse, ook al een blokkert, maar daarbij een goedgehartige kerel, wiens grootste zorg het was, goed gekleed en gecoiffeerd te gaan, met een mengelmoes van kleuren aan het lijf, en een favoriet van de Haagsche modistes.

Het deed mij waarachtig goed, te zien hoe ze

keken, toen het juffertje ons tegen kwam. Ze keek ons zoo vertrouwelijk aan, even alsof ze ons kende, niet met oogen als van eene uitgeleerde coquette, maar alsof het niet meer dan natuurlijk was, dat menschen elkander zoo aankeken.

„Wat een lieve meid!” riep Jan. „Was dat eene freule, ik zou haar mijn hof willen maken.”

Ik geloof, dat het lieve kind het nog hooren kon, zoo luid had hij gesproken; maar ik wist het, zij gevoelde zich te gelukkig in haren stand, dan dat ze ooit wenschen zou, dien voor eenen hooger en te ruilen.

„Nou, ik zoudt willen, dat ik dat vrouw getrouwd hebt, ieder zou me gezien hebben, waar heeft hij gewoond? Hier te Delft?” riep Charles in éenen adem uit, in zijn gebroken Hollandsch.

„Kerel, maak je maar geen illusies, ze is al lang weg — al getrouwd — al twee kinderen.”

„Met wat? vroeg Charles.”

„Met een zekere Dieriks in den Haag.”

„Wat!” riep Jan. „Met dien ploert van een tabaksverkooper!”

„Waarachtig, dacht ik het niet? al weêr dat woord ploert. Geloof me toch, zoo als *ik* ploerten beschouw, dan houd ik u voor honderdmaal meer ploert dan hij. 't Is iemand, dien ik altijd zal achten, en die, in zijn stand, meer geacht is, dan gij het mogelijk ooit zult worden; en toch kunt gij hem, volgens uwe gevoelens, nimmer ploert noemen, want hij was, — juist hetgeen gij nu zijt, — student aan de Akademie te Delft.”

Jan sprak geen woord, sloeg het hoofd in den nek en liet zijne blikken over de schoorsteenen van Delft gaan, met een air, alsof het hem niet de minste moeite waard was, een oogenblik over het woord ploert na te denken.

Nu zult ge mogelijk zeggen: Jan is pedant; neen volstrekt niet. Ik wil het kind bij zijn waren naam noemen; — ik wil het betere woord gebruiken: Jan was verlegen — Jan wist zich niet te houden. Hij gevoelde zijn ongelijk, maar durfde er niet voor uit te komen. Er zat nog schaamte in, maar hij durfde het niet te toonen; hij was verlegen met zijne houding en met zijn gelaat, en dit gaf hem eene onnatuurlijke, trotsche houding. Ziedaar wat men dikwijls pedanterie noemt.

„Maar” zei ik. „Wil ik je zeggen, wie die ploert is, wil ik je zeggen, hoe hij gelukkig is geworden?”

En nu ging ik hun een verhaal doen van het leven van Dieriks, zooals dat mij bekend was.

Wilt gij, lezer! die geschiedenis kennen, welnu ik zal trachten ze u op het papier weêr te geven, uitvoeriger dan het mij, op onze wandeling, mogelijk was haar meê te deelen.

O, kon ik het doen in schoone en boeiende woorden, die tot het hart spraken, zeker zoudt gij met mij eenige sympathie gevoelen voor hem, die zoo ten onregte „ploert” werd genoemd.

Als zoo velen, kwam ook Dieriks hier aan de Akademie, vol lust tot de studie, maar ook met allerhande idealen van het „student zijn” — vol lust om zich zelven te vormen, maar niet om gevormd, of, gelijk zoo dikwijls geschiedt, misvormd te worden.

Reeds vroeg had hij zijne ouders verloren. Onder voogdijschap gekomen van eenen oom, die hem altijd veel vrijheid in denken en handelen gelaten had, was hij geen kind gebleven, was het hem niet, als zoo velen, belet geworden zich tot man te vormen.

Altijd had hij lust gehad in wis- en natuurkunde. In zijne prille jeugd toch had hij veel liefhebberij in het bouwen van kaartenhuisjes en peuterde aan alle uurwerken. Wat was dus beter, dan hem naar Delft te zenden. Daar kon hij natuurkunde beoefenen zooveel hij wilde, daar kon hij theoreticus en practicus worden, daar kon ook hij, zooals immers allen, eindexamen doen. Hij zou zich goed gedragen, hij zou niet behooren tot dat klein getal, dat aan de Akademie kwam en niet voldeed aan hunne roeping.

Arme ouders! arme voogd! Wist ge dan niet dat die heel weinige uitzonderingen 50% beliepen? — Wist ge dan niet, dat zij, die werken uit lust tot studie, die werken met genot, die werken met ambitie, omdat ze genoeg in hunne studie hebben, bijna niet te vinden zijn?

Maar ge weet het niet, ge kondt het misschien niet weten, en daarom is het u te vergeven.

Maar niet is het u te vergeven dat, zoodra ge merktet, dat de lust tot studie minder begon te worden, gij geen onderzoek deedt naar de oorzaken van die verslapping. Niet is het u te vergeven, ouders en voogden! dat ge uwe kinderen of pupillen beschouwt, als met denkbeelden van uwen leeftijd vervuld. Van hen kunt ge toch niet verwachten, dat ze de toekomst met angst te gemoet zien — van hen kunt ge toch niet vergen, dat ze zich reeds voorstellen, vrouw en kinderen te hebben, die roepen: brood! brood! ik heb zoo'n honger.

Neen — over vier jaar doet hij eindexamen, dan kan hij spoedig een postje verwachten, en leven volgens den stand, waarin hij geboren is.

De arme jongen had weinig fortuin. Hij moest dus studeren om den kost te verdienen, en begreep dat eerst, toen hij het niet meer kon.

Dieriks was 18 jaar oud, toen hij aan de Akademie kwam. Den eersten tijd ging het vrij goed. Niet van vlugheid ontbloot, en op school reeds verder geweest zijnde dan noodig was om toegelaten te worden, deed hij een zeer goed examen, en behoefde niet alle colleges bij te wonen.

Nu kon hij uitgaan en den student uithangen. Vrij! ik ben vrij! riep hij, en ik wil die vrijheid genieten. Paardrijden, rollen, geen colleges houden en toch goede examens doen, — dat was me een leventje, dat beviel hem. Dwaas die hij was, om daar zijn genot in te zoeken, — om daar zijne vrijheid voor te gebruiken!

Die goede examens hielden spoedig op, en Dieriks moest colleges houden. Ge kunt begrijpen, hoe dit ging. Gewend 's avonds laat naar bed te gaan, en niet sterk van gestel zijnde, bleef Mijnheer 's morgens tot 9 à 10 ure in zijn bed liggen. Lusteloos en in het minst niet gestemd om te studeren, ging hem alles moeilijk af. En toch, het eerste jaar werd doorgesukkeld en Dieriks kon, ofschoon zeer slecht er voor berekend, met het overdoen van een paar examens, in het tweede overgaan.

De vacantie was geëindigd en Dieriks zat in het tweede studiejaar.

Het tweede studiejaar! Met dat woord gaan zoo vele droevige herinneringen gepaard. Het tweede studiejaar, dat verschrikkelijke struikelblok voor de studerende jongelingschap te Delft. Met wat een bang hart wordt het in het eerste jaar beschouwd, hoe weinigen brengen het tot een goed einde — en voor hoe velen is het de oorzaak geweest van niet verder door te studeren!

Dieriks zou u kunnen zeggen wat hiervan de reden was, want ook hij werd een der slagtoffers van dat lot, dat zoovelen trof.

Vol goede voornemens begon hij. „Het eerste jaar heb ik niets uitgevoerd, maar nu zal het beter gaan.” En hij bouwde zich luchtkasteelen van het ver te brengen in zijne nog altijd geliefkoosde studie, de natuurkunde.

Ja, het waren luchtkasteelen, opgewekt door de koesterende stralen eener vriendelijke zon, die de

goede voornemens in zijn gemoed had doen ontkiemen, — luchtkasteelen, waar ligte wolken met spoed voorbij trokken.

Maar al die wolken werden langzamerhand al dikker en donkerder, en gingen niet voorbij zonder eenen anderen en minder schoonen vorm aan zijne luchtkasteelen te geven. Al menigvuldiger en donkerder werden ze, totdat al die schoone vooruitzigten en plannen ruines werden, die nooit meer waren op te bouwen.

Maar toen, — en dat was zijn geluk — gaf hij niet alle hoop verloren; toen begreep hij dat het niet noodig was in luchtkasteelen te wonen — toen begreep hij, dat hoe vol spleten zijne ruines ook mogten zijn, de zon des te meer gelegenheid had, daar binnen te dringen, en weder riep hij: „Vrij, ik ben vrij, en wil die vrijheid genieten!”

Verplaats u met mij op de kamer van Dieriks. 't Is Maart. Ge ziet hem daar zitten, met een kort pijpje in den mond, en een stapel boeken voor zich, voorover gebogen over eene lei, waarop een groot spinneweb — ik geloof, dat het eene wiskunstige figuur moet voorstellen.

't Is regt huisselijk en stil. Het theewater zingt, doch voor het overige stoort niets de stilte. Zijn hond slaapt en heel Delft slaapt. Dieriks slaapt ook.

Ja, de arme jongen was het nog zoo weinig gewend, goed door te werken; hij was om zeven uur

begonnen, en wilde het een en ander nazien, waarmee hij niet op de hoogte was. Eerst scheikunde, toen wiskunde, toen Engelsch, toen — neen, toen gaf hij er verder den brui van, en begon na te denken over zijnen tegenwoordigen toestand, over hetgeen er van hem worden kon en hetgeen hij wilde worden. Langzamerhand kwam er een kalme trek over zijn gelaat, nu en dan zelfs een klein lachje. 't Was zeker, dat hij in zoete herinneringen leefde, en met deze herinneringen inslapende, vinden wij Dieriks in zijne kamer zitten.

Maar ik wil eenigen tijd met u terug gaan en u inwijden in de droomen, die Dieriks op 't oogenblik bezighouden.

Toen Dieriks het tweede jaar intrad, was zijn vast plan hard te werken en de colleges bij te houden. Maar hoe moest dat gaan met iemand, die de laatste zes maanden bijna niets uitgevoerd en slechts genoegens nagejaagd had.

Niet, dat hij geen lust had in de studie, — neen: maar al die verschillende vakken, al die verschillende colleges elken dag te behandelen en bij te houden, dat kon hij niet. Hij wilde zoo gaarne nu en dan eens uitvieren, naar de opera, een paar dagen aan den rol gaan, en had dan geen tijd meer om al die vakken goed bij te werken, en behoorlijk examen te doen.

Wartoe dienen die examens? Waarom moet hier elk in een bepaalden tijd zijn werk doen? Hebben wij dan allen denzelfden lust en dezelfde krachten?

Zijn wij dan allen even vlug, dat men van ons allen in denzelfden tijd evenveel verwacht? — „Neen, dat kan niet!” riep Dieriks uit en sloeg een paar maandexamens over.

Maar toen — ja toen kon hij het niet meer inhalen. Wel in een of twee vakken had hij het kunnen doen, maar niet in 10 à 12 te gelijk. Toen werd hem dan ook gezegd, dat, zoo hij geen examens deed, hij moest blijven zitten, en nu was het te laat.

„Waarom mij dus nog langer geplaagd? Nu kan ik weêr laat opblijven en laat opstaan, nu heb ik weêr niets te doen. — En op nieuw begon Dieriks te leven als in zijn eerste jaar.

Doch nu gebeurde er iets, dat eene groote omkeering in zijne levensrigting ten gevolge had, en dat waarschijnlijk ook de oorzaak was van die vernieuwde, hoewel wanhopige poging, om hetgeen hij in zijne studiën ten achteren was geraakt, nog in te halen.

Op eenen helderen ochtend in het begin van April, eenige dagen voor den tijd, waarop wij den lezer zoo even bij Dieriks hebben binnen geleid, deed hij iets, geheel tegenstrijdig met zijne natuur. Hij stond om zes uur op en vond het een genot, ongekleet uit zijn raam liggende, te turen naar de verschillende meisjes, die water en vuur aan den overkant van de gracht kwamen halen.

Eensklaps werd zijn oog van die kleine voetjes, die uit de korte morgenrokjes te voorschijn kwamen,

afgetrokken naar een huisje tegenover hem, dat hij tot nu toe weinig met zijne opmerkzaamheid ver-eerd had. Het was twee verdiepingen hoog, en kenmerkte zich door het buitengewone zwak van vele Delftenaren, — hermetische sluiting, hordjes en spionnetjes, zoo geplaatst, dat ze waarlijk hunnen naam eer aan deden, daar men er meê kon zien tot in de kamer van de naaste bureu.

Nimmer had hij een levend wezen achter die hordjes kunnen onderscheiden. Nooit had hij iemand die deur uit- of in zien gaan, die zijne attentie had getrokken. Ge kunt u dus met mij zijne verwondering voorstellen, toen hij ook uit dit huisje een allerliefst meisje zag komen, eenigzins bleek van kleur, in een dood eenvoudig morgen-japonnetje, maar zoo net, zoo gracieus, met zoo'n blinkend theestoofje en waterketeltje, dat zijne eerst gedachte was, het lieve kind de behulpzame hand te bieden en de tweede om het niet te doen omdat hij on-gekleed was.

Een broek en jas aangetrokken, de gracht om-geloopt, en Dieriks had het geluk zijn onbekend buurmeisje nog een zedigen morgengroet toe te wenschen. Of ze hem nu ook goeden morgen had gewenscht met hare liefelijke, zachte stem; of ze hem had aangekeken met hare vertrouwelijke, groote oogen, — hoe, ik weet het niet, — maar Dieriks stond nog wel 10 minuten naar de gesloten deur te kijken, waarachter het meisje verdwenen was. Hij zou er mogelijk nog staan, ware het niet,

dat hij in zijne mijmeringen gestoord werd, door het gesprek van twee mandemakers, die voor het eerst van hun leven een student 's morgens om half zeven nuchter op straat zagen.

Niemand kon het begrijpen hoe het kwam, dat Dieriks elken morgen tegen 7 uur vrolijk en opgeruimd de straten van Delft doorwandelde, met een lange pijp en op zijn pantoffels, alsof het altijd zijn lust en leven was geweest vroeg op te staan. Was het liefde, was het achting, die Dieriks voor zijne wekster had opgevat? Stond hij daarom zoo vroeg op, om haar water en vuur te zien halen? Maar hoe kwam het dan, dat hij haar zoo zelden dorst te gemoet komen? Hoe kwam het, dat hij, die alles durfde, geen moed genoeg had, het lieve kind aan te spreken?

Ja! het was de eerste kiem van liefde, die hij voor het meisje had opgevat. Eene liefde, die den anders zoo moedigen Dieriks verlegen en timide maakte, eene liefde, die elken dag in kracht won, maar die hij niet wist te voldoen.

Over dit meisje, over deze liefde was het, dat Dieriks droomde, en het moest een liefelijke en hoopvolle droom wezen, want hij deed Dieriks het besluit nemen om, het mogt kosten wat het wilde, haar te kennen, met wie zijn hart en gedachten vervuld waren.

Den volgenden avond, — 't was reeds donker — ging Dieriks, netjes gekleed, en met een grooten

stok gewapend, den overkant van de gracht langs. Aan het huis gekomen, waarheen zijne blikken den laatsten tijd steeds waren gerigt, keek hij eerst angstig rond, nam toen zijnen stok, en sloeg, met eene ongeloofelijke kwaadwilligheid, een der ruiten in.

Dadelijk belde hij aan, en behoefde op opendoen niet lang te wachten, — want de meid, op het leven toegeschoten, wilde zien, welke gemeene student het geweest was, die de boosheid had gehad, een glas van haar jufvrouw stuk te slaan.

„Meisje, is de jufvrouw t'huis?” en Dieriks stopte haar drie pop in de hand, om daar zoo spoedig mogelijk het glas voor te laten maken.

Voor dat de meid nog antwoord kon geven, kwam er eene stem uit de voorkamer. „Wil mijnheer maar binnen komen?” op eenen langzamen, teemerigen, maar eenigzins scherpen toon uitgesproken, en Dieriks stond, in een net maar flauw verlicht kamertje, bewoond door eene oude dame, die hem van over haren bril met half toegeknepen oogen zat aan te staren.

„Mevrouw, zoo even hier voorbij gaande, had ik het ongeluk een glas te breken, het was niet met voordacht; mijn stok vloog mij uit de hand juist hier in de glazen; ik hoop dat u het niet kwalijk zult nemen, ik ben uw overbuur, en daarom ben ik maar zoo vrij geweest binnen te komen, om u zelf te vertellen, hoe het toegegaan is. Het zou mij zeer spijten, zoo u er van geschrokken waart;

ik ben er zelf van geschrokken", en hierbij begon Dieriks zoo te beven, alsof hij niet goed meer kon blijven staan.

„Betje, geef mijneheer eenen stoel."

„Ja, Tante" en Dieriks was overgelukkig, toen hij, bij het aannemen, als bij toeval, hare lieve, kleine hand aanraakte, een handje, dat wel wat rood en ruw was geworden door het werk, waarvoor het niet scheen geschapen te zijn, maar hem als die van eene lieve zuster toescheen. Betje kleurde sterk, want ze had met een' takt, die alleen aan gevoelige vrouwen eigen is, direkt begrepen, waarom Dieriks binnen was gekomen.

Dieriks, als een echt diplomaat, scheen slechts oogen en ooren voor de Tante te hebben, maar sloeg nu en dan, bij het een of ander woord, eenen blik op het nichtje, zóó verliefd, zóó schwärmerisch, dat het lieve kind vertrouwen in hem begon te krijgen, en hem begon aan te kijken met oogen als wilden die zeggen: „O, het doet mij zoo goed, als iemand mij met vriendelijkheid en liefde aanziet."

Het woord mevrouw had eenen ongelooflijken invloed op de Tante gemaakt. Dieriks wist zoo mooi te praten, wist de Tante zoo aan het babbelen te krijgen, dat zij langzamerhand vertrouwelijk jegens hem begon te worden, en zich uitliet, dat het een harer grootste genoegens zou zijn, eens naar Krosso te gaan, die nog eene laatste voorstelling te Delft zoude geven. Zij had zooveel gehoord van de schoone vormen en spierwerkingen dezer kunstenaars. Bijna

alle Delftsche schoonen, die zich anders zoo stijf hielden, hadden de toeren van Krosso en zijne kunstbroeders bewonderd, en hadden er haar zoo-veel van verteld, dat Tante er zeker naar toe zou zijn gegaan, ware het niet, dat zij geen cavalier had, en het te veel geld kostte.

Nu was Dieriks gekomen waar hij wezen wilde. Hij kon haar eene dienst bewijzen, en zou zich daardoor den weg banen, om haar van tijd tot tijd eene visite te maken.

Hij wist Tante met zeer kiesche middelen over te halen, om met hem en op zijne kosten naar Krosso te gaan. Hij zou haar met eene vigilante komen afhalen en ook zoo weêr thuis bezorgen. Het nichtje mogt niet meêgaan, iets dat Dieriks veel genoeg deed, daar hij zich niet gaarne met haar in 't publiek wilde vertoonen, om geene gissingen op te wekken, wie die Tante was, en waarom hij er zich zoo meê occupeerde. Hij had vele vrienden, niemand had die dame ooit gezien en hij kon hun dus gerust zeggen, dat het iemand van zijne familie was.

Wij willen de Tante en Dieriks een oogenblik verlaten, om ons bezig te houden met het lieve Betje, die, gedurende de visite van Dieriks, als niet bestaande werd aangemerkt, en toch eene der hoofdpersonen van onze geschiedenis moet voorstellen.

Betje was het eenige kind van welgestelde burgerouders, die het ruim genoeg hadden om hunne

lieveling alles te laten leeren, wat háár leven en dat van hem, waarmêe zij eenmaal zou omgaan, aangenaam kon maken. Haar vader, als schrijver op eene fabriek werkzaam, was meestal niet thuis, zoodat Betje zich onwillekeurig met geheel haar hart aan hare moeder hechtte, — eene moeder, die haar kind bedierf, door haar alleen te laten gevoelen, wat liefde was, zonder haar ooit de onaangename zijde van het leven aan te toonen. Dat jonge hartje, gevormd door liefde, ademde niets anders dan liefde. Zij kende geen haat. Toonde iemand haar liefde, zij zou alles voor hem over hebben. Het was haar eene behoefte geworden, dat een ieder, die haar kende, haar zoo lief had, als zij iedereen lief had.

Dat gelukkige huishouden werd spoedig uit elkander gerukt, door den plotselingen dood van haren vader, die, gelijk zoo dikwerf gebeurt, evenmin aan sparen als aan sterven gedacht had, en bijgevolg bitter weinig naliet. Wel zouden Betje en hare moeder geene armoede te gemoet gaan, maar zij moesten zich gaan verminderen en behelpen. Gebrek zou er wel niet komen, maar haar kind niet meer al die gerijfelikheden en genoegens te kunnen bezorgen, waaraan zij zoozeer gewend was, dat deed het hart van Betjes moeder te zeer aan, dat bracht haar aan 't tobben en spoedig, — al te spoedig, volgde zij haren echtgenoot in het graf.

Daar stond Betje geheel verlaten, verlaten van hen, die zij zoo innig lief had, van hen, die er

hun geluk in gezocht hadden, haar gelukkig te maken.

Wie zou zich nu harer aantrekken, wie haar zoo liefhebben, als ze dat behoefde? Had zij dan niemand onder hare betrekkingen, die haar tot tweede moeder kon verstrekken? Ja, eene oude tante nam het kind uit barmhartigheid tot zich, — eene oude, nooit getrouwde tante, die voor haar geld eene lijfrente gekocht had, en haar leven doorbragt met gehuichelden godsdienstzin ten toon te spreiden, koffij te drinken, het geld, dat zij overhield, te versnoepen, en te schelden op al wat man en getrouwd was, op al wat jong was en nog eens trouwen kon, — een oude bladerlooze boom, die geene vruchten meer voortbrengt, maar zich met verschrikkelijke diepe wortels in de aarde gehecht heeft, en alle goede sappen zoekt op te slorpen van de jonge planten, die in zijne nabijheid groeijen.

Dáár kwam Betje in huis, dáár kwam ze als kind, als dienstmeid, als doelwit voor de boosaardigheid harer tante. Wat moest ze het dikwijls hooren en voelen, dat ze het genadebrood at. O, de liefde harer ouders had zulke diepe wortels in haar hart geschoten, dat de boosheid en liefdeloosheid harer tante haar diep ongelukkig maakten, te meer ongelukkig, daar zij zich tot niemand kon wenden, en alles geduldig moest verdragen, zonder ooit haar verdriet voor iemand anders te kunnen uitstorten.

Vier jaren had ze reeds bij hare tante doorgebracht, vóór dat Dieriks haar had opgemerkt, —

vier jaren reeds dat ongelukkige leven geleid, — altijd even geduldig, altijd even droevig.

O, zoo ge haar eens had zien zitten, zooals het Dieriks dikwijls gebeurde, met die schoone, blaauwe oogen op u gevestigd, vertrouwelijk kijkende; maar met toch iets droefgeestigs, toch iets troostzoekends in die blikken, die zij op u sloeg, — oogen, die ge uren lang kondt aanzien zonder dat het u vermoeide, die ge, als ge ze ééns gezien hadt, overal zoudt hebben opgezocht, om ze weêr te ontmoeten, sprekende oogen, die u vraagden: heb medelijden met mij, heb mij een weinig lief!

Dieriks had groote vorderingen gemaakt in de gunst der Tante. Hij mogt haar dagelijks komen opzoeken en vond middelen genoeg om zich verdienstelijk en onontbeerlijk te maken.

Was Dieriks er, dan werd Betje meestal naar boven gestuurd, of zij mogt geen woord meêspreken. Zelden, heel zelden had hij gelegenheid haar te zien of te spreken, maar, beiden ongelukkig zijnde, hadden zij beiden gevoel voor 't ongeluk, ze hadden beiden troost noodig. Het gevoel van deelnemende liefde is in het gemeenschappelijk ongeluk altijd het sterkste, en, zonder er van te spreken, zonder dat de Tante er iets van merkte, wisten ze reeds, dat ze elkander beminden. Nu hadden ze ook niet meer noodig elkander te spreken; één blik, één handdruk in stilte maakte hen overgelukkig, en

deed hen zoowel het verledene als het toekomstende vergeten.

Wederom vinden wij Dieriks op zijne kamer. Heel op zijn gemak is hij niet. Nu eens loopt hij de kamer met groote stappen op en neder, dan weêr zit hij stil te kijken. Elk oogenblik is zijn ci-gaar uit — elk oogenblik staat hem iets in den weg.

Eensklaps schijnt hij eene groote magt over zichzelf te willen uitoefenen, begint eene lange pijp te stoppen, schenkt zich een kop thee in, zet twee stoelen voor elkander, en vlijt er zich als een echte Turk heel gemakkelijk op neêr. Pas zit hij, of hij staat weêr op, om die, waar hij op zat en die aan zijn huisbaas behoorde onder zijne beenen te schuiven en in zijne eigene voltaire te gaan zitten. Maar het helpt niets. Hij schopt den stoel weg, en begint weêr op en neêr te loopen.

„Vervloekt!” roept hij uit, „ben ik dan niet vrij om te doen en te laten wat ik wil, ben ik dan niet vrij, dat ik mij zou storen aan de zotte idées der menschen? Vrij wil ik wezen, vrij genoeg om te doen hetgeen mij genoegen geeft, zonder dat ik daarmede iemand erger, die mij lief heeft of dien ik lief heb; — vrij genoeg, om een meisje, dat niet van mijnen stand is, maar dat me gelukkig kan maken, te trouwen. Leefde mijne ouders, en vonden die het niet goed, hen zou ik niet willen ergeren, maar nu, daar er niemand is, die mij wezenlijk lief

heeft, waarom mij te storen aan de dwaze begrippen der wereld, aan het onchristelijk idée, „hare ouders waren niet zoo gezien in de groote wereld als de mijnen en daarom is het geene partij.”

„Vervloekt,” roept hij nogmaals uit, „hij, die haar ooit zou durven vernederen! Is haar stand onder de menschen zoo groot niet, — ver, ver zal zij naderhand verheven zijn boven velen, die den titel van freule dragen. — Neen, vrijheid en gelijkheid moet er zijn, vrijheid en gelijkheid, die wil ik hebben, die kunnen mij gelukkig maken.”

Dat hardop spreken, dat uitstorten van zijn gevoel, schijnt hem iets kalmer gemaakt te hebben. Stil gaat hij bij het raam zitten, al starende naar het huis aan den overkant, daarbij zacht en droevig uitroepende: „O Betje! ik heb je zoo lief.” Maar daar staat hij weêr op; — hij begrijpt er niets van — is dat Betje niet, die de deur uitvliegt en bij een der bureu inloopt? Daar komt ze weêr terug, met een paar menschen bij zich, die naar binnen gaan, — daar komen er nog meer binnen; het bekende geele koetsje houdt voor de deur stil, de bureu komen bijeen, en geven, onder mimische en plastische voorstellingen, hunne verwondering te kennen. Nu kon Dieriks zich niet langer houden. Hij loopt het huis van de Tante in, en komt nog even bij tijds om haren doodstrijd te zien. Zij herkent hem, en wijst hem met hare oogen op Betje, als of zij zeide: „O, maakt goed, wat ik aan haar misdaan heb!” en zachtjes sluimert zij den doodslaap in.

En Betje — daar staat ze weêr alleen, alleen in de verleidelijke wereld, zonder dat iemand haar kent, zonder dat iemand haar lief heeft. Neen! het is zoo niet: Dieriks kent haar, hij heeft haar lief. O! dat uur, dat zij geen woord sprak, maar troost bij Dieriks zocht en vond, dat zouden ze beiden nooit vergeten. „O! wil de mijne zijn, lieve Betje! wil me gelukkig maken, ik heb je zoo lief!” smeekte Dieriks en drukt haar daarbij aan zijne borst, waar een handdruk en een vernieuwd snikken het eenige antwoord op was.

Tot zoover was ik met mijn verhaal van de geschiedenis van Dieriks aan mijne beide vrienden gevorderd, toen wij in den Haag waren angekommen. De lantarens in de verlichtte winkels deden hun licht op eene menigte van menschen schijnen, die een oogenblik afleiding zochten in het drukke gewoel van de Spui- en Veenestraat. Charles was overal bezig met knikjes te geven aan jonge kennisjes, en keek ons daarbij aan met een zekeren trots, als wilde hij zeggen: „ben ik niet erg bekend onder de Haagsche schoonen?” Jan daarentegen scheen niets op te merken, niets te willen zien. De beau monde was niet op straat; hij gevoelde zich ver verheven boven het canaille, dat ieder oogenblik tegen hem aanliep.

Nadat wij een tijd lang in de straten hadden rond geslenterd, hielden wij voor een' net verlicht-

ten winkel stil, en vroeg ik: „Willen we wat sigaren koopen?” Naauwelijks waren wij binnen, of de man, die achter de toonbank stond, kwam naar mij toe en gaf mij met hartelijkheid de hand. „Hoe maakt je 't? kom toch binnen! kom een oogenblik hier naast in de zijkamer.” En, zonder er over te denken, dat Jan en Charles hem onbekend waren, leidde hij ons alle drie het nette zijkamertje binnen.

Gij had Charles en Jan moeten zien, toen ze het jonge meisje van strakjes herkenden, nu niet meer als meisje, maar als moeder, een bloeiend kindje op haren schoot hebbende. Het kalme geluk was in alles te herkennen, en spoedig waren ze beiden in een druk gesprek met haar gewikkeld.

Ik onderhield mij met Dieriks, die mij niet genoeg kon vertellen van zijn' winkel, van zijne vrouw en hoe gelukkig zij leefden. Neen, hij had niet dwaas gedaan met Betje tot vrouw te nemen. Eerst de liefderijke behandeling harer ouders en toen het ongelukkige leven bij hare tante, had haar hart voor lief en leed gevormd, — had het haar op prijs doen stellen, door een ander bemind te worden. Zij had zooveel geleden, dat de kleine ongelukken en bange zorgen des levens, zonder morren door haar werden gedragen. Zij zocht het geluk in haren man, als de eenige, waaraan zij gehecht was, en Dieriks, die tot stelregel had aangenomen, dat men geen waar geluk kan vinden, dan door anderen gelukkig te maken, vond dit bij zijne vrouw ten volle bewaarheid. O! hij was zoo gelukkig met

haar. Geene familie, geene kennissen, die iets konden toebrengen tot het geluk zijner vrouw; hij alleen kon het; alleen tot hem kon zij zich wenden. Ja, hij was egoïst; groot egoïst, om alleen de liefde zijner vrouw te willen genieten, maar het was een egoïsme, dat hem gelukkig maakte en tot niemands nadeel was.

Het was kwart over negenen, en niet dan met veel moeite kon ik Jan en Charles meêkrijgen om naar den trein te gaan. Zij konden niet begrijpen, dat de tijd zoo schielijk voorbij was gegaan, dat ze al meer dan een uur met de vrouw van Dieriks hadden gesproken, zonder zich verveeld, zonder gebrek aan conversatie gehad te hebben. Zij had zoo vertrouwelijk met hen gesproken, alsof ze hen reeds lang kende, zij had zooveel vragen gedaan, die hen nooit gedaan werden, zij had zooveel te vertellen van haren Dieriks, die ook student te Delft geweest was en maakte hen dikwijls verlegen, met over dingen te spreken en te vragen, die niets meer dan natuurlijk zijn, maar die de strenge etiquette dikwijls gebiedt, nooit of niet anders dan in het fransch uit te drukken.

Toen wij, in Delft gekomen, van elkander gescheiden waren, begaf ik mij naar mijne kamer, vlijde mij in mijne voltaire neder en raakte aan het soezen over alles wat wij gezien en gehoord hadden.

Ik droomde, hoe Charles ambtenaar was geworden, en met een groot fortuin, en met een groote lever in Holland terug gekeerd was. Ik zag hem daar zitten in een prachtig Salon, morrende over

alle kleinigheden. Niets was er naar zijn zin. De oplettendheden en vleijerijen zijner neven en nichten waren hem tot last; hij wist toch wel, dat ze dien lieven oom liever dood dan levend zagen. Wel kon hij door den Haag rijden als een groot heer, maar geene modiste keek meer naar hem; wel waren er velen, die diepbuigend den hoed voor hem afnamen, maar het was geen liefde, het was geen achting, het was het geld, dat dat alles uitwerkte.

Maar wie zie ik daar aankomen, met die lange dunne beenen en dat kale rokje, zoo zorgvuldig afgeborsteld? Is dat Jan niet? Wel waarachtig het is zoo. Ziet hem daar kijken bij dien uitdrager, — „een broek, vest en jas voor 12 gulden, dat zou goed voor mijn' tweeden zoon zijn,” spreekt hij tot zich zelven, „en het is toch nog zoo veel geld.” Maar ge zoudt zeggen: neen, dat is niet mogelijk, dat die heer er over zucht, dat hij 12 gulden uit moet geven. Ziet ge dan niet, hoe familiaar hij daar die groote heeren groet? Kijk, daar hebt ge zelfs een Baron, die groet hem het eerst. — Neen! dat moet een rijk en gelukkig man zijn, zie hoe hij lacht en hoe deftig hij loopt.

Jan gelukkig? Verre van daar! Ja, na lang blokken en boffens, was hij door zijn eindexamen gekomen. Hij was nu pas 22 jaren bij den waterstaat en al hoofd-ingenieur. Hij had een lief vrouwtje getrouwd, van goeden huize, goeden adel, maar zonder fortuin. Ja, hij wás eens gelukkig. Maar ziet hem nu, nadat hij 21 jaren getrouwd is geweest,

O! wat een bange zorgen om van den eenen dag tot den anderen te komen. Waar zou hij al dat geld van daan halen, zonder schulden te maken? Zijn zoon, Student te Delft, moet zijn' stand ophouden en kost hem handen vol geld, — en dan die andere op het gymnasium, — en dan die drie dochters, die, als ze thuis waren, waar niemand haar zag, katoentjes aan hadden, maar, gingen ze wandelen, in het zijde moesten zijn. Het waren toch freules en hoe zouden ze ooit aan den man komen? Ziet, hoe trotsch hij daar naar zijn huis toeloopt, dat er van buiten heel netjes uitziet; daar gaat hij naar binnen, zet zich met een verdrietig gezigt voor den maaltijd, en roept uit: „mijn God! wat ben ik toch ongelukkig, mij zoo te moeten bekrimpen, om mijn' stand op te houden. Geen genot te hebben dan voor uiterlijken schijn; te denken dat de menschen mij rijk noemen en cigaren van een cent te moeten rooken.”

„Manlief” zegt zijne vrouw, „van avond komt freule Amalia bij ons thee drinken, zie dat de zilveren trekpot weêr teregt komt, dien ge in den lombard gezet hebt, om den bakker te kunnen betalen.” Woedend loopt hij het huis uit, wil zijn verdriet met een glaasje Kirsch in de groote club verzetten, maar bedenkt, dat ze vier stuivers kost, en vraagt heel aristoeratisch een glas water.

Dit tafereel van ijdele dwaasheid en ongelukkige trotschheid verdween uit mijn geest en mijne gedachten wendden zich tot Dieriks. Ik zag hem daar in dat zijkamertje zitten met zijn kleindochtertje op

den schoot, die volstrekt hebben wilde dat groot-papa voor haar dansen zou, die evenwel liever zijne manilla bleef rooken. Ik zag hoe Betje daar zat te mijneren, hoe een traan van geluk, maar ook van droefheid zich een' weg baande uit die nog altijd schoone oogen. Ja, Dieriks weet, waaraan zij denkt. Het is over hare jongste dochter, die voor twee jaren gestorven is. Dieriks gaat naar haar toe, drukt haar nog even als voor dertig jaar aan zijne borst en weder is haar antwoord een handdruk en vernieuwd snikken. Maar het zijn geene tranen van smart, het zijn tranen van geluk, van weemoedig en toch gelukkig herdenken. Hij wil haar troosten en spreekt haar over hunne oudste dochter, die zoo gelukkig getrouwd is met den steenhouwer aan den overkant, en wier kind nu vriendelijk de hand van hare grootmoeder neemt, en met hare onschuldige oogjes zoo zacht naar haar opkijkt, als gevoelde zij: ik moet nu zoet zijn, want grootmoeder heeft verdriet. Hij wijst haar op hun' zoon, die de affaire waarneemt. Hij spreekt haar van dien anderen zoon, die belooft een goed smid te zullen worden; over hun geluk, dat ze allen zoo bij elkander zijn gebleven, dat ze hunne schaapjes op het droog hebben. En Betje begint weêr te lachen en kust haren man hartelijk op het voorhoofd...

Hier ontwaakte ik; maar ik bevond, dat er waarheid was geweest in mijn' droom.

ALEXANDER.

WAT LOUIS, MIE, EMILIE EN DE KNECHT OP EEN ZELFDEN TIJD DACHTEN.

Zie je daar ginds dat groote huis? Daar wonen Mijnheer en Mevrouw van der Cram.

Ken je hun dochter Emilie niet? Een aardig meisje; ze is hier toch algemeen bekend. Dan merk ik ook wel dat je geen particuliere vriend zijt van Louis van Es, want die zou je zeker wel eens van haar gesproken hebben. We verwachten elken dag, dat het engagement publiek zal worden, hij komt bijna dagelijks bij de familie van der Cram aan huis.

Maar wat me toch het meest verwondert is, dat je de meid Mietje niet kent. Heb je dan geen oogen om het goede in de natuur op te merken, of wat mankeert je, dat je mooi Mietje nog nooit hebt opgemerkt?

Zie hier, waarde Lezer, wat hem werd toegevoegd, die te Delft, als vreemdeling in Jerusalem,

mooi Mietje nog niet kende, die in Keulen was geweest en de Dom — in Rome en de Paus niet gezien had!

Het is Zaterdag morgen 9 uur. Overal zien we de gediensdige of liever dienstbare geesten, den voetgangers groote ondiensd doen door het gooijen van water over schoenen, en het bespatten van pantalons.

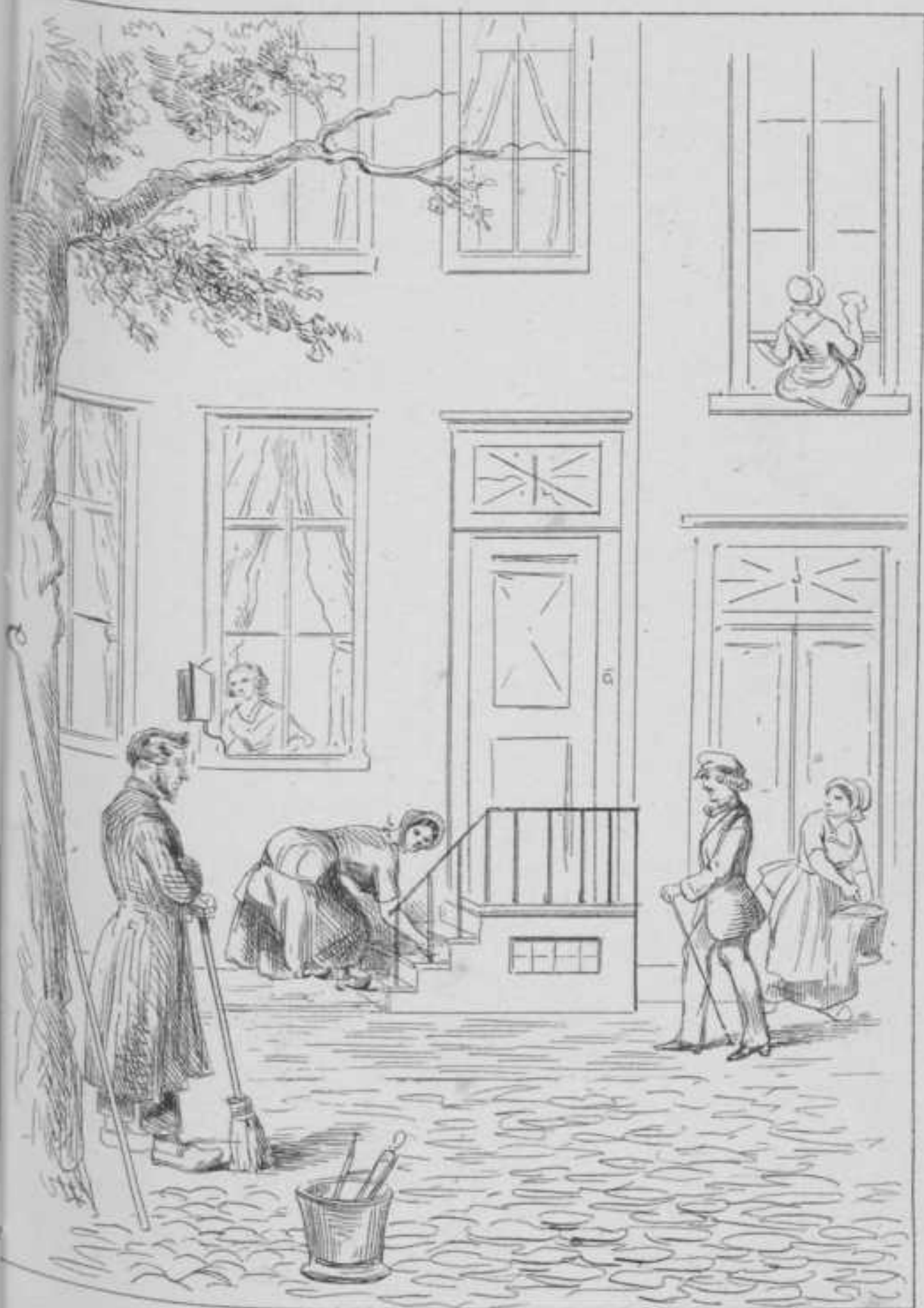
Ook voor het huis van Mijnheer en Mevrouw v. d. Cram staat mooi Mietje de stoep te dweilen, welke bezigheid haar in een positie brengt, die Jan de knecht de moeite waard keurt, om opmerkzaam beschouwd te worden.

Maar Jan is de eenige niet, want Louis, die ginds aankomt, zal ook wel een' reden hebben waarom hij zijn schreden zoo verhaast.

Sla uw oog even naar de eerste verdieping en ge ziet het blonde kopje van Emilie in het spionnetje staren, met een uitdrukking van ongeduld, alsof zij iets of iemand verwacht.

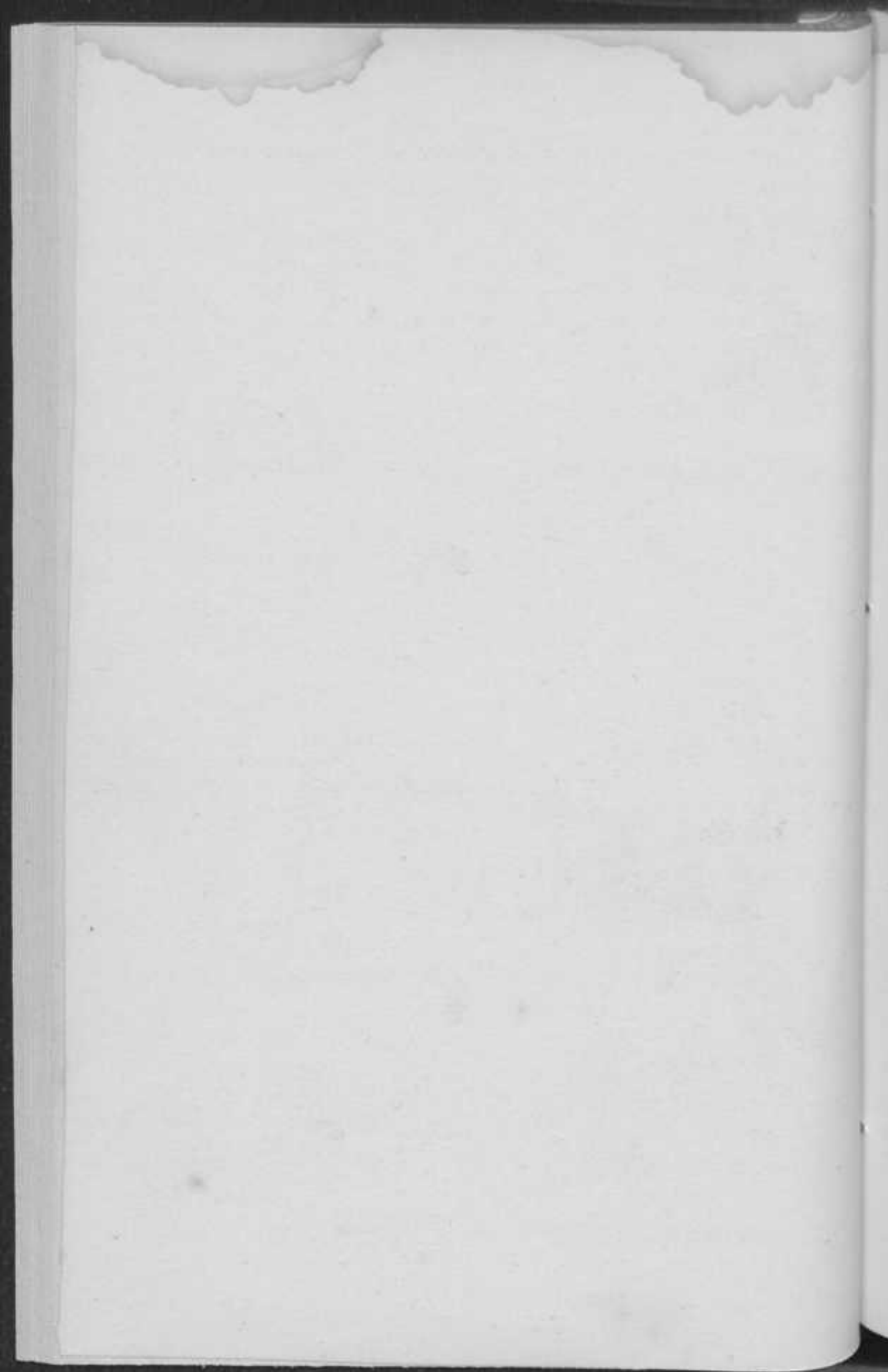
Haar blikken volgen Louis, die een oogenblik zijn oogen horizontaal laat rond wijden naar het huis van de familie v. d. Cram, en dan voorbij gaat, waarop ook haar kopje verdwijnt.

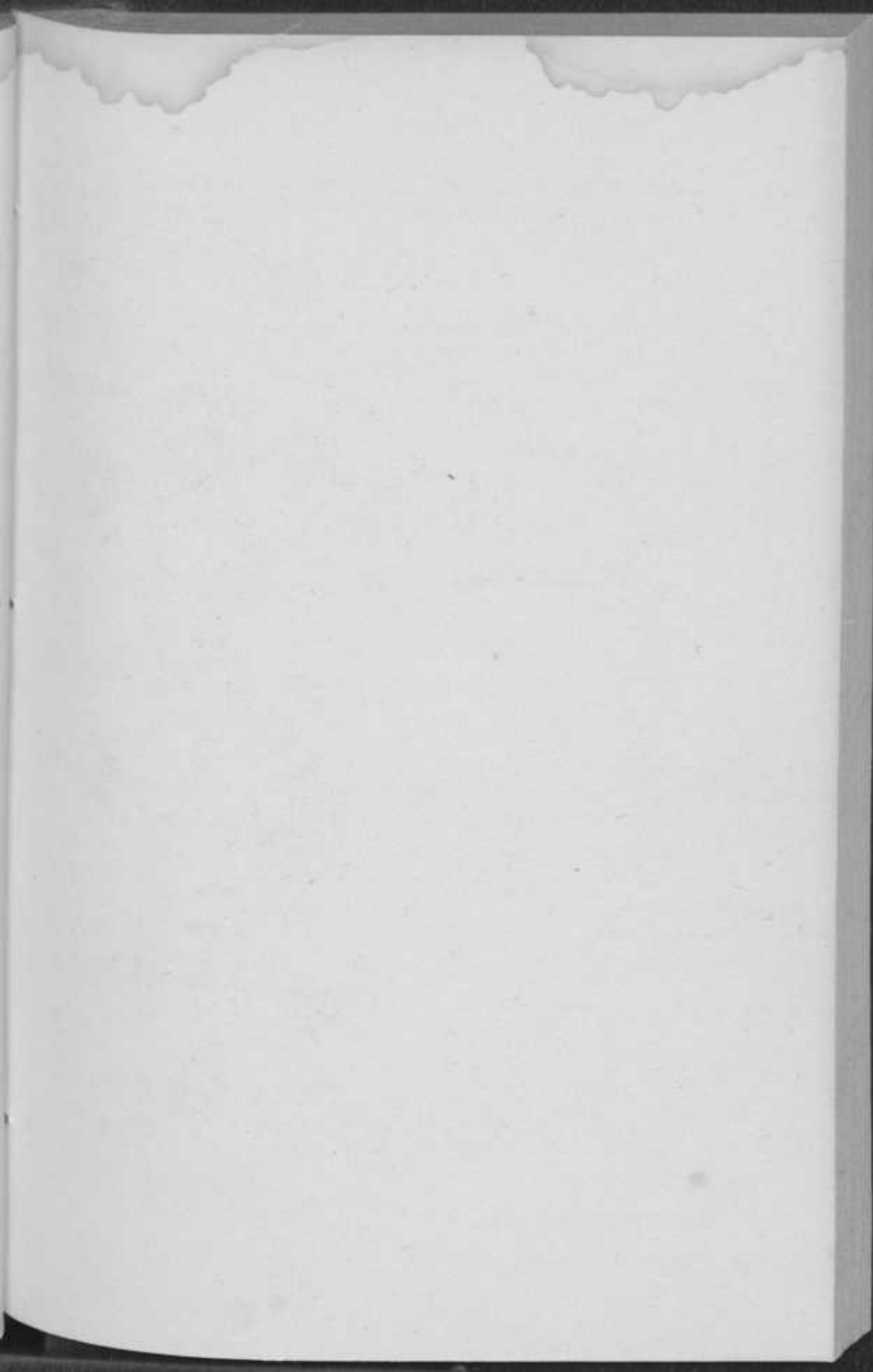
De knecht ziet naar Louis en is zigbaar ontevreden, dat zijn uiterlijk genoeg aanduidt, dat er veel onplezieriger uitziet dan dat van 't lieve Mietje, die Louis met een vriendelijk knikje goeden morgen wenscht.

Steendr. v. E. Spanier

Zaterdag morgen 9 uur.

Voor een opmerkzamen beschouwer een aardig tooneeltje, dat wel wat kort duurde.

't Is zondag avond 10½ uur en bij de familie v. d. Cram zijn eenige menschen op een souper genoodigd. Louis van Es is, als naar gewoonte, gast en is gezeten naast Emilie, de dochter des huizes, waarmede hij in een druk gesprek is gewikkeld.

Mevrouw v. d. Cram maakt zich eigenlijk onnoodig boos, omdat zoo'n domme dienstmeid vergeten heeft een zoutvat op tafel te plaatsen, en Louis staat als gediensstige geest op, om de meid te bellen.

Daar komt Mietje binnen en 't gesprek van Louis en Emilie is gestaakt.

Jan de knecht maakt te gelijkertijd een entree de chambre, om nog een schotel binnen te brengen.

Mietje moet het zoutvat midden op tafel zetten, en buigt zich daartoe voorover, tusschen Emilie en Louis, terwijl zij zich aan dezen met haar hand vasthoudt.

Daarop vertrekt ze weêr, gevolgd door Jan, die zijn functies verrigt heeft.

Op tafel ontbreekt niets meer.

En 't gesprek van Emilie en Louis wordt voortgezet als of er niets gebeurd was.

ZOÖLOGISCHE EN PHYSIOLOGISCHE OPMERKINGEN.

In den dierenry kennen we een beest,
Dat, naar men zegt, totaal ontdaan is van geest.
Maar sommigen hebben durven beweren,
Dat van dat beest wel wat goeds is te leeren,
Al was 't maar, dat men maar eenmaal zijn been
Mag stooten aan een en denzelfden steen,
Dat een vaste gewoonte is van het dier,
En waar van hij nooit afgaat, zelfs niet voor plezier.
Hoe het ook zij, hij heeft heel lange ooren,
Waaruit ik besluit, dat hij zeer goed kan hooren,
Dat hem wat goed te pas komt, want men zegt dat de ezel
In den regel erg bang is, zoo bang als een wezel,
Terwijl hij, als hij denkt dat hij in gevaar is,
Een geluid maakt, waarvan iedereen zegt dat het naar is.

Bij schilders heb ik soms dingen aangetroffen
Die zijn naam dragen, waar ze niet erg meê boffen.
Maar net zoo als we hem op vier pooten zien gaan,
Zoo hebben die er maar drie waar ze op kunnen staan.
Dan heb je nog een derde soort dikwijls zien loopen
Op twee, waar de lezer niet bij hoort, naar wij hopen;

Want dan zou ik hem niets beters aan kunnen raân,
 Dan zoo gaauw mogelijk naar een schilder te gaan,
 Om daar dingen te dragen, die heel in het klein,
 Zaken voorstellen, die mooijer in de werkelijkheid zijn;
 En dan vervulde hij daardoor nog het eenige nut
 Dat hij doen kon, tenzij hij zich verdronk in een put;
 In welk geval hij misschien, als een afschrikkend voorbeeld
 Van zelfmoord, nog de heele menschheid bevoordeelt.
 Want ik kan je verzekeren, dat zoo'n tweebeenig dier,
 Nog veel minder nut doet, dan een ezel op vier.

Als ik je zei, dat ik dikwijls een beest hebt gezien,
 Dat werkte als een ezel, en nog harder misschien,
 En dat op zijn gemak een kerel er naast liep,
 Die niets anders, dan altijd maar „hu ezel” riep
 En hem sloeg, omdat het beest zoo hart werkte als 't kon
 En 't in dat opzigt van den tweebeen op verre na won;
 Dan zou je misschien je al heel ligt vergissen
 Of die slagen goed raken, dan wel of ze missen,
 En of, als die ezel een zweep kon hanteeren,
 Hij 't dan zijn buurman niet anders zou leeren;
 Terwijl hij nu juist, omdat hij 't niet kan,
 Zich laat ranslen door een dommen man,
 Die nu nog is, en altoos is geweest,
 Op een beetje na, net als 't stomme beest.

Om menigeen die dit leest te bedaren —
 Die zich niet kan of niet wil verklaren,
 Hoe die beesten, gewend op vier pooten te staan,
 Zoo in eens met gemak op een paar kunnen gaan —
 Wil ik slechts eenige voorbeelden toonen,
 Die ruimschoots mijn moeite zullen moeten beloonen.
 Wanneer ik toch zeg dat er dieren zijn,
 Die gewoon zijn te leven in een woestijn,

Of in holen, of bosschen, enfin in het wild,
 En die men terug vindt, geheel gestild,
 Ja zelfs beleefd en voorkomend als wij
 In onze beschaafde maatschappij!
 Dan is dat, geloof ik, een goede grond,
 Om te verklaren, wat gij hier geschreven vindt.
 Het gebeurde mij namelijk menigmaal,
 (Het is waar, en dus geen ver dicht verhaal),
 Dat ik in de straten van zekere stad
 Het onuitspreek'lijk genoeg had,
 Een wezen te ontmoeten, dat naar den schijn,
 Een kalf in menschengedaante moest zijn!
 Nu moet ik bekennen, een kalf is een beest,
 Dat, zoover ik weet, nooit heel boos is geweest;
 En daarom zou 't u meer verwond'ring baren,
 Als 'k begon te verhalen van al de gevaren,
 Waarin ik door beeren soms ben gebragt,
 Die zich voor deden als menschen van ons eigen geslacht!
 Maar ik houd niets van touchante verhalen,
 En daarom wil ik me alleen bij dit voorbeeld bepalen,
 En niet in particulariteiten treden,
 Die toch alle behooren tot het ver verleden.
 Alleen noem ik dus nog individuen, die
 Bestaan uit een geheele menagerie:
 Namelijk beeren, die denken menschen te zijn,
 En waarin ge herkent de ezel, het kalf en het zwijn.

ZIJN ER ZOO?

Es ist eine alte Geschichte,
Doch bleibt die immer neu.
HEINE.

Het is koud en guur. Met driftige schreden ijlt een jongeling langs de besneeuwde grachten en schijnt aan niets te denken, dan aan de snerpande koude, die hem zijn schreden doet verhaasten en zijn mantel digter om de leden slaan. — Met het hoofd gebogen en het oog naar den grond gericht, gaat hij het half verkleumde dienstmeisje, dat zich haast, om vóór het geheel donker is, haar boodschappen te verrigten, voorbij, zonder zelfs een vlugtigen blik te slaan op het aardige gezigtje. — Hij merkt het niet op, hoe de even driftige brievenbestelder van ongeduld en koude op de stoep staat te stampvoeten en reeds een paar malen gescheld heeft binnen den tijd, dien de medelijdende doch bejaarde keukenprinses noodig heeft, om door den langen gang de buitendeur te bereiken. Bijna komt hij in onzachte aanraking met den wagen van een bakkersknecht, die, niettegenstaande het dikke

sneeuwtapijt, zich toch nog tot de kleine steentjes voelt aangetrokken. Niets kan hem in zijn vaart stuiten, niets kan zijn aandacht trekken, ook niet het gerinkel der bellen, dat het naderen van een rijtuig aankondigt, of het doffe rommelen der wielen en het kraken der sneeuw, wanneer het hem voorbijrolt. — Eindelijk staat hij stil, niet omdat hij het doel van zijn togt bereikt heeft, maar omdat er zich een beletsel heeft opgedaan, in den vorm van een paar vigilantes, die zijn weg versperren. — Hierdoor uit zijn gedachten opgeschrikt, slaat hij het oog op hetgeen er in zijn nabijheid omgaat, in afwachting dat de hinderpaal zal worden weggeruimd.

De beide rijtuigen hebben zich voor een tamelijk groot huis geplaatst, het eene wacht op de verwijdering van het andere, dat reeds voor de geopende deur heeft post gevat, om zich haastig van zijnen last te ontdoen en daarna weder voortterollen. Nu neemt het tweede op zijn beurt de plaats voor den ingang in en geeft daardoor aan de wachtende voetgangers gelegenheid, om hun weg te vervolgen. Eenmaal echter opgehouden, boeit de nieuwsgierigheid onzen jongeling aan zijn plaats, om de keurige toiletten of misschien de lieve gezigtjes der beide jonge dames, die het rijtuig verlaten, wat nader te beschouwen.

Reeds lang heeft het kleine voetje van de tweede, de treê van het rijtuig verlaten en is die trede opgeslagen; reeds lang is de spijtige voordeur door de nederig buigende bedienden met drift toegeslagen

en heeft de beide godinnetjes voor zijn oog verborgen; reeds hoort hij het geluid van de weggrolende vigilante ver, zeer ver niet andere doffe geluiden ineensmelten en nog staat hij dáár, met het oog op die deur gericht, tot spot van een voorbijganger, die daaraan niets bijzonders ziet en zelfs de blinkende koperen leeuwenkop ter naauwernood in de duisternis kan herkennen.

Eindelijk ontwaakt hij met een zucht, en een laatsten blik werpende op die geheimzinnige deur en de welverlichte vensters daarneven, zegt hij zacht dat wás zij!

Weer snelt hij voort, bibberende van koude, door een dwarsstraat, langs een gracht, altijd in dezelfde houding, tot hij ten laatste aan een kleine woning komt, waar hij ingaat.

Paul was de zoon van een door de fortuin slechts karig bedeelde officier, die eerlijk en trouw was en misschien ook *dapper* (de vredelievende aard zijner landgenooten had hem grijs doen worden, zonder hem gelegenheid te geven, om zijn moed te toonen). Door ondervinding geleid, had hij voor zijn zoon een meer werkzamen kring gezocht, een vak waar meer roem bij te behalen was en dat hoop op meer verdiensten gaf. In één woord, het verlangen van Paul's moeder was door den vader ingewilligd, haar eenige zoon studeerde of was ten minste *student*.

Wij zien hem daar zittende achter de kleine kagchel, door zijn vriendelijke hospita, dadelijk na zijn aan-

komst aangelegd; terwijl hij nog denkt over zijn ontmoeting daar buiten.

Hij had Hermine dan nog eens gezien, hoewel zij in haar verwachting van het genot, dat zij te gemoet ging, hem daar buiten in de sneeuw niet had opgemerkt.

Hij had haar het laatst ontmoet, toen zij eenige weken geleden een visite maakte bij zijn oude tante, juist toen ook hij daar was, om zich een enkelen avond te verzetten. Dáár had hij met haar gesproken, lang en veel gesproken, en in stilte haar vernuft en gevoel bewonderd, zooals hij het reeds lang haar schoonheid en aanvalligheid had gedaan. Dáár was voor het eerst de gedachte bij hem opgekomen, hoe gelukkig hij wel met haar zou kunnen zijn, en tot dien avond had die gedachte hem geen oogenblik verlaten. — Hij had haar nu weêrgezien, één oogenblik slechts, maar toch *een oogenblik* en hoe gaarne zou hij dat gebruikt hebben, om haar toe te roepen, wat hij voor haar gevoelde en hoe gelukkig zij hem kon maken.

Arme knaap! Hebt gij dan vergeten, dat zij, de gevierde dochter van den rijken grondeigenaar, niet denken *kan* aan den zoon van een armen soldaat?

Maar neen! die weemoedige trek op dat ernstige gelaat zegt het ons, terwijl hij een blik slaat door het slechts spaarzaam verlichte kamertje, dat hij het hem omringende in zijne verbeelding vergelijkt met de helder verlichte en prachtig gemeubileerde zalen, waarin *zij* zich op ditzelfde oogenblik beweegt.

Ja; wel heeft hij den afstand berekent, die haar van hem scheidt; wel dacht hij er aan, als hij even als nu neêrgezeten, op middelen peinsde, om dien afstand te verkleinen. Hij meende ze gevonden te hebben, die middelen, en mogt hij al eens enkele oogenblikken besteden, om aan zijn eenig doel te denken, ze duurden niet lang en ook nu was hij weldra ijverig bezig, om door onvermoeiden arbeid den weg tot zijn geluk, langzaam maar zeker, te banen en langs dien weg al meer en meer zijn geliefd doel te bereiken.

Dán was hij gelukkig, dán was zijn last ligt, dán waren alle bezwaren gering en telde hij geene vermoeijenissen of ontberingen, als hij denkende aan haar, de talenten vergaderde, die hij met woeker wilde uitzetten, om zich de zoo gewenschte toekomst te verzekeren!

In het kleine boudoir der negentienjarige brandde een vrolijk en aangenaam vuurtje. Er heerschte daar binnen een zachte, verkwikkende warmte, die haar het gure weder op dien droefgeestigen najaarsavond deed vergeten. — Akelig huilde de wind en joeg de sneeuw in dikke vlagen tegen het venster, maar zij hoorde het niet, of wel het klonk haar veeleer tegen als een liefelijke muziek, die haar herinnerde aan de helder flikkerende vlam en haar het verschil met daar buiten van een zeer gunstige zijde deed opmerken. — Of zij daarbij dacht aan de velen,

die met moeite den kouden indringenden gast trachten te weren, die telkens op nieuw door de vele reten en scheuren der armoedige woningen komt binnenstuiven, we weten het niet; doch de blijde uitdrukking op haar gelaat schijnt het tegendeel uit te spreken. — Hoe kan het ook anders? Zij, de gelukkige, door de fortuin ruim bedeelde, die slechts bij gerucht van dergelijke aardsche ellende heeft gehoord en zelve overvloedig in al haar wenschen en behoeften kan voorzien. Ze is immers jong en schoon, en het leven lacht haar nog te veel toe, om het haar van een zoo zwarte zijde te doen beschouwen. En vooral nu, terwijl ze daar voor de groote psyche zich gereed maakt voor de soirée, waar geheel andere gedachten haar zullen bezighouden, en waar ze zal schitteren!

Ze is schoon, in dat eenvoudige maar sierlijke toilet, waaraan zij zoo even de laatste hand heeft gelegd; met die golvende blonde lokken en dat donkere maar bezielde oog. Ze is schoon! ze is beminnelijk! zóó dacht ook Paul, de arme Paul, terwijl hij zich op zijn eenzamen togt voortspoedt.

Nu is zij gereed; met welgevallen beschouwt zij zich nog eens in het kostbare glas, hier nog wat verschikkende, daar wat veranderende, en het genoegen, dat haar uit de oogen straalt, getuigt welk genot zij zich voorstelt, van hetgeen haar voor al die moeite zal komen beloonen.

Zou het enkel ijdelheid zijn, alleen de zucht om

te schitteren, die haar zooveel moeite doet nemen? — of zou er nog een ander gevoel bij haar zijn opgerezen, een beter gevoel, om die angstige zorg en oplettendheid voor haar opschik te regtvaardigen?

Het is alsof er iets op haar gelaat te lezen is, dat ons vermoeden komt bevestigen.

Maar stil! — daar wordt geklopt! — laat ons zien wie het is, die haar in haar bezigheid komt storen. Eene vriendin, een logée, die eveneens haar best heeft gedaan om zooveel mogelijk partij te trekken van de gaven haar door moeder natuur geschonken, komt het vertrek binnen.

— Zoo Lise, zijt ge al gereed? — roept zij de binnenkomende toe.

— En gij dan? — Me dunkt je hebt al een poosje op mij gewacht. Nu, je hebt dan ook niet zooveel tijd noodig als ik.

— Hoe meen je dat? — Ja ik begrijp het, mijn toilet is wel wat eenvoudig, maar ik houd er niet van om mij zoo op te schikken.

— Foei Hermine! je weet wel wat ik bedoelde. Ik heb wat meer opschik noodig, dat weet ge wel, zonder dat zou het er naar met mij uitzien.

— Ja, ja lief kind, ik heb het altijd wel gezegd, je hebt het hard en ik mag je wel beklagen. Maar zeg mij nu eens, als je me nu toch voor een schoonheid aanziet, waarom begin je dan met je te verwonderen, dat ik al klaar ben?

— Nu ja!

— Zie je wel Lise, daar heb ik je gevangen! Nu zit je er in, niet waar?

— Gevangen, neen nog niet! Als ik er nu wezenlijk eens een reden voor had, om mij te verwonderen?

— Wel nu nog mooijer en welke reden zou daarvoor dan kunnen bestaan?

— Wel dood eenvoudig deze, dat er wel eens eene of andere oorzaak kon wezen, waardoor je wat meer zorg aan je toilet moest besteden?

En Hermine bloosde, maar bemerkende, dat zij daardoor op haar beurt in het naauw werd gebragt, riep ze lagchende uit: — Kom Lise, allemaal gekkenpraat, ik begrijp nu niets meer van je! Vertel me liever eens

— Gekkenpraat! Wel ja. Vertel me liever eens! Wie is er nu gevangen? — Kom, we hebben onze oogen ook nog wel en bijv: verleden avond bij Mevr. B..... was het niet eens noodig, dat wij ze heel veel gebruikten om te zien, dat je nog al tamelijk tevreden was bij dat lange discours met Edward.

Hermine bloosde nogmaals en de ondeugende Lise liep lagchende de deur uit. Nog even keek ze binnen en riep: Ja, ja, die Edward is toch wel een lieve jongen!

Het rijtuig kwam voor. Toen de vrolijke Lise terugkeerde om Hermine te waarschuwen, vond ze haar voor het venster staan uitzien en toch had zij niets van het wachtende rijtuig gemerkt.

Weldra reden zij voort, langs de besneeuwde

gracht en hielden eindelijk stil voor een open deur, dezelfde geheimzinnige deur, die na het binnentreden der beide vriendinnen, zoo mêedoogenloos werd dicht geslagen voor Paul, die daar in de sneeuw stond te mijmeren.

Het is feest bij de familie van W.... Tal van genoodigden heeft zich reeds verzameld in de feestelijk verlichte zalen. De dames vormen een kring om de vriendelijke gastvrouw; sommige heeren scharen zich om den vriendelijken haard. Het gesprek is nog kwijnend en wordt telkens afgebroken, door de aankomst van nieuwe gasten, die hun groet komen brengen aan de vrouw des huizes en haar bekoorlijken hofstoet. De ijskorst, die bij elke dergelijke gelegenheid het gezelschap schijnt te omgeven, is nog niet gebroken. — Langzamerhand zijn de gasten, op enkele na, aangekomen en begint er meer levendigheid onder de dames te komen, hetgeen ook de heeren meer en meer aantrekt.

Eindelijk is de regte feestvreugde gekomen; daar wordt gelagchen, gebabbeld, aangevallen en verdedigd....

Hier houdt men zich bezig met al schertsende de nieuwtjes van den dag te behandelen, te critiseren wat voor critiek vatbaar is, van de ernstigste redevoeringen tot de bespottelijkste vertooning van eenig potsenmaker.

Dáár wordt in een kring van meer ernstige

gasten een belangrijke questie behandeld. De een verdedigt met de meeste overtuiging zijn gevoelen tegenover den anderen, die met evenveel overtuiging het tegenovergestelde beweert. Na langdurige rede- neeringen en het bijbrengen van een tal van *om- omstootbare* bewijzen, wordt men het eindelijk eens, of wel men wordt het *niet* eens; het laatste is meer waarschijnlijk.

Elders weder knoopt een allergalantst jong mensch een lang gesprek aan met een paar allerliefste vrien- dinnetjes, aardigheden worden gewisseld, vleijende complimentjes gemaakt, verhevene betuigingen ge- daan en men scheidt wederzijds zeer voldaan. Het galant jong mensch gaat verder om bij een andere, met evenveel succès, dezelfde aardigheden en com- plimenten te debiteren en wat erger is dezelfde betuigingen met evenveel vuur te herhalen.

Te midden der vrolijkste groep ontwaren we de luidruchtige Elise, die de kern daarvan schijnt uit te maken, met de meeste ongedwongenheid het discours gaande houdt en bij de minste verflauwing nieuwe stof weet bij te brengen om over te schertsen en de vrolijke gemoederen bezig te houden.

En Hermine? — We zien haar in druk gesprek met den zoon des huizes, een jongeling van een gunstig voorkomen die door een paar vergeten oude jongejuifvrouwen, niet geheel ten onregte, verdacht wordt van iets meer dan een ligte voorbijgaande genegenheid voor de blonde erfdochter te hebben.

En zij? Ze heeft haren Edward zien binnenkomen!

Eindelijk na lang wachten en angstig verlangen, heeft ze hem zien komen; ze zag hem zooals ze hem vroeger reeds zoo dikwijls had gezien, even opgeruimd, even verstandig en onderhoudend, terwijl hij zich nu eens hier dan weêr daar bezig hield en overal met vreugde werd ontvangen.

Hij had haar nog niet toegesproken, doch daar was ook nog geene gelegenheid toe geweest. Hij zal haar toch niet voorbijgaan? Zij kende hem immers reeds zoo lang en altijd had hij haar met onderscheiding behandeld en haar de hartelijkste betuigingen gedaan.

En toch, reeds een paar malen had hij haar kunnen naderen; telkens heeft hij die gelegenheid laten voorbijgaan! Nog altijd dringt zij zichzelve oorzaken op voor zijn meer en meer in het oogloopende verkoeling.

Eindelijk schijnt zij te zullen overwinnen! Zie toch, daar komt hij haar toespreken. — Maar helaas! die toespraak, hoe kort ook, werpt al hare verwachtingen omver en vernietigt ook haar laatste hoop. Het waren koude woorden van beleefdheid; hij scheen al zijne vorige oplettendheden vergeten te hebben en bragt haar een onverschillige hulde, die zoo zeer verschilde van hetgeen zij vroeger gewoon was en hetgeen zij nu verwacht had.

Reeds lang heeft hij haar verlaten om aan een andere de oplettendheden te bewijzen die zij gemeend had, dat haar toekwamen. Zij slaat hem nu van tijd tot tijd ongemerkt gade, hoe hij zich

daar bezighoudt met de bekoorlijke freule S.... en de aandacht trekt niet alleen van Hermine maar van alle jaloersche gasten. En toch leent zij een gewillig oor aan de redeneringen van den heer van W...., die al zijn welsprekendheid uitput om aan het lieve meisje te behagen.

Hij heeft het zoo druk, dat hij niet eens opmerkt, hoe zij gedurig met haar gedachten van hem afdwaalt en hoe haar oogen zich telkens naar het andere paar afwenden. En zij, hoe afgetrokken ook, geeft hem meer en meer voet, waarschijnlijk omdat zij zich beleedigd gevoelt en zich daarvoor wenscht te wreken!

Zoo gaat het voort, de luidruchtigheid der verzamelde gasten maakt dan alleen voor eene diepe stilte of een zacht gefluister plaats, wanneer de een of andere schoone haar talenten laat hooren. — Zoo gaat het voort, tot laat in den avond; men maakt muziek, men danst, in één woord men amuseert zich; ten minste zoo zegt ieder bij het heengaan.

Nog lang daarna geeft dit alles stof tot allerlei gesprekken, maar daaronder hoort men vooral de opmerkingen over de voorkomendheid van den heer Edward G.... tegenover freule S.... en over het lange discours van den heer van W... met Hermine E..... Allerlei verzekeringen worden elkander toegefluisterd, gissingen geopperd, die later als zuivere waarheden (onder belofte van geheimhouding) overal worden verkondigd. Zoo worden

de beide paren door het welwillende publiek reeds uitgehuwd, alvorens zij er welligt zelve toe konden besluiten.

Doch ditmaal heeft men het eens juist geraden. Niet lang daarna wordt het door de wereld reeds vastgestelde huwelijk tusschen Edward en de freule werkelijk vastgesteld.

En Hermine? — Ze ziet haar angstige gissingen bewaarheid. Zij treurt — maar gelukkig niet lang. Van W heeft reeds meermalen aanzoek gedaan, eindelijk wordt hij in genade aangenomen.

En Paul? . . .

We vinden hem terug op zijn eenzaam kamertje, langen tijd na de gebeurtenissen, die we beschreven. Hij zit daar bleek en vervallen, in een gemakkelijken ziekenstoel, door kussens ondersteund. Zijn zuster is tegenover hem aan de tafel gezeten en leest hem voor zooals hij verlangd heeft. Door haar zorgen is zijn ziekte hem minder zwaar gevallen; nu is hij bijna hersteld.

Ook hij had spoedig, uit losse geruchten, vernomen wat er op dien kouden avond, op die schitterende soirée was voorgevallen, en hetgeen er uit werd besloten. Hij had het niet geloofd, en zich telkens opgedrongen, dat het slechts fabeltjes waren door de jalousie rondgestrooid, maar eindelijk helaas! moest hij wel gelooven. Eindelijk vervloog al zijn hoop, en zag hij zich bedrogen in zijn

schoonste verwachtingen; het eenige doel van zijn streven zag hij eensklaps verdwijnen, en er ontstond een leegte in zijn binnenste, die hij nimmer meer zou kunnen aanvullen.

Hij werd ernstig ongesteld. Ja, zijn goedhartige hospita had het wel gezegd, „dat harde werken moest hij alevel wel bezuren en dan dat gedurig uitloopen in de kou. Ze had het wel gezeid, hij zou zich nog een ziekte op den hals halen.”

Werken! Uren zat hij daar voor zijn werk neêrgebogen met de handen onder het hoofd en als de goede vrouw dacht, dat hij zich te veel vermoeide, dan schemerde het hem voor de oogen en dacht hij aan niets dan aan zijn vervlogen illusies. Dan werd het hem dikwijls bang om het hart, het kleine gezellige studeervertrek werd hem dan te eng, en zonder zich aan koude of regen te storen, liep hij in het guurste weder door de eenzaamste straten, de stad uit naar de groote haven. Daar, in de eenzaamheid, over de balie geleund, staarde hij uren lang in de verte in het duister en voelde hij niets van den scherpen wind, die zijn lange krullende lokken onstuimig bewoog. Dan zag of hoorde hij niets dan het stille water aan zijn voeten en het zachte geklots der golfjes, die tegen de brugpijlers uiteenspatten.

Zoo stond hij daar uren lang te mijmeren tot hij eindelijk ontwaakte en weêr even haastig naar zijn kamer terugkeerde om in den onrustigen slaap alles te vergeten.

Zijn hospita had wel gelijk, hoewel zij de regte oorzaak van dat alles maar niet kon vatten. Ze zocht die in zijn inspanning bij het werk, doch we weten het hoe weinig er gewerkt werd.

Hij werd krank, ernstig ongesteld en met veel moeite gelukte het den geneesheer hem te behouden. Zoo zat hij daar, nog zwak en afgemat, doch alle gevaar was geweken en weldra zou hij hersteld zijn. Hij was dien avond beter gestemd dan hij nog tijdens zijn ziekte geweest was, en toen zijn zuster hem met veel deelneming vroeg, of hij nog iets van haar verlangde, toen vroeg hij of zij hem niet wat wilde voorlezen. Verheugd had zij spoedig haar werk neêrgelegd en reeds de *Pickwick* van Dickens van de boekenplank genomen om hem wat optevrolijken, toen hij om het *Buch der Lieder* van Heine vroeg en het *lyrisches intermezzo* opslaande, verzocht om daaruit wat voor te lezen.

Zij redeneerde nog veel om haar eerste plan door te drijven, beloofde hem dat andere later wel eens voor te lezen; doch ditmaal was haar welbespraaktheid nutteloos en alles zonder vrucht; hij vroeg er zoo dringend om, tot zij eindelijk toegaf.

Zij las:

Ein Jüngling liebt ein Mädchen,
Die hat einen andern erwählt;
Der andre liebt eine andre,
Und hat sich mit dieser vermählt.

Das Mädchen heirathet aus Aerger
Den ersten besten Mann,

Der ihr in den Weg gelaufen;
Der Jüngling ist übel dran.

Es ist eine alte Geschichte;
Doch bleibt sie immer neu;
Und wem sie just passiret,
Dem bricht das Herz entzwei.

v. D.

O WERELD! O WERELD!

„Marie, ik heb je opgemerkt in al je handelingen omtrent mij, en ik zeg je ronduit, dat ik me geen goed begrip heb kunnen maken hoe je over mij denkt. Maar Marie! ik kan niet langer wachten. Ik wil geen onzekerheid meer. Ik moet mijn lot kennen, 't zij goed 't zij kwaad. Ik bemin je! Och ik bid je Marie, wijs me niet af.”

Ziedaar, waarde lezer! een gedeelte van de massa woorden die uit den mond van Louis vloeiden, en waarover hij lang had nagedacht voor hij ze uitsprak, toen hij zich eindelijk in de gelegenheid zag, om Marie van Laren eenige oogenblikken alleen te spreken.

Zij was de dochter van Mijnheer en Mevrouw van Laren, die te 's Hage in de ... straat woonden. Zij was iets ouder dan Louis, en had de gaaf, die meer jonge meisjes hebben, om een jong mensch

als Louis oogenblikkelijk voor zich in te nemen, en als zij wilde hem in dien toestand te houden.

Louis was student en oosterling, en het ongeluk had hem getroffen om door Marie's oogen aan haar geheel gekluisterd te worden.

Het gezegde van Louis was positief geweest, en er moest antwoord op volgen. Hij bleef dan ook in een houding staan, die Marie duidelijk aantoonde dat hij iets verwachtte.

En Marie antwoordde ook; maar niet op een wijs als Louis gedacht had. Hij toch meende, dat zij, even als elk ander meisje in 'zulk een kritieke positie, zou hebben getoond, dat deze verklaring geheel onverwacht kwam. Maar neen, haar antwoord was:

„Louis! je bent nog te jong, wacht nog twee jaar, en als je dan dezelfde gevoelens koestert, herhaal me dan wat je me nu gezegd hebt.”

Als appendix, moet ik hierbij voegen, dat Mijnheer van Laren een goed jaarlijksch inkomen had, maar geen fortuin; dat Marie op die jaren was, dat ze haast een dubieusen leeftijd te gemoet ging; dat bij de familie van Laren veel heeren aan huis kwamen, en dat Louis in twee jaren Oost-Indisch ambtenaar 2^e klasse *kon* zijn.

Twee jaren zijn verlopen. Ge ziet daar de kamer van Louis, hoe hij met Henri Aster bij zijn kag-

chel, onder het genot van een glas ale, een schijnbaar zeer interessant discours voert.

Henri is student aan de Delftsche Akademie in 't vierde jaar en is een van die jongelui, die het innerlijk leven van de familie van Laren geheel en al kennen, en daar vele genoegelijke avonden hebben doorgebracht.

Laat ons hooren wat zij zeggen: „Ja maar”, zegt Henri, „ik vind dat het niet te pas komt, dat toen wij voor twee jaar bij van Laren aan huis kwamen, wij familiaar en hartelijk behandeld werden, terwijl we nu stijf en stug en vooral op die wijs door Marie worden ontvangen. Dan moet je ook weten, dat zij die Frederik van Arkel verschrikkelijk aanhalen, en als die er is, heeft niemand ooren voor ons, en dan moet je hooren hoe ze over jou spreken. Als jij er bent, zoo als ik gezien heb, dan zijn ze allerliefst, en als je weg bent, dan zegt Marie, dat ik mij voor jou moet wachten, en dat je kwaadspreekt, en dat je — in één woord, vol bent van kwade hoedanigheden,” en zoo ging hij door met zich nit te laten over de familie van Laren, op een wijs die niet bepaald tot haar voordeel was.

De ale begon blijkbaar te werken, zichtbaar aan de vertrouwelijkheid die zich van Louis meester maakte en die zelfs zoo ver ging, dat hij aan Henri alles mededeelde wat we gehoord hebben, dat voor twee jaar voorviel.

De vierde flesch werd opengetrokken, en Henri zat vóór zich te kijken. Op eens neemt hij zijn glas

op, drinkt en zegt. „Beloof me dat je doen zult wat ik je zal zeggen, en wij zijn gewroken.”

Louis, met zijn glas in de linker en Henri's hand in zijn regter, roept uit: „ik beloof je. Wat wil je?”

„We gaan beiden,” begint Henri. „gerokt naar de familie van Laren en maken er een visite, dan zeg je op een heel deftigen toon: „Marie ik heb je iets gewigtigs te zeggen. Zou ik je even kunnen spreken?” En zegt ze ja, dan is mijn plan in orde en je zult er plezier van hebben.”

„Maar wat is je plan dan?”

„Hoor, je begint met ze sterk aan te kijken, en zegt dan met een indrukwekkende stem: — Marie, voor twee jaar heb je gezegd: kom over twee jaar terug; maar denk je dat ik niet begrepen heb wat er toen in je omging. Je woude eerst zien of er in dien tijd ook iemand anders voor je kwam en dan was ik niet noodig, en als ik nu dezelfde verklaring deed als toen, zou je misschien zeggen: wacht *nog* twee jaar! Maar zoo dom ben ik niet Marie, en ik kwam nu aan je zeggen, dat, ofschoon de twee jaren om zijn, ik niet zal herhalen wat ik vroeger heb gezegd.”

En Henri keek met een zekere voldoening Louis aan, en ze namen beiden hun glas op en dronken het leêg, en beiden glimlachten en verbeeldden zich hoe ongelukkig Marie zou kijken.

Als appendix hierbij dient, dat èn Marie èn Louis èn Henri, in die twee jaren, ook twee jaren ouder waren geworden, dat de gevoelens van Louis

in dien tijd groote verandering hadden ondergaan ,
en dat de ale uitmuntend lekker was.

Het is zes weken later en Louis en Henri wandelen gezamenlijk over het Oude Delft en spreken er over, wanneer zij hun heerlijk plan zouden ten uitvoer brengen. Zij kunnen het niet eens worden over den tijd wanneer, want beiden denken: van uitstel komt afstel.

Daar komt Frederik van Arkel aan en zegt: „Zoo Louis, zoo Henri, hoe gaat het? Ik ben gisteren bij van Laren geweest; compliment van Mijnheer, en als jelui een van beiden ooit weêr een voet bij hem over den drempel dorst te zetten, dan zal hij je de deur wijzen en in tegenwoordigheid van de familie zeggen, dat het hem aangenaam zou zijn je niet weêr in zijn huis te zien. Adieu!”

En Louis en Henri stonden elkaâr aan te gapen, en barstte te gelijk in een schaterend lagchen uit, misschien om voor elkaâr hun ware idées te verbergen. Van hun plan kwam niets.

Als appendix hierbij hoort, dat het heerlijk plan aan een derde was toevertrouwd; dat die derde uit liefde voor de familie van Laren dat heerlijke plan had oververteld, en dat Mijnheer van Laren heel bang was voor de reputatie zijner dochter.

O wereld! O wereld!

F A V O.

EEN HEEL ALLEDAAGSCHE GESCHIEDENIS.

Lieve lezeres, die misschien toevallig dit boekje in handen neemt, gij zijt immers niet bevreesd om een studentenkamer onzichtbaar met ons te betreden en eens een blik te werpen op de omgeving van den bewoner van een dusdanig vertrek? Zoo neen, treed dan met ons de kamer binnen van Willem Veldman.

Het is een flink vertrek, dat met twee ramen uitzigt verleent op een der voornaamste grachten van het eerbare Delft. Nu zijn daar evenwel de roode gordijnen vóór geschoven; maar het gezellig knappend vuur in den haard en de helder brandende lamp, verspreiden eene aangename warmte en een vrolijk licht. Het ameublement is dat van ieder studentenkamer. De verhuurders schijnen over het algemeen weinig werk daarvan te maken en in den waan te verkeeren, dat een Student een wezen is dat, weinig geheim met zijne zaken, ook weinig

behoeft dat tot berging dient, of misschien heeft een student voor hen iets, dat onwillekeurig de gedachte opwekt aan al wat woest, opgewonden en vernielend is. Hoe het zij, het beste meubel op Veldman's kamer was zijn eigendom, een smaakvolle pianino, die, steeds geopend, het bewijs gaf, dat de bezitter er van musiceerde. Hij zelf zat achter een menigte boeken aan zijn tafel en was druk bezig met schrijven. Wat of het wezen mogt dat hij schreef? want de uitdrukking op zijn gelaat, terwijl hij bezig was, en de zorg waarmêe hij het deed, bewezen genoegzaam dat het geen dor dictaat was dat hij overschreef of een vraagstuk dat hij had opgelost. Hij vorderde langzaam, want bij iederen regel hield hij op en las en herlas wat zijn pen aan het papier had toevertrouwd, en dat wel met eene opgewondenheid, die aan gansch andere zaken deed denken dan aan den inhoud der boeken vóór hem.

Nog was hij niet gereed, hoewel het stukje papier, waarop hij reeds meer dan een uur had zitten turen, bijna gevuld was, toen er aan de deur werd geklopt, niet op die schroomvallige wijze waarop een oppasser gewoon is zich aan te melden, maar ferm hoorbaar. Zonder zich een oogenblik te bedenken nam hij een der voor hem liggende boeken, legde het blaadje daarin en riep: „binnen!”

„Bonsoir Willem, wat woon je toch een drommels eind uit de buurt, vooral als het zoo'n koud en vervelend weêr is als van avond.”

De aangesprokene herkende in zijn gast dadelijk

een zijner beste vrienden, Robert Langdijk. Hij was evenwel nog geheel verdiept in den pas gestaakten arbeid en antwoordde vrij verward en eenigzins mistroostig: „Bonsoir, wat voert je hierheen?”

Rob, die zich inmiddels dood op zijn gemak bij het vuur had neêrgezeten en juist bezig was zijn been met de hand te wrijven, dat hij op den donkeren en ongemakkelijken, van een Delftsche woning onafscheidelijken trap had gestooten, antwoordde toen:

„Wat mij hier heen voert? is het dan zoo verwonderlijk dat ik bij je kom oploopen? 't Is op mijn woord een vrolijke ontvangst, die me te beurt valt. Eerst loop ik tegen dien ber.... trap aan en stoot me aan dat verwenschte produkt van Delftsche bouwkunde; kom op je kamer met de vredelievendste intenties van de wereld en nu vraagt je me, met een gezicht als een ijzervreter, wat ik hier kom doen. Je schijnt niet in je humeur te wezen, maar misschien om de zelfde reden, waarom ik, na vruchteloze pogingen te hebben aangewend, uit landerigheid mijn kamer afliep, om bij jou uitkomst te zoeken. Zitten die dingen jou ook in je maag vriend? Ja, zoo is 't met mij ook, ze zijn nog zwaarder te verteren, dan 't slechte eten van van der Laan.”

„Van welke dingen praat je?” zei Veldman, die niet wist waarop zijn vriend doelde.

„Ik geloof dat je een beetje heel erg in de war bent, zeide Robert; wat heb je dan den heelen avond zitten uitvoeren? Om 6 uur was er al licht

op je kamer, want Meneer moest werken, en nu is 't al negen."

„Jawel," zei Willem, die een beetje tot zich zelf kwam, „nu herinner ik 't mij," ofschoon hij zich eigenlijk nog niets herinnerde.

Rob had inmiddels een boek opgenomen en een bladzijde openslaande, duwde hij het Veldman onder den neus. „Hier, hier!" riep hij uit met komische wanhoop, „hier staan ze gedrukt, hier staan ze geschreven, die mij reeds uren lang hebben aangegrijnsd als lachten ze mij uit, omdat ik hun zin niet ontcijferen kon. Hier zijn ze die me spookachtig voor de oogen hebben gezweeft en die ik honderdmaal"; maar op eens hield hij op, want terwijl hij met het boek gesticuleerde, viel er een papiertje uit, dat Veldman dadelijk had willen grijpen, maar dat ongelukkig in Roberts handen te land kwam. „Hum!" zeide deze, toen hij den inhoud had gelezen en het om en om keerde alsof er heel wat geheimzinnigs stak in dat kleine blaadje met gouden randjes, dat vast uit het boek was gevallen, omdat het zich daar niet op zijn plaats gevoelde. „Hum!"

„Kom, geef dat ding hier; het is niets; het is een versje, dat ik eens heb opgeschreven, het beteekent niets."

„Ah! zoo vrindje," barstte Langdijk los, „nu gis ik de reden van je verstrooidheid, en ik durf wedden uit een dames album. Is het daarmêe dat je je bezig houdt als wij ons het hoofd breken met, ik weet

niet wat al. En dan zoo iets weg te stoppen als je vriend Rob bij je komt en dan nog wel in een boek, dat nog kouder is dan het koudste proza; dat weg te bergen, dat produkt van poëzie, van leven, van vuur, dáárin, ja dáárin," vervolgde hij en wees op het boek dat hij op de tafel had neêr-geworpen.

„Nee dat is te erg. Hoor wat je zelf heb geschreven en wat je steekt te midden van die koude cijfers en redeneeringen, hoor en oordeel wat vrees-selijks je hebt begaan en leg tot boetedoening van je wandaad, je geheim, waarvan de sleutel mij zoo toevallig in handen kwam, aan je vriend open." En opstaande declameerde hij:

Enfant si j'étais roi, je donnerais l'empire,
Et mon sceptre et mon char et mon peuple à genoux
Et ma couronne d'or et mes bains de porphyre,
Et ma flotte, à qui la mer ne peut suffire,
Pour un regard de vous.

„Daar," riep hij uit, „en dat heb je begraven in een zee van dorre geleerdheid, in een chaos van filosofie. En nu, nu de voltrekking van de straf voor die hemeltergende misdaad," ging hij voort en wierp zich naast Willem op de canapé.

Veldman wist, dat er van afkomen geen sprake was, en buitendien kende hij Rob genoeg, om hem gerust alles toe te vertrouwen. Hij zou het toch gedaan hebben.

„Robert" zeide hij: „ik heb lang gevoeld, dat

het studentenleven onvoldoende voor mij was. Ik heb gemerkt dat er iets leêgs in was, dat er iets in ontbrak. Ik heb begrepen, dat het hart ook eischen heeft, en dat de kennis en de wetenschap niet alleen voldoende zijn om een jong mensch te bevredigen. Als ik hier zat op mijn kamer, alleen met mijn boeken, dan bemerkte ik dat mij iets ontbrak; dat het leven meer is dan dictaten overschrijven en voorstellen oplossen, repeteeren, studeren en wat niet al. Dat het niet genoeg is om bij zijn vrienden te komen en met zijn vrienden om te gaan, en met zijn vrienden te praten, te lagchen en te schertsen, maar dat het hart ook wat eischt; en dan verviel ik in droomerijen en mijmeringen, en keek naar de plaatjes aan den wand, en naar het vuur in mijn haard en vloog naar de piano en speelde."...

„Oh wie viel Liebesschmerz,"

galmden Rob, vloog ook naar de piano, speelde en zong zoo aandoenlijk, als het maar met zijn weinig muziekaal gevoel, en zijn juist niet fraaije stem ging.

„Heb ik het niet geraden Willem, je bent waarachtig verliefd. Verliefd ben je, tot over je ooren toe verliefd!"

„Man, vervolgde hij op theatrale toon, weet je wel wat dat zeggen wil verliefd te zijn? Weet je wel dat het een vaarwel toeroepen is aan het vrolijke, aan het vrije leven, aan je vrienden, aan de

gezelligheid? Weet je wel, dat het de doodsteek is aan alle vreugde en genot, aan vrijheid en vrolijkheid? Weet je wel wat je ondernomen hebt? Verliefd zijn is denken aan *haar*, en dweepen met *haar*, zuchten om *haar* en allerlei dwaasheden doen voor *haar*, droomen van *haar*, tot hard op droomen toe als je vrienden bij je zitten, zoodat ze niets aan je hebben?"

„Och Rob, je bent weêr aan 't doorslaan. Ik weet wel dat je wilt doorgaan voor een vrouwen-hater, en dat je altijd zegt, dat je nooit zoo dwaas zou willen zijn als zoo velen vòòr je; maar ik weet ook dat je daar altemaal niets van meent en dat je me wel raad zult geven."

„Dank je wel voor je goede opinie van me. En enfin, omdat je dan ook zoo dwaas bent geweest en dergelijke kwalen als waaraan je nu souffreert toch niet te genezen zijn, zelfs niet door een hongerkuur, zal ik maar weêr de mindere partij wezen en je met Job's geduld aanhooren, terwijl je me al je dwaasheden vertelt. Maar geef me eerst een vlammetje, want je sigaren zijn zoo drommels vochtig, dat er geen aanhouden aan is."

En nu vertelde Willem hem met alle kleuren, met den vollen gloed van iemand, die voor 't eerst van zijn leven verliefd is, dat het voorwerp van zijn liefde was de 19 jarige dochter van zijn oom en voogd, de gepensioneerde majoor Ruhaak, die te V. woonde. Hoe meer hij sprak, hoe meer hij voortging met de voortreffelijkheden van Betsy op te som-

men, des te meer leven en gloed kwam er in zijn woorden. Rob hoorde het alles heel geduldig aan, en ofschoon hij nu en dan wel eens lachte, alsof hij het vrij bespottelijk vond en eene of andere aan- of opmerking maakte, die al heel slecht overeenstemde met de opgewonden idéén van zijn vriend, toch verveelde hij zich dien avond, volgens eigen latere getuigenis niet, en de handdruk, die het „bonsoir”! toen hij vertrok vergezelde, getuigde van hartelijke deelneming in 't geluk van zijn vriend.

.

„Ik geloof waarlijk papa, dat daar gebeld wordt!” zei Betsy tot haar vader, den gepensionneerden majoor.

„Zoo kind, en ik geloof dat je je vergist; maar je schijnt van avond ieder oogenblik die bel te hooren. Het is of de drommel er meê speelt, maar als neef moet komen, dan hoort nichtje ieder oogenblik, dat er gebeld wordt.”

„Papa!” zeide Betsy en een ligt rood overtoog het lieve blonde gelaat, dat zij over een pas begonnen borduurwerk had heen gebogen, waaraan zij het laatste uur zeker geen drie steken gevorderd was.

De majoor was een man van omstreeks 65 jaren, die in zijn tijd veel vermoeijenissen en ongemakken had doorgestaan, en nu eindelijk, zooals hij het noemde, met onbepaald verlof naar huis was gezonden.

Hij was een van die menschen, die zich in een schors van ruwheid en onverschilligheid hullen, maar daar onder een goed en warm hart omdragen.

Hij kon vreesselijk uitvaren, maar innerlijk was er geen sprank van boosheid te vinden, hoewel hij zich zelf wel eens den ouden bullebak verkoos te noemen.

Zijne dochter was een lieve blondine, met groote blaauwe oogen, die ze zoo bevallig kon opslaan, dat hij het nimmer waagde haar een ruw woord toe te voegen. Wanneer hij uitvoer, dat niet zelden het geval was, tegen zijn neef en pupil, bij ontvangst van een brief uit Delft, en Betsy zag hem aan, dan daalde zijn stem eenige toonen en retireerde hij oogenblikkelijk, want, zeide hij, hij was niet gewoon tegen zulke vijanden te manoeuvreren.

Willem Veldman was de eenige zoon van zijn zuster. Hij had zijn ouders vroeg verloren en was in het huis van zijn oom opgevoed. Zoo had hij Betsy leeren kennen van zijn vroegste jeugd af en tusschen hen was weldra een wederzijdsche gene- genheid ontstaan, die later in liefde was overgegaan.

Hij was nu ruim 3 jaren in Delft en werd heden avond even als altijd met de kersvacantie te huis verwacht.

„Die weêrgasche jongen blijft weêr langer weg dan het behoorde, Betsy,” zeide de Majoor, „ik kan me niet begrijpen waar hij blijft. Je moest eens aan den oppasser zeggen, dat hij eens hooren ging of de diligence nog niet angekommen is, want hij kon al lang hier zijn?”

Juist ging Betsy de haar opgelegde taak volvoeren, toen er nu werkelijk gebeld werd en een oogenblik daarna Willem binnentrad, die dadelijk op oom aankwam om hem hartelijk de hand te schudden. „Je bent weêr drommels lang uitgebleven; ik had je gisteren al verwacht; maar er waren vast in Delft zaken die je aangener bezighielden dan je oom, niet waar? Maar gaat nu maar eerst je nicht goeden dag zeggen. De malle meid heeft den heelen avond de bel gehoord en gezegd dat jij daar was. Ik kan me in 's hemels naam niet begrijpen, dat zij naar zoo'n heer als jij kan verlangen.”

Willem maakte dadelijk trouw gebruik van het gegeven verlof, en al kon oom zich Betsy's verlangen naar zoo'n heer als hij was niet begrijpen, hij kon toch niet nalaten, nu en dan een welgevallige blik te werpen, op dat tweetal, dat al spoedig druk in discours was en oom geheel en al scheen te vergeten.

Toen deze de couranten had uitgelezen, vroeg hij Willem om bij hem te komen zitten en eens eindelijk met dat gebabbel uit te scheiden, om over zaken, zijn studiën betreffende, te spreken.

Daar neef zag, dat oom de lange duitsche pijp wilde opsteken, tastte hij in den zak en presenteerde oom uit een splinternieuwen sigarenkoker, die deze gisteren nog in Betsy's werkmandje meende te hebben zien liggen, een sigaar. Oom nam hem aan met de opmerking, dat neef gewoon scheen betere sigaren te rooken dan hij zelf, wat eigenlijk volstrekt niet te pas kwam, maar blies toch

met onmiskenbaar welgevallen de blaauwe wolkjes van de fijne Manilla uit.

Toen zij goed en wel gezeten waren en de oppasser een flesch ontkurkt had, begon Oom aldus:

„En nu de studie, Willem; dat gaat zeker nog altijd slapjes aan, hè! en met een tred alsof je in 't gelid van een begrafenisstoet marscheerde?”

Willem verzekerde hem, dat zijn studiën volmaakt naar wensch gingen en dat hij hoopte (hier wierp hij een zijdelingschen blik op nichtje, die klaarblijkelijk bij toeval juist neef aankeek en daarom dadelijk de oogen neêrsloeg), met Junij als Civiel Ingenieur de Akademie vaarwel te zeggen.

„Zoo, zoo, dan zal er toch waarlijk een eind aan komen; maar wat heb je nu toch in Delft uitgevoerd? Waarschijnlijk geslapen, gegeten, gedronken en muziek gemaakt, niet waar? — want studeren doe je vast niet hard en ik zou durven wedden, dat er in Junij in plaats van victorie een noodsignaal wordt geblazen.”

„Waarachtig niet oom, er is zoo veel, dat mij dringt om te zorgen, dat ik klaar kom” en nogmaals zag hij zijwaarts af, — o wonderlijk toeval! juist in de oogen van zijn nichtje.

„En wat zou je daartoe aanzetten? Jelui leeft immers van den eenen dag op den anderen in het zalige bewustzijn, dat violen zullen zorgen en dat de oudelui er goed voor zijn. En vraagt men ze wat ze doen? Studeren, studeren van den morgen tot den avond!”

„Neen waarlijk oom, daar is ook veel van aan. Er wordt gewerkt, en het is waar, ook nu en dan nemen we ons vermaak. En met zoovelen omgaande is dat niet zonder vrucht, want we doen op, wat we voor ons volgend leven behoeven, menschenkennis!”

„Menschenkennis!” bulderde oom, dat Betsy verschrikt opzag, „menschenkennis? Jongenskennis, — wijnkennis, — beerenkennis, — dat is 't wat je opdoet. Menschenkennis, dat is het magtwoord van allen. Maar ik heb er menigeen gekend, die dat zeide, en als hij voor de menschen kwam stond hij te kijken als een rekrut, die het eerste schot hoort vallen.”

Oom sloeg nog eenigen tijd vreesselijk door. Hij wilde niet begrijpen, dat menschenkennis niet alleen wordt opgedaan in het maatschappelijk leven van hen, die zich reeds volkomen hebben gevormd. Hij kon zich niet voorstellen, dat het zamenzijn met zoo velen, die jong zijn en natuurlijk, en nog niet vermomd in die verwrongen en verdraaide karakters, die de wereld den mensch later dwingt aan te nemen, een rijke school is voor waarachtige menschenkennis. Hij kon zich die vertrouwelijke, openhartige kleine wereld van jongelieden niet voorstellen, waarin nog niet wordt gehuicheld, geplooid en gedraaid, om de eenvoudige reden, dat hij er zich nimmer in had bewogen. Hij wilde niet begrijpen, dat om waarlijk grondige menschenkennis op te doen, men den mensch eerst moet kennen, zooals hij nog natuurlijk en vrij

en jong en vol vuur is, voordat men hem ontmoet op het tooneel der maatschappij, in de vermomming, die zijn rol hem aanwijst en verplicht te dragen. O, de goede indrukken, die men in dien tijd van den mensch en het leven ontvangt, zijn een magtig tegenwigt tegen hetgeen men later vindt!

Willem kende zijn oom te wel dan dat hij hem veel zou tegenspreken en zette het gesprek voort, tot de oude zeide, dat het tijd was om in te rukken.

De Kersvacantie was voor hem een gelukkige tijd, en toen hij weêr te huis kwam, wist hij, dat men hem te V. niet zou vergeten.

Op een avond, dat hij lang voor zijn boeken had gezeten, nam hij eindelijk plaats voor zijn piano.

Toen Rob binnenkwam, zonder dat hij het merkte, was hij juist bezig te fantaseeren. Hij gaf zijn gemoed lucht in de welluidende toonen van een zacht andante, dat zich in een fiksche allegro oploste.

„Nu moest je toch eindelijk eens met dat getjengel uitscheiden,” zeide Rob, en Willem werd nu eerst gewaar, dat hij met zijn gedachten niet t’huis was geweest.

„Kom aan jongen,” voer Rob voort, „je moest me eens vertellen hoe je ’t in de vacantie heb gemaakt. Ik voor mij heb me uitmuntend geamuseerd, gereden, gerost en gejaagd, dat er geen eind aan kwam en jij?”

Willem vertelde hoe hij het t’huis had gevonden;

wat oom had gezegd en wat nichtje had gezegd, en in vijf minuten was Rob geheel op de hoogte, en riep uit:

„Waarachtig, had ik het niet gedacht? je bent ongeneesselijk! Dat nichtje heeft jou dan ingepakt en je schaamt je niet dat te bekennen. Nu hebben we je verloren, want nu is de tijd daar voor je, om te mijmeren, om te soezen, om alleen te wandelen, om verzen te maken, om in de kagehel te pooken, om te zuchten en om vervelend te zijn! Vaarwel genoegelijke uurtjes die we zamen hebben gesleten; vaarwel gezellige kamer, vaarwel voor altijd; want Willem is verliefd, dat is: verloren voor ons!”

Veldman overtuigde hem, dat het zoo heel erg niet was en dat hij zijn vrienden niet zou vergeten, en gaf daarvan dien avond het sprekendste bewijs, door onder het ledigen van een lekkere flesch, van niemand dan van haar te praten.

Op een morgen van de laatste dagen van Junij, kreeg oom Ruhaak een brief van neef Willem, waarin onder anderen gemeld werd, dat hij als Ingenieur was gepromoveerd. Verder was het gevolg van dien brief, dat oom een heel druk gesprek hield met Betsy, gedurende hetwelk deze beurtelings bloosde en verbleekte, lachte en schreide en haar zakdoek in allerlei plooiën vouwde.

Spoedig daarop kwam de Ingenieur Veldman met zijn vriend Rob te V., die eenige dagen bij hem zou komen doorbrengen en gedurende dien

tijd genoodzaakt was een verliefd paar aan te zien.

Dit bleef misschien niet zonder uitwerking op dezen, want onlangs heeft hij zelf de dwaasheid begaan, waarvoor hij Willem had gewaarschuwd.

FRAGMENT VAN HET BOEK JAN,

HOOFDSTUK DCVII—DCXIV.

Uit het Sankrits vrij vertaald naar een Palimpsest.

Hoofdstuk DCVII.

1. En het gebeurde ten dage als Jan Senior had genomen een vrouw, wier naam was Jansje Senior,

2. Dat zij hem schonk een zoon; en zij noemde dien ter eere van haren heer en echtgenoot Jan Junior.

3. En deze Jan werd grooter en grooter: en zij zonden hem naar den lande *Duitschland*, om daar op te doen de kennisse der wereld; en de kennisse der talen, die gesproken worden in de landen der levenden.

4. En hij leerde daar zoowel de talen der levenden, als de talen der dooden, beiden met grooten lof.

5. Alzoo was Jan Junior geworden tot den roem van zijn vader Jan Senior, en tot den roem van zijn moeder Jansje Senior.

6. Toen nu zijn vader zag dat hij geworden was tot een ervaren mensch, sprak hij tot zijn echtgenoot:

7. „Ziet vrouw, wij hebben gezonden onzen zoon naar den lande *Duitschland*, en hij heeft in zich vereenigd, zoowel de kennis der talen, als die van de dingen die men voelt en die men ziet ¹⁾ en van de dingen die men begrijpt ²⁾,

8. „Dat wij hem doen trekken naar den stede Delft, om daar te trekken de leeringen der bouwkunde, en de (leeringen) der krachten, en de (leeringen) der dingen, (die zijn) oneindig klein.”

9. „En dat hij kenne de wetten van het land onzer vaderen; en de (zaken) die geschied zijn, toen wij nog waren in den schoot onzer ouderen; en dat hij worde tot een sieraad van ons geslacht en onzen naam doe noemen bij alle volken der aarde in der eeuwigheid.”

10. Toen antwoordde zijn vrouw Jansje en zeide tot hem:

„Zie! de vettigheden der aarde zullen uw woning zijn, en van den dauw des hemels van boven af (zult gij gezegend zijn).”

11. „Want iemand die spreken kan de (dingen), die gij gesproken hebt, zeggende, wij zenden onzen zoon naar den lande Delft, is een gezegende des Heeren.”

12. Als Jan de woorden zijner vrouw hoorde,

¹⁾ Natuarkunde.

²⁾ Wiskunde.

zoo schreeuwde hij met een grooten en blijden schreeuw: „Laat ik u geven voor deze woorden een kus op het voorportaal uwer maag, en een kus op de deur uwer ziele:

13. „En laat ons gelukkig zijn in elkanders bezit, en laat ons elkanders verstand dagelijks meer leeren waardeeren.

14. „Laat ons bidden dat gij vruchtbaar wordet, en uw kroost zich vermenigvuldige als het zand der zee, en de sterren van den hemel. Want ziet vrouw, onze kinderen zullen zijn tot sieraad der geheele wereld.”

15. Zij nu deden hunnen zoon die woorden weten, zeggende: „mijn zoon! maakt u op, ga naar den lande Delft; want daar staat de tempel der wetenschap, en daar kunt gij worden tot een gasvlamme, verlichtende den geheelen aardbodem met uwen schijn.”

Hoofdstuk DCVIII.

1. Toen nu Jan hoorde het gezegde van zijn vader Jan Senior, en zijn moeder Jansje Senior, zoo was hij verblijd in zijn gemoed. Dus maakte hij zich op, zoodat hij toog naar den lande Overschie, waar zoowel zijn vader en zijn moeder, als de vader van zijn vader en de vader van zijn moeder woonde.

2. En hij geraakte al reizende op een plaats, waar hij vernachtte, want de zon was ondergegaan.

En hij nam zijn intrek in een huis waar men herbergzaamheid betoont voor geld, en legde zich te slapen te dierzelver plaatse.

3. En hij droomde; en ziet een ladder was gesteld op de aarde, welker opperste top aan den hemel reikte; en ziet een engel klom daarbij op en neder.

4. En ziet de engel sprak tot hem deze woorden, zeggende: ga mijn zoon, naar den lande Delft, en bevljigt u daar, u ten nutte makende de lessen der wijze mannen, die daar lessen van wijsheid verkondigen. Zoo zal ik u schenken de goederen der aarde, ik zal uwen naam uitroepen over de gansche wereld.

5. En hij beloofde zulks, zich voornemende te volgen de woorden niet alleen van den engel, die hem verschenen was, maar ook die zijner ouders. En hij was van plan steeds voor oogen te hebben de raadgevingen, vervat in het boek *de vrome Hendrik*.

6. Toen stond Jan Junior des morgens vroeg op, en hij ging (daar) waar zijn vader en zijn moeder hem wachten aan de deur hunner woninge. En zij omhelsden hem teederlijk, en weenden van blijdschap hem ziende.

H o o f d s t u k DCIX.

1. Toen Jan Junior eenigen tijd verblijf had gehouden in zijner ouden huis, zoo sprak zijn vader tot hem: „ lees mijn zoon wat er geschreven staat.”

2. „Te weten dat elk, willende ingewijd worden in de geheimenissen der wetenschap, zal komen aan den tempel te Delft, den 11^{den} zonneshijn, van de vijfde maand in den vroegen ochtend ten 10 ure.”

3. „Zoo ga dus, en doe de mannen verstomd staan over uwe kunde.”

4. Toen het nu kort geleden was, dat Jan Junior proeven had gegeven van zijn *behendigheid*, zoo kreeg zijn vader kond, dat het goed geweest was, en dat hij moest betalen de somme van 200 sikkelzilver.

5. Hij nu dit vernomen hebbende, ging tot zijn vrouw Jansje, en sprak: „een groot kwaad is gekomen over ons; want wij moeten offeren 200 sikkelzilver.

6. „En zie, als wij voor alles naar die mate moeten offeren, dan zullen wij weldra geen brood meer hebben om te eten, en geen melk om te drinken en geen peluw om ons hoofd ter ruste te leggen.

7. „Laat ons dus afzien van ons plan, en onzen zoon doen worden tot een handelaar in plaats van tot een geleerde.”

8. Maar zijn vrouw en echtgenoot sprak: „laat ons getrouwd zijn, en offeren met liefde. Hoe, wilt gij dan dat hij ons tot roem zij, zonder een penning van onze zijde?”

Hoofdstuk DCX.

1. Alzoo sprak Jansje Senior. En haar echtgenoot

bewilligde er in, dat zijn zoon ging naar den lande Delft.

2. Toen zocht men voor hem een woning, geschikt om door te brengen den nacht, en te zamelen kennis gedurende den avond. Want des daags behoefde hij geen woning, daar hij dan zou zijn in den tempel der wetenschap.

3. En men zond er Jan heen, en met hem zijn boeken. Tevens gaf men hem brood en wijn, om te gebruiken gedurende den langen weg, en men liet toezigt over hem houden, zooals het behoorde.

4. Het gebeurde alzoo dat Jan ging naar den lande Delft.

5. En hij was daar geweest korten tijd, toen men hem boodschapte, zeggende: maak u op en ga naar de plaatse der verzameling, daar zullen de oudsten des volks zich verzamelen, en zij zullen u zeggen, wat gij doen moet om welgevallig te worden in hunne oogen.

6. En hij deed zooals hem bevolen was, en maakte zich op.

7. Toen hij daar gekomen was vond hij zijne broederen, de Horenzonen ¹⁾, en zij spraken tot hem: ziet een groote vreeze is gekomen over ons. Want de oudsten des volks zullen komen, en zij zullen ons beangstigen met grooten angst.

8. Maar Jan sprak: vrees niets. Ik zal u tot

¹⁾ Horenzoon is zoon van de godinne van orde en regelmaat, van de Horen.

een schild en tot verdediger zijn voor het aangezicht der oudsten.

9. Toen hij echter zag hunne behaarde aangezichten en donkere oogen, (want zij kwamen bijna allen van het verre Oosten),

10. Zoo werd ook hij beangst met grooten angst, en hij sprak niets, en was hun niet tot verdediger.

11. Toen de oudsten gezeten waren, zoo sprak hun overste deze woorden:

12. „Gelijk de bliksem verplettert den ouden eikenboom als de jeugdige rozelaar, zoo zullen wij verpletteren dengene, 't zij jong of oud, die zondigt tegen 't geen ik u zeggen zal. En gelijk de adem van den wind buigt de volle korenaar als het ledige grashalmpje, zoo zullen wij doen buigen den euvel van gemoed, die ons weêrstreeft.

13. „Want men heeft ons gegeven een magt, die reikt van het noorden naar het zuiden, en van den opgang der zon tot den ondergang.

14. „Vreeselijk is onze wraak, en nog vreeselijker onze toorn.

15. „Wij zijn vol gal voor onze haters, en vol honig voor die ons liefhebben.

16. „Wij spuwen vergif tegen onze verachters, en doen hen nederstorten voor de kracht van onze woorden.

17. „Wij zullen den weerspannige doen bloeden uit een tal van akelige wonden, en wij zullen onze tegenstanders versmoren onder het gewigt van hun eigen ligchaam.

18. „Luistert die hier aanwezig zijt, opdat gij ons niet noodzaakt u te haten.

19. „Gelijk het brood is voor hen die hongeren, en de wijn voor hen die dorsten, zoo zal deze wet, die ik u en uwe nakomelingen ten eeuwigen dage overreike, voor u zijn.

20. „Gij zult er voedsel in vinden voor uw eersucht, maar u den krankzinnige gelijk maken, zoo dikwijls gij in de verborgen diepte van zin wilt doordringen.

21. „Want de wetenschap daarvan berust bij ons, en is voor u nog niet te bereiken.

22. „Daarom, zoowel om den volke te toonen, dat gij nog niet ervaren zijt in de wet, en om u langzamerhand tot ons te verheffen, zult gij dragen dit teeken aan uw hoofddeksel; het zal u verzellen waar gij ook gaat. Het zal aan u zijn als gij opstaat, en als gij gaat naar den tempel, en als gij u ter ruste legt.

23. „Het zal tot een teeken zijn, dat gij zijt onrein. Zoo lang gij dat draagt zijt gij onrein; gij zult vermijden de plaatsen waar zich de overige Horenzonen bevinden; en gij zult hen niet hinderlijk noch in den weg zijn: want gij zijt onrein.

24. „Voorts zult gij gedurende den tijd van uw onreinheid uwe medebroeders dienen. En gij zult acht geven op hun geroep, als zij u roepen, en gij zult eerbiedigen hun wil, als zij u bevelen.

25. „Zoodanig is de wet der onreinheid. Maar ten dage uwer reiniging, zult gij gebragt worden ter

plaatse waar uwe medebroeders zich verzamelen om te spelen en te lagchen en te praten. En gij zult daar oogsten de eerste vruchten uwer reiniging."

Hoofdstuk DCXL.

1. Zoo sprak de overste der oudsten, en allen die hem aanhoorden, waren verstomd over zijne woorden.

En zij gedroegen^e er zich naar, en wendden af zijn vreesselijken toorn.

2. En Jan Junior was van hun aantal, en hij gedroeg zich naar de woorden der oudsten, en wendde af hunnen toorn. En hij maakte zich waardig de liefde zijner ouderen en leermeesteren.

3. Want hij werkte gelijk de ossen, (die) den ploeg voorttrekken en gelijk de paarden, die, *der wateren ergernis*, tusschen de stedekens Delft en 's Hage voortbewegen.

4. Zoo deed hij gedurende de 10^e maand 4 weken, en gedurende de 11^e 4 weken, en gedurende de 12^e maand 4 weken. Dus in 't geheel 12 weken. En zijn ouders verheugden zich telkenmale als zij daarvan, op papiervezelen, kondschap kregen.

5. Maar ziet toen gebeurde het, dat bij hem kwam een zijner vrienden, met name *Kees Morgen*, die aan den tempel te Delft geweest was zes jaren.

6. Deze nu was een groot zondaar in de oogen der menigte, en zijne leermeesters haatten hem met hevigen haat.

7. Want hij kwam nooit om te hooren de lessen der wijsheid, en hij leefde in dronkenschap en ontucht.

8. Deze nu bezocht Jan Junior, en ging met hem mede, ten einde hem te strekken tot gids langs de bogtige wegen der stad, en hem te ondersteunen terwijl hij de ladder beklom, aan welker uiteinde Piet Pietsz. woonde.

9. Toen nu Kees Morgen tot zijn neef Piet Pietsz. kwam, vergezeld van Jan Junior,

10. Zoo zeide deze tot hem: „kom zet u neder en drink met mij, en breek brood en eet met mij, want ziet ik heb ontvangen uit mijns vaders huis, elf aarden kruiken, (gevuld) met den kostelijken wijn van Schiedam, en twee schalen met het hooggeprezen bittere vocht van Amsterdam.”

11. „Zoo zet u dus neder, en meng van den wijn, en drink.” Deze Piet Pietsz. nu was afkomstig van de stad Schiedam, gelegen niet verre van Overschie, waar tusschen een weg ligt van weinige uren.

12. Zij nu zetten zich neder, dronken en werden dronken. En dit was de eerste male.

13. En het gebeurde dat Jan Junior te huis gekomen zijnde, zich nederwierp in een zetel, en schelde zoodat het huis dreunde en de wanden weêrgalmden.

14. En op dit geroep kwam de vrouw des huiszes, en vroeg hem met hevigen toorn, wat er was van zijne begeerte.

15. En zij zeide tot hem: „Ziet heer! ik heb ge-

huisvest wel zes personen, die hier kennis kwamen zamelen, en buitendien Frederik, Johannes, Leopold, David, Hendrik, Konon, overste der paardentemmers, oud 17 jaren en een zeer lastig mensch!"

16. „Maar zulk een handeling is mij nog nooit overkomen. Want ik was steeds wel tegen hen, en zij waren wel tegen mij. Eer mij dus opdat ik u eere."

17. Hij nu werd toornig, stond op en wierp zijn gastvrouw naar beneden, zoodat zij neêr kwam op de oppervlakte der aarde, haar toeroepende:

18. „Daar gij mij zijt een gruwel in mijne oogen, en daar ik haat u en uwe nakomelingen ten eeuwigden dage, zoo meld ik u, dat ik dit huis verlaat."

19. En de man en de vrouw, die hem gastvrijheid verleenden, dit hoorende, wierpen zich met de aangezigten ter aarde, en zeiden: „geve de Heer, dat het een goed einde neme met dezen jongman, en dat hij zich blijve herinneren de wijze woorden zijner ouderen, en de goede raadgevingen vervat in het boek *de brave Hendrik*."

Hoofdstuk DCXII.

1. Jan Junior, den volgenden dag ontwaakt zijnde, berouwde wel over zijne daad, doch hij was trotsch en boog het hoofd niet, doende dus zooals hij zich voorgenomen had.

2. Hij zocht zich een ander verblijf, en deed dit zonder zijne ouderen te raadplegen.

3. Deze nu dit hoorende, waren zeer verstoord op hem, en deden hem door een hunner dienaren deze woorden berigten:

4. Zij nu zeiden tot hem: „O zone van ons, wij hebben vernomen van uwen euveldaad, te weten van uwe dronkenschap, en ons is ter oore gekomen, dat gij onregt gepleegd hebt, tegen degene die u herbergden.

5. „Want gij hebt ze geworpen, zoodat ze vielen op de oppervlakte der aarde, zeggende, gij zijt mij een gruwel.

6. „Voorts zijt gij heen gegaan, hebt u een ander verblijf gezocht, zooals wij hooren, naast dengene, die u tot de boosheid der dronkenschap verleid heeft.

7. „Wacht u mijn zoon, wacht u voor hem en zijne volgelingen: want ze zijn vernielers der onschuld, en vernietigers der braafheid.

8. „Weet verder o zoon! dat als ik weder verneem van uwe losbandigheden, ik u zal doen terugkeeren naar ons huis, en u zal maken gelijk mij en mijne voorvaderen, tot een priester van 't geld, in plaats van tot een (priester) der wijsheid.”

9. Zoo nu spraken zijne ouders tot hem, bij monde van hunnen knecht Sijmen. Doch hij ging met deze tijding naar zijn buurman, en zij beiden lachten er om, en spotten met die verstandige woorden.

10. En zijn buurman zei: „kom laat ons dat in ons geheugen houden, en daarop drinken met volle teugen.”

11. Zij nu deden naar hunne woorden, drinkende met volle teugen. En Jan Junior dronk en werd dronken ten tweeden male.

12. Hij nu kwam t'huis, in zijn nieuw verblijf, en wierp zich op zijn legerstede. En hij droomde.

13. En ziet, hij zag zich terug geplaatst in het verleden, en bevond zich op den weg naar zijner ouden huis.

14. En ziet dezelfde engel sprak wederom tot hem, en hij voegde bij de overige woorden, deze:

15. „Gij zult blootstaan aan verleiding, mijn zoon! want het genoegen en de vermaken liggen langs uwen weg. Maar overwin die, en het zal u zijn als het vuur waarin men de gouden drinkvaten doet, voor zij den arbeider verlaten.”

16. „Want na iedere zegepraal zult gij schooner en meer gelouterd voor den dag komen.”

17. „Wacht u voor dronkenschap, want ze is een afgrond gelijk, die langs den weg des levens heenloopt. Zoekend aanschouwt ze u, en gij zijt nieuwsgierig naar de geheimen in haren schoot verborgen; maar wee, driewerf wee! den ongelukkige, die zich aan hare diepte toevertrouwt.”

18. „Zelden ziet hij het schoone licht des dags weêr; en ziet hij het al terug, voorwaar, hij kan zich niet meer koesteren in zijnen glans, en zich warmen aan zijne stralen.”

19. „Want het licht schuwt hem, en roept hem toe, zulke woorden, dat ze hem ondragelijk worden. Ziet — zegt het — wat gij verlaten hebt, om u

aan de armen der duisternis toe te vertrouwen, Merkt gij nu, dat gij niets gevonden hebt dan oneindige dwaalwegen, waarin het verstand verward raakt, en het brein zich verliest?

20. „Gij hebt u laten misleiden door hen, die zeggen, dat de wijn de voerman is der waarheid.

21. „Maar de waarheid die hij schenkt, is een ziekelijke waarheid, een waarheid van een koortsende. De echte waarheid vindt gij nooit weder.”

22. „Zoo sprak de engel, toen hij verdween. En Jan Junior werd wakker, en was hevig ontsteld.

23. En hij zeide: „’t was mij alsof ik weêr wandelende was op den weg naar Overschie, en dezelfde engel verscheen mij, en sprak mij toe alzoo en alzoo.”

24. „Kom laat ik mij naar zijne woorden gedragen; zoo zal ik wederom welgevallig worden in de oogen mijner ouders, en tevens handelen als *de brave Hendrik*.”

25. „Want ook deze heeft gedwaald, en is van zijne dwaling teruggekomen.”

26. Hij nu dit gesproken hebbende, zette zich neêr, sloeg een zijner boeken open, en werkte weêr als de *ossen*.

Hoofdstuk DCXIII.

1. Zoo nu deed hij drie dagen, zoo lang als zijn buurman ziek was.

2. Doch aan den avond van den derden dag, kwam deze en zeide:

3. „Heden vergadert ten mijnen huize de menigte van 't twistgenootschap, *Hoe lang wie weet hoe lang*. Kom ook, en help onze vreugde vergrooten.”

4. Jan Junior, door nieuwsgierigheid gedreven, ging daarheen. En hij vergat al hetgeen hij zich voorgenomen had, toen hij de taal hoorde zijner medebeoefenaren. En hij beloofde, dat de volgende vergadering zou zijn ten zijnen huize.

5. En het gebeurde, als hij den volgenden dag was gelijk de katten en naar, dat hij sprak:

6. „Laat deze dag gewijd zijn aan de vreugde, en laat ons de schoone voorschriften, die ik heb gehoord, ten uitvoer leggen.”

7. Hij ging dus naar de vorstelijke stad 's Gravenhage, en hij werd daar ontvangen met open armen, en hij werd aan 't harte gedrukt, en toegesproken met de woorden: mijn engel.

8. Daar bleef hij tot hij het geld, dat hij had, en waarmee hij had moeten voldoen al het goede dat hij genoten had, verteerd had. Toen hield men op hem te liefkozen, en hij keerde dus terug.

9. Naauwelijks was hij uitgerust van de vermoeijenissen zijner reis, of het gebeurde, dat men hem herinnerde aan de beloften jegens de leden van 't gezelschap: *Hoe lang wie weet hoe lang*, te vervullen.

10. En hij moest het wel doen, niettegenstaande hij geen penning meer had om brood te koopen.

11. Hij nu deed het, en ontving leden

..... zij spraken dronken
 zongen Delft meerlap
 kalf weduwen ommestein.

12. Doch ziet oude heer Hemel!
 Neen! Ja! lijken
 Hij sprak gende.

13. Kom ge kenin-
 gen geld ik bid u
 Neen! kantoor

14. Voorts
 Leer hieruit.

Geachte lezer, voor zooverre gij geen student zijt! want studenten *achten* elkander niet; zij zijn fideel onderling!

Lieve lezeres, altijd lief, hoe, waar en wanneer ook! Eens op een der menigvuldige bibliotheken van ons vaderland zittende, en lezende in — — maar o hemel! de drukker heeft geen sanskritische teekens! Dus vergun mij u den eigenlijken titel maar te verzwijgen. Enfin dan, eens zittende lezen, vond ik een stuk, beschreven met een verhandeling over het nut der....der... ('t is eigenlijk te bespottelijk) der vrouwen, in het verband beschouwd met het geld, den wijn en de liefde. Waar zich onze Oostersche voorouders al niet meê inlieten, dacht ik. Maar ik las het toch tot het eind toe met klimmend genoegen.

Want gij moet weten dat ik het Sanskrits even

coulant spreek en versta als de (maar ik hoop, niet uit nijd, noch uit eigen profijt — u ook *onbekende*) spraak der functiën en differentiaaltjes.

Ik las het — zeg ik — met groote stichting en zalving, toen plotseling mijn oog een letter gewaar werd, die dwars door de anderen heenschemerde en veel bleeker van tint was. Toen dacht ik van vreugde te bersten; ik sprong wel 5 voet hoog, ik danste, ik zong, ik lachte, ik deed honderd duizend dwaze dingen. Maar ik had er reden toe, want verbeeld u: IK HAD EEN PALIMPSEST ¹⁾ GEVONDEN! Ook ik zou dan een steen aanbrengen, tot het verrijken der wetenschap! Ook ik zou dan mijn naam zien prijken onder de geleerden en archaeologen dezer eeuw!

't Is te begrijpen, dat ik in mijn vreugde er niet aan dacht, dat men mij wel voor een Simonides — die vervalscher van handschriften — kon houden. Dus liep ik naar huis, iedereen, dames in kluis, van de kleine steentjes afdringende, en op iedereen met verachting neêrziende. Maar ik had er reden toe; WANT IK HAD EEN PALIMPSEST GEVONDEN! Ik vroeg mijn jufvrouw eens zoo imperieus als vroeger om koffijwater, ik knorde tweemaal zoo hard als naar gewoonte op den kok, en ik stelde mijn beeren eens zoo lang uit.

¹⁾ Palimpsest is een oud handschrift, dat op nieuw beschreven is, nadat de vorige letters er van zijn afgekrabt. Men weet de oude letters door een oplossing weêr voor korten tijd boven te brengen.

Ik dacht, ik heb er reden toe; WANT IK HEB EEN PALIMPSEST GEVONDEN!

Nu aan 't ontcijferen, dacht ik! Den volgenden dag al mijn collegies laten loopen, weêr naar de bewuste bibliotheek toe, en in 't langsloopen bij een apotheker, een fleschje met goed, geschikt tot het genezen van maagkramp, verveling, zucht tot zelfmoord, afgetrokkenheid, enfin tot alles, dus ook tot het leesbaar maken van palimpsesten gekocht.

Buitendien zou het mij tegen bovengemelde kwalen kunnen beschutten, als ze mij al ontcijferende, overvielen.

Ik en mijn tinctuur gingen dus aan 't werk, en wij bragten boven en lazen hetgeen gij al of niet gelezen hebt.

Nu dan, wij (ik en de tinctuur) vonden den inhoud wel waard om vertaald en der vergetelheid ontrukkt te worden.

Dus zonden wij het in voor den almanak; echter heb ik, om der gemakkelijheid wille, de namen der plaatsen en personen meer beschaafd. Want 't zou zonde zijn uwe monden (lezeressen worden verzocht te lezen „rozenmondjes, koralenlipjes” etc.) te verslijten aan de barbaarsche sanskritische namen.

Maar ziet verder wat er gebeurde! Al lezende en besmerende raakte mijn tinctuur op, en geen der apothekers had er meer van; waarschijnlijk wel ten gevolge der vele mannen, die aan zucht tot zelfmoord moeten laboreren, als zij hunne vrouwen hoe langer hoe meer ruimte zien innemen, zonder zich

er rekenschap van te kunnen geven, en dus niet — als ik — ingewijd zijn in de geheimen der crinolines en hoepelrokken. 't Is echter pas in 't begin dier kunststukken, dat ik dit schrijf; naderhand als de goede sukkels er ook van weten, dan hebben de apothekers er wel meêr van, en dan zal ik er van koopen, om de rest leesbaar te maken.

Heb dus maar geen zorg over het slot, toen mijn oplossing wat slap begon te worden geen conjecturen. Want ze bewijzen uw ongeduld, en misschien dwaalt gij wel verschrikkelijk af.

Sich empfehlend

EEN EERST AFGELEIDE FUNCTIE.

UIT HET LEVEN.

Het is een algemeen aangenomen gebruik, dat voor ieder stukje van zekeren omvang een inleiding geplaatst wordt, die dan nog wel aan zooveel regels van stijl onderworpen is, dat bijna allen ongeveer op het zelfde neêrkomen.

Daar ik het zooeven gezegde nog in geen der mij bekende inleidingen gevonden heb, zoo vond ik het goed, om de mijne zich op deze wijs eenigzins te laten onderscheiden. Maar de inleiding moet ook naauw met 't stuk in verband staan en daarom zal ik hier alleen bijvoegen, dat de geschiedenis, die gij, waarde lezers, zult vernemen, als gij ten minste geduld genoeg hebt, zeer treurig is, doch daar zij, ten minste voor 't grootste gedeelte, werkelijk gebeurd is, zoo heb ik gemeend het slot niet te mogen veranderen ten believe van mijn lezeressen.

Op 't oogenblik dat ons verhaal aanvangt, was August Verhall, de held van deze geschiedenis,

negentien jaar oud. Hij was de zoon van vrij bemiddelde ouders, die van meening waren, dat hun zoon niet te vroeg bekend moest gemaakt worden met de geheimen van 't studentenleven. Op dien leeftijd was hij daarom pas naar Delft gezonden, om daar, volgens zijn besliste neiging, voor ambtenaar te studeren. In 't eerste jaar van zijn Akademischen loopbaan viel weinig bijzonders voor.

De eenige belangrijke gebeurtenis in dat jaar was dat hij kennis maakte met een allerliefst meisje. Spoedig ontstond er een innige sympathie tusschen hen, ofschoon zij elkander geen bepaalde bekentenis van liefde hadden gedaan, daar beiden evenzeer gevoelden, dat die onnoodig was.

Voor dat ik verder ga zal het echter beter zijn een kleine schets te geven van hun karakter.

„Honneur aux dames”, zegt 't Fransche spreekwoord, dat ook tot ons stijve Hollanders is doorgedrongen; 't zou dus voor mij, die eenige aanspraak maak op *savoir vivre*, niet te vergeven zijn indien ik begon met het karakter van August te schetsen. Bovendien zal de lezer wel verlangend zijn om den naam van de jonge dame te weten.

Om deze twee redenen zal ik beginnen met Sanne Vermeulen. Zij was wees en woonde bij een familie, die al 't mogelijke deed om haar 't gemis van haar ouders te vergoeden. Zij gevoelde ook diep, hoeveel ze aan die familie verplicht was en de betrekking, die wederzijds bestond, was zoo innig, dat iemand, die haar geschiedenis niet kende, haar

voor een dochter des huizes zou gehouden hebben. Zij was een allerliefst meisje, met een fijn gevoel begaafd, en hoewel niet schoon, maakte het geheel toch een zeer aangename indruk op iedereen. Niemand is echter volmaakt, dus Sanne ook niet; ze was wel wat heerschzuchtig en een weinig besmet met de zedelijke kwaal der vrouwen „coquetterie.”

August was een openhartige jongen, wien het ook niet aan geest ontbrak, ofschoon zijn aardigheden soms wat vermoeijend waren; zijn gezondheid was nooit bijzonder sterk geweest en daardoor zag hij er altijd een weinig bleek uit, hoewel zijn uiterlijk toch was, wat men *prettig* noemt.

Mevrouw Norman, bij wie Sanne woonde, hield zeer veel van August en daar zij met genoegen de goede verstandhouding tusschen de jonge lieden opmerkte, werd hij dikwijls bij haar aan huis genoodigd, en miste onze held daardoor al de kwellingen van een tegengewerkte genegenheid.

August nam al die invitaties gretig aan, waardoor hij weinig kennissen had onder zijn medestudenten, daar hij zijn overigen tijd bijna geheel aan de studie wijdde. Slechts één vriend had hij, Willem de Wall genaamd, maar ook een vriend in den regten zin van 't woord.

Geen genoegen was er voor hen, (uitgezonderd de liefdehistorie) dat zij niet zamen genoten, en de omstandigheid, dat Willem ook een weinig verliefd was, deed hun intimiteit nog verhoogen; want

zij hadden elkander zooveel voor anderen onbeduidende doch voor hen belangrijke gebeurtenissen te verhalen, dat hun discours nooit uitgeput was.

Weldra moest Willem dan ook bij de familie Norman gepresenteerd worden, doch de indruk, dien Sanne op hem maakte, was niet zoo gunstig als hij wel gehoopt had. Kon 't wel anders; was 't te verwonderen dat August haar een weinig overdreven voorgesteld had; was 't mogelijk dat hij gebreken zou gezien hebben, waar hij meende een ideaal gevonden te hebben. En toch waren haar gebreken niet veel in getal, maar juist dat ééne: heerschezucht, viel Willem zeer sterk in 't oog. Het was alsof zij in dien korten tijd reeds een grooten invloed had verkregen op 't karakter van August, en als of zij wel geneigd scheen van dien invloed gebruik te maken.

Na die eerste kennismaking spraken de beide vrienden weinig met elkander over Sanne; Willem kon zijn vriend wel aanhooren, maar zelf sprak hij nooit over dat onderwerp uit vrees dat hij de illusies van August zou vernietigen.

Zelden maakte hij gebruik van de uitnoodigingen der familie Norman, en kwam hij er dan nog van tijd tot tijd dan was zijn gedrag altijd in in 't oogloopend koel jegens Sanne. Zij merkte daar echter niets van, omdat ze zich onophoudelijk bezig hield met August, die tegen haar onuitputtelijk was in zijn aardigheden.

Doch die aardigheden waren, zooals ik reeds

zeide, wel wat vermoeijend, wat geforceerd; ook Sanne merkte dit dagelijks meer en meer op, en 't gevolg daarvan was dat haar genegenheid verkoelde.

Tot nu toe was er niets geweest in haar gedrag, dat verkeerd was; zij had August kennis kunnen geven van haar veranderde gezindheid en zou dan verder niet verantwoordelijk geweest zijn voor de gevolgen.

Maar dat deed zij niet; zij zag er tegen op, dat beminnende hart te verscheuren; ze wist hoe lief hij haar had. Toen kwam er een andere gedachte bij haar op, een gedachte, die later al haar levensgeluk benevelen zou.

„Heb ik hem wel ooit mijn hand toegezegd, zijn wij niet als broêr en zuster met elkander, en is 't mijn schuld indien hij zich verbeeldt dat ik verliefd op hem ben?”

Daarmeê misleidde zij zich zelf, daarmee bedroog zij ook hem; want, met dien dekmantel voorzien, behoefde zij immers niet van houding tegenover hem te veranderen.

En August? Hij bemerkte er niets van, hij bleef even zielsveel van haar houden. Wel zocht Willem, die de verandering bemerkte had, hem door vragen wakker te maken, maar 't hielp niet. Soms tijds als zij in 't oogvallend koel was geweest, kwam er wel een zweem van twijfel bij hem op, maar verontwaardigd over zich zelf wierp hij die terstond van zich af. En zoo bleef alles nog ge-

durende een jaar op den ouden voet, toen viel de groote slag die hem verpletterde.

De omstandigheden van deze gebeurtenis zal ik echter wat nader beschrijven.

De familie Norman was zeer geliëerd met een zekere familie van der Brug, bestaande uit de oude Mevrouw, haar dochter en haar zoon, een vrij bejaard geneesheer, die een uitgebreide praktijk in Amsterdam uitoefende. Doctor van der Brug had in zijn tijd verscheiden jonge dames ten huwelijk gevraagd, doch, niettegenstaande zijn groot vermogen, had niemand die *beleefdheid* aangenomen, om zijn onaangenaam uiterlijk en onbeschaafde manieren. Het spreekt van zelf dat Mevrouw van der Brug, wier illusie het, even als die van alle moeders, was, grootmoeder te worden, zich telkens zeer teleurgesteld vond; doch daar zij groote gedachten van haar geleerden zoon, en een onbegrensd vertrouwen op haar rijkdom had, schreef zij al die „blauwtjes” hieraan toe, dat zij er zich niet meê bemoeid had, en zoo besloot zij om zelf eens te handelen, en een geschikte vrouw voor haar zoon te zoeken. Na rijp beraad viel haar keus op Sanne, ofschoon zij zeer goed zag, dat die mijn moeilijk te exploiteeren zou wezen, vooral omdat zij, door haar intimiteit met de familie Norman, kennis droeg van de genegenheid tusschen Sanne en August.

Maar dit schrikte een vrouw, met een gevoel van eigenwaarde en een tact als Mevrouw van der Brug, volstrekt niet af. Zij wist zeer goed de zwakke zij

van Sanne te vatten, door de aardigheden van August in een vervelend daglicht te stellen, haar te wijzen op zijn nog jeugdigen leeftijd en haar te streelen met de gedachte, dat zij wel iets beter waard was. Aan den anderen kant, trachtte zij, zonder haar zoon op te vijzelen, zijn goede hoedanigheden te doen uitkomen, zoodat Sanne reeds in korten tijd zoover gevorderd was, dat zij op haar kransjes de partij opnam voor den „risé” der jonge dames.

Het zou mij niet mogelijk zijn de geheele taktiek van Mevrouw van der Brug uiteen te zetten; misschien zou ik daardoor ook 't gevoel voor het goede en schoone van mijn lezers, en de eigenwaarde van mijn bejaarde lezeressen te veel kwetsen.

Om kort te zijn, op zekeren avond, dat August zonder eenigen argwaan met Mevrouw van der Brug en Sanne in een druk gesprek was, kwam er een deftig toegelakte brief uit Amsterdam aan Mej. Vermeulen. Toevallig had de meid geen dubbeltje bij zich, zoodat August de port betaalde, er schertsend bijvoegende: dat hij dien brief niet vertrouwde.

Sanne brak hem intusschen open, bloosde sterk bij 't lezen, en antwoordde vrij bits aan August, die naar den inhoud vroeg, dat hij er niets meê te maken had.

De lezer raadt het reeds: het was de formeele huwelijks-aanvraag van den geneesheer.

Wat er den volgenden dag tusschen Sanne, Mevrouw Norman en Mevrouw van der Brug voorviel, is mij onbekend gebleven; maar twee dagen later vertelde Sanne stotterend en blozend aan August,

dat zij geëngageerd was..., en August? hij hield zich goed; wel werd hij voor een oogenblik doodsbleek, maar toch had hij kracht om te blijven, hij had magt genoeg over zich zelf om geen gek figuur te maken, en ging slechts een weinig vroeger dan gewoonlijk weg, om te gaan naar..... naar wien anders dan zijn vriend; bij wien kon hij anders uitweenen; hij stortte zich aan zijn borst en gaf voor een oogenblik lucht aan zijn overkropte smart.

Doch Willem kon hem niet troosten; hij begreep die hartstogtelijke droefheid maar al te goed; hij zag in dat hij wel kon beklagen, maar dat troost vooreerst onmogelijk was.

Van dien avond af had het leven van August een andere rigting genomen; zijn schoonste idealen waren vervlogen, wat bleef hem nog over? Hij was niet sterk genoeg om zich gelijk te blijven in die zedelijke kracht, die hij tot nog toe ontwikkeld had en wendde de oogen naar afleiding; helaas, waarom kon hij die slechts vinden in losbandigheid en zinnelijkheid! Voor 't uiterlijke bleef August dezelfde fatsoenlijke mensch en hij voelde zich verplicht, zijn bezoeken bij de Normans voort te zetten.

Het gedrag van Sanne tegenover hem was echter zeer te laken. Was het onnadenkendheid of verregaande lichtzinnigheid, dat zij zich steeds onophoudelijk met hem bezig hield; want haar nieuwe galant was reeds weder naar Amsterdam vertrokken, waar zijn korte afwezigheid met ongeduld door zijn patienten was toegestaan.

Zij vroeg gedurig aan August, waarom hij toch zoo afgetrokken was en hoe het kwam dat hij er zoo bleek uitzag. Dit gedrag van 't eenige menschelijk wezen, dat hij boven zichzelf bemind had, deed zijn karakter zeer veel kwaad. Hij begon meer en meer te twijfelen aan deugd, omdat zijn ideaal zich zoo ongunstig voordeed.

En Willem? hij deed zijn best om zijn vriend terug te doen keeren; langzamerhand trachtte hij hem zijn vorige geestkracht te doen hernemen, door het beeld van Sanne uit zijn hart te wisschen.

Hij deelde hem meê, wat hij vroeger gehoord had, hoe zij reeds lang voor haar engagement te kennen had gegeven dat zij hem zoo vervelend vond en dat zij schrikte als zij hem aan zag komen; en al die dingen waren zuivere waarheid; maar de schok was te hevig geweest.

Hij begaf zich dieper en dieper in den maastroom van onedele vermaken, waarin hij zich gestort had, en weldra droeg zijn uiterlijk de sporen van 't leven waaraan hij zich overgaf.

Na eenige maanden werd het huwelijk van Sanne met den ongeduldigen vrijër voltrokken, tot groot genoegen van Mevrouw van der Brug, en Sanne ging met haar echtgenoot een huwelijksreisje maken naar Zwitserland.

Toen zij terug kwam, vernam zij dat August een hevige bloedspuwing gekregen had en ofschoon zij wist, hoe sterk hij in den laatsten tijd geleefd had, ontwaakte haar geweten toch en zij kon niet na-

laten, zichzelf eenigzins als oorzaak daarvan te beschouwen.

Zij aarzelde niet hem te gaan opzoeken, vooral omdat de verhouding, waarin zij tegenover elkander stonden, oogenschijnlijk dezelfde was gebleven.

Zij vond hem zeer verzwakt, doch tegelijk ontdekte zij, dat de ziekte in zijn gemoed een gunstige verandering had te weeg gebragt. Hij was zachter gestemd jegens haar, die hem misleid had en beschouwde meer zichzelf als oorzaak van zijn toestand.

Aangedaan was hij echter bij haar bezoek en toen zij zoo eenigen tijd aan zijn ziekbed had gezeten, gaf hij zijn hart lucht en verheelde haar niets. De minste omstandigheden van zijn liefde, zijn teleurstelling, zijn val en zijn teruggekeerde gemoedsrust vertelde hij haar, en eindigde met haar plegtig te verzekeren dat hij haar alles vergaf.

En Sanne? Zij weende, zij weende als een kind van aandoening, van berouw? Zij verschoonde haar gedrag niet, maar gaf hem toch een beter inzicht in de beweegredenen, die zij gehad had.

En zoo vertrok Sanne na een treffend afscheid, om haar echtgenoot te volgen naar een vreemde stad, in een vreemd huis, en was zij gelukkig?

Weinig maanden daarna stierf August aan een hevige tering ten gevolge van zijn ongeregelde levenswijs.

Wie zal schetsen wat er in 't hart van Sanne omging bij 't vernemen van zijn dood.

KAREL.

V A R I A.

Sage nicht alles was du weisst, aber
wisse immer was du sagst.

WANDSBECKER BOTE.

Varia.

.... en ces vers obscurs, mais serrés et pressants
Affecte d'employer moins de mots que de sens.

BOILEAU.

A quoi bon vous mettre en courroux,
Si vous reconnaissez vos traits dans quelque fable?
Il n'est en pareil cas qu'un parti raisonnable:
Ne dites rien, corrigez vous.

LE BAILLY.

Student worden.

„Het begin van het einde,” zegt de een. „Een
begin zonder einde,” zegt de ander.

VAN KOETSVELD, *Snippers van de Schrijftafel.*

Groenen.

On est obligé de contraindre l'enfant; il est triste,

mais nécessaire de le rendre malheureux par instants, puisque ces instants même de malheur sont les germes de son bonheur à venir.

BUFFON.

Dictaat-college.

Ihr eilet ja, als wenn Ihr Flügel hättet,
So kann ich euch nicht folgen, wartet doch!

MARIA STUART.

Differentiaal- en Integraalrekening.

Du lieber Gott! was so ein Mann
Nicht alles, alles denken kan!

GÖTHE, *Faust*.

Natuurkunde.

Hélas ayez pitié, mais une pitié tendre,
Car nous écoutons tout sans pouvoir rien entendre.

VICTOR HUGO.

Examen in logische analyse voor A. S.

Mijn vriend, gij zit hier in den weeg,
Gij ziet of hoort ook niet ter deeg.
'k Verzoek u vriendlijk dat gij liever wat gaat wandlen,
Gij hebt te weinig vrucht van't geen wij hier verhandlen.

LANGENDIJK, *Xantippe*.

College in de Bouwkunde.

On y fait l'homme d'importance.

Fables de LA FONTAINE.

Dicteren.

„I wish'd" — said my uncle Toby, with a deep
sigh — „I wish'd, I was asleep, Trim.

Tristram Shandy.

Responsies.

Schei er uit met die gekheid, ik bedank om door jou geplaagd te worden.

Camera Obscura.

Eindexamen

Chacun de ces bureaux se croit la seule école des talents et du goût.

DESMARIS, *l'honnête homme.*

Je kunt hem best sauveren, zei de pikeur, en goed afkomen ook.

Camera obscura.

Een proces tusschen leven en dood.

VAN KOETSVELD, *Snippers van de schrijftafel.*

Akademische examina.

Steentjes op den levensweg. Zijn het kleine kiezelsteentjes, dan hebben zij de uitwerking van het stuifzand: zij verblinden ons en maken ons knorrig; — zijn zij grooter, dan stooten wij den voet er kreupel aan, of dragen ze met moeite voort; — en zijn ze nog grooter, dan worden het rotsblokken, waar wij angstig onder door loopen, of die ter neder storten en ons verpletten.

Idem.

Druipen.

De reis wordt onvoorzien verlengd.

ELLIS, *Grondtrekken der staathuishoudkunde.*

Druipen 1856.

Tout est perdu, hors l'honneur.

FRANÇOIS I.

Eindexamens O. I. A. 1856.

On ne voit plus que carnage.

BOSSUET.

Laboratorium.

Voyez ce mortel orgueilleux,
De la société tyran impérieux;
Devant lui sans cesse en extase,
A tout propos dans chaque phrase
Le moi régnaant, le moi vainqueur,
Est dans sa bouche, ainsi que dans son coeur.

DELILLE.

Id.

Gemeenheid van taal is een zeker teeken van
slecht gezelschap en slechte opvoeding.

LORD CHESTERFIELD.

Akademische raad.

Goede raad is duur.

Spreekwoord.

De raad der beroerten twijfelde niet aan zijn
recht, maar dagvaardde.

BILDERDIJK, *Geschiedenis des Vaderlands.*

Tegen onrechtvaardige onderdrukking mag iedereen
een ieder verdedigen.

Idem.

Sjeezen.

Il faut partir, seigneur, sortons de ce palais,
Ou bien résolvons nous de n'en sortir jamais.

RACINE.

Modellen.

Sacrés ils sont, car personne n'y touche.

VOLTAIRE.

Tweede Kamer.

(Reorganisatie der Delftsche Akademie.)

Wij hebben aangetoond, dat de gemiddelde hoogte der loonen afhankelijk is van de evenredigheid, waarin het geheele aantal van werklieden staat tot het geheele kapitaal, dat hen moet onderhouden.

ELLIS, *Grondtrekken der Staathuishoudkunde.*

Beeren.

Eene andere uitvinding, gelijk in beginsel, ter voorkoming van de noodzakelijkheid om onophoudelijk in munt te betalen.

Idem.

Brief aan den voogd.

Zoo ge u gewaardigt
 mij na dezen te bezoeken,
 Zoo kom in 't bloeiend Delft,
 daar zult gij voor mijn boeken
 Mij neêrgebogen zien.

POOT, *Mengelingen.*

Van 8—4.

Dit nu, even als blazen zonder ademen, kan geen mensch uithouden.

VAN KOETSVELD, *Snippers.*

Indiër.

Wordt veel gelezen en weinig geprezen.

Idem.

Arnhemsche Courant.

Wat baten al die verachtelijke handelingen. Volstrekt niets!

Tijdschrift van N. I.

Zeepziederij.

J'ai rencontrée souvent de ces gens à bon mots,
De ces hommes charmants qui n'étaient que des sots.

GRESSET, *Le fat ignorant.*

Na een feest.

Bij 't opgaan van de zon
Zat Willem aan een bron
Van besten wijn te zingen.

Gedichten voor de lieve jeugd.

Gepromoveerde likkers.

Diesen lebenswürdigen Jüngling
Kann man nicht genug verehren;
.
.
Spricht von meinem weiten Ruhme,
Meiner Anmuth, meinen Witzen,
Eifrig und geschäftig ist er
Mir zu dienen, mir zu nützen.

HEINE, *Buch der Lieder.*

Delftsche weeuwtes.

Le Bavardage est l'indice certain de l'irréflexion,
de manque de tact et d'un peu de sottise.

Revue mensuel.

Vierde Studiejaar.

On a reconnu que c'est en montant et descendant ainsi successivement, sans charge, le long d'une rampe ou d'un escalier, qu'un homme peut développer la plus grande quantité de travail.

DELAUNAY, *mécanique.*

Commissaris van Policie.

Ne pouvant jouir d'une puissance *plénière*, il se venge en abusant du pouvoir, qu'il a pu 's arroger.

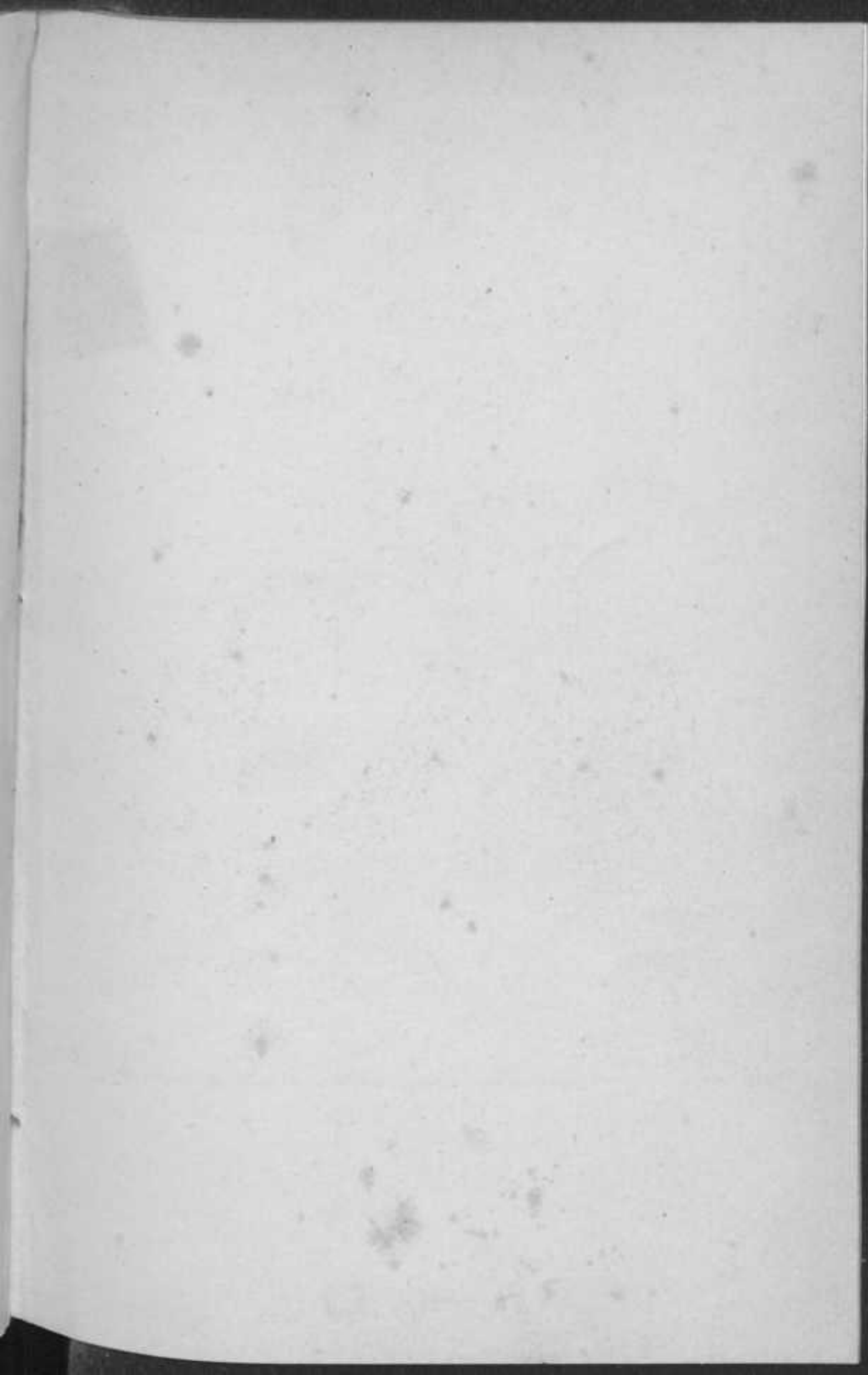
BUFFON, *Le tigre.*

Studenten-almanak.

So will ich hiemit das Buch beschliessen und hätte ich's lieblich gemacht, das wollte ich gern.

Ist est aber zu gering: so habe ich doch gethan, so viel ich vermocht.

Wansb. Bote.

C. Donnadieu

Delltsche

STUDEN-TEIN-ALMANACH

INSPICE ET CAUTUS ERIS.

L. Spence

F. Donnadieu

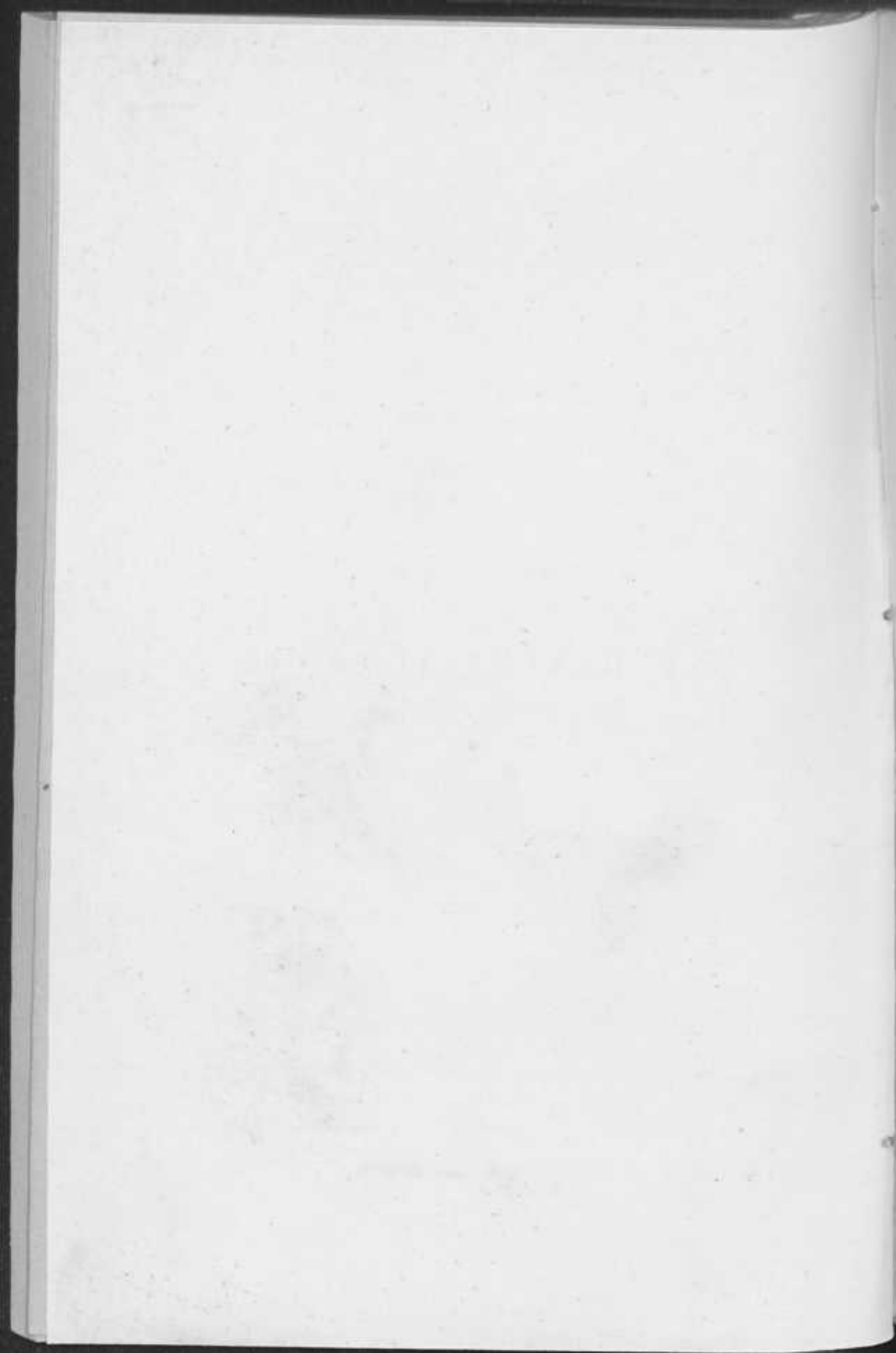
Delftsche

STUDIEN TIENT AL MAANDE

Gravé par J. J. Schrieveling à Haïg.

INSPICE ET CAUTUS ERIS.

DELFTSCHE

STUDENTEN-ALMANAK.

